İÇ SAHİFELERDE
3 üncüde: Meseleler: Bugünün ve yarının kadını — *Peyami Safa*
4 üncüde: Hikâye: Yolda bir macera — *Ahmed Hidayet*
5 incide: İstanbulun Taşları — *M. Turhan Tan*
Süveyş kanalı — *Claude Blanchard*

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4760

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Cumartesi 14 Ağustos 1937

ŞEHİR VE ŞEHİRLİYENİ ETÜDLERİNE MEDHAL
(Doktor Memduh Sayar - İzmir)
Belediyeler, şehirciler, doktor ve hıfzıssıhha mütehassısları ve mühendisler için okunması elzemdir. Bu eserde şehir işlerinde maruz kalınan mesailin en modern hal tarzları görülmektedir.
İstanbulda İkbal, Ahmed Halid, Haşet, İzmirde Mektebli kütübhanesi.

Hatay davasında hassasiyetimiz

Eğer Milletler Cemiyetinin kararını sükûnetle tatbik mukadder değilse

Kuvvet ve şiddetin bütün icabları istemiye, istemiye de olsa ifa edilecek demek olur

Hatay ülkesi kendi kendini müdafaa kuvvetinden mahrumdur

Bu vaziyet biz Türklere tehiri imkânsız vazifeler tahmil eder. Sebebiyet verilirse derhal bu vazifelerin ifa edilerek sonuna kadar götürüleceğinde kimsenin en ufak şüphe ve tereddüdü olmamalıdır

Suriye Başvekili Cemil Bey Mürdümün Paris dönüşü Türk devlet adamlarile mülâkatından sonra Hatayda devam eden nisbî sükûnu memnuniyetle karşılamıştık. Hatayda vuku bulan ve henüz mahiyet ve dereceleri malûm bulunmıyan son hâdiselerin umumî şekildeki müphem haberleri bile baştanbaşa bütün Türkiyede kuvvetli bir hassasiyet cereyanı uyandırıp ayaklandırmağa kifayet etmiştir. Kulaklarımız ufuklara dikili, çok ileri bir endişe ve heyecanla kendi kendimize ve biribirimize gene ne oluyor, gene ne yapılmak isteniliyor diye soruşturuyoruz. **Eğer Hatay işinde Milletler Cemiyetinin muslihane ve âdilâne kararını sükûnetle tatbik ve icra mukadder değilse ne yapalım kuvvet ve şiddetin bütün icabları istemiye istemiye de olsa ifa edilecek demek olur. Başka çaresi yoksa bu şekle kimsenin bir diyeceği olamaz tabiî.**

Asabiyet ve heyecanımızda bizi müteselli kılan tek nokta şudur: Milletler Cemiyetipin ırkî Türk çokluğu esasına müstenid Hatay idaresinin bu mahiyet ve çerçeve dahilinde olarak tatbik ve infazında Fransa ile tamamen ve bütün bir samimiyetle mutabık bulunuyoruz. Resmî Suriye hükûmet idaresi dahi bu prensipin esasına muarız değildir. O halde Hatayda ikidebir hassasiyetimizi ayaklandıran amiller gayrimes'ul bir takım şahısların ve teşekküllerin şurişkâr hareketleridir demek olur. İşe mutasarrıflar, kaymakamlar, jandarmalar, ve hatta şahsan bazı müstemleke memurları filen karışmış ve karışmakta bulunmuş oldukları takdirde dahi nazarımızda vaziyetin mahiyeti bundan başka olamaz. Zayıf idarelerin resmî elemanlarından fesad aletliği yapacaklar çıkabileceğini ilk defa Hatayda görecek değiliz. Kat'î surette öyle icab edince şuriş unsurlarını bir hamlede temizleyip bertaraf etmek hususunda Fransaya ve Suriyeye filen yardım etmenin bizim için bir vazife olduğunu olanca ehemmiyetile takdir etmekten bir an bile hâli değiliz. Bununla beraber metropol idaresinin uzaklığına rağmen Fransanın Hatayda asayişi korumaktan âciz kalmıyacağını gösterecek ileri gayret ve himmetleri esirgemiyeceğini de şimdilik bütün bütün hesab haricinde tutmuyoruz.

Hatay meselesi Milletler Cemiyetince malûm olan şekil ve surette halledilmiş olduktan sonra artık bu meseleden dolayı Fransa ile aramızda herhangi bir anlaşmazlık veya gerginlik çıkmasına ihtimal tasavvur edilemez. **Bazı fesad unsurlarının kuvvetle ve şiddetle haklarından gelinmek icab etse bile.** Zaten meselenin bu şekli üzerinde Fransa ile Türkiye elbirliği etmeği ahden dahi üzerlerine almış bulunuyorlar. Bu şeklile

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Zulme uğrıyan Hatay halkı kaçıyor

Hududumuza iltica eden binden fazla Türk ve Arab, ölüm pahasına da olsa tekrar Sancağa dönmek istemiyor

Antakya, adeta askerî işgal altındadır; yaralanan Türkler 35 i geçti

Halk, Milletler Cemiyetine müracaat ediyor

Ankara 13 (Telefonla) — Aldığımız malûmata göre Suriye hududu civarında Ermeniler, Arablar ve Türkler arasında bazı arbedeler olmuş ve bu yüzden taz - yika ve mezalime uğrıyan bini mütecaviz Türk ve bir kısım Arab, Amude civarında hududumuza iltica etmişlerdir. Bunlar tekrar yerlerine gönderilmek istenmişse de mülteciler yerlere yatarak:

«— Bizi öldürün; fakat geriye göndermeyin» diye bağırmışlardır.

Bu mülteciler, hudud civarındaki aşiretler efradındandır.

Fransızların aldığı tedbirler

Londra 13 (Hususî) — Hatayda birbirini takib eden hâdiselerin tekerrürü üzerine Fransızlar memleketin asayişini deruhde etmişlerdir. Bugün Antakyada makineli Fransız kıtaatı dolaşmıştır. Yeni bir hâdise olmamıştır.

Kanlı hâdiselerde rolü olduğu muhakkak bulunan Sancağın Suriyeli muhafızı Hasan Berazi

Antakyada vaziyet feci

Adana 13 (Hususî muhabirimizden) — Antakyada yeni Sancak rejimi-

[Arkası Sa. 7 sütun 6 da]

Suriyedeki isyan

Vataniler Amouda'yı yaktılar; asiler hava kuvvetlerile takib olundu

Halk isyan sahasından çekiliyor, Fransa, Suriye muahedesini tasdik etmemeğe karar verdi

Adana 13 (Hususî muhabirimizden) — Haber aldığıma göre Cezirede kanlı hâdiseler cereyan etmektedir. Fransız ve Ermeni kuvvetleri dün gece Vatanî çetelerile çarpışmışlardır. Vataniler Amudayı yakarak uzaklaşmışlardır. Üç Fransız tayyaresi bunların üzerine bombalar atmıştır.

Fransızlar ve Ermenilere yardım eden Amuda çeteleri reisi Said Ağanın başı, Vataniler tarafından kesilip Şama gönderilmiştir. Otuz Ermeni, üç Fransız askeri maktul düşmüştür. Vatanî çetelerinin başında Şeyh Ahmed vardır. Suriyedeki bu anarşi yerini sükûnete terketmedikçe Fransa muahedeyi tasdik etmiyecektir. Ekalliyetleri alâkadar eden maddelerde tadilât yapılacaktır.

Şekib

Ajansın verdiği tafsilât

Deirizor 13 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Evvelki gün asiler tarafından Amouda kasabasına karşı Motörlü bir müfreze gönderilmişse de asiler daha evvel kaçmış bulunuyorlardı.

Takibata iştirak eden tayyareler, isyan mıntakasında üç mevki bombardıman etmiştir. Djerirch posta arabasının içindekilerle birlikte ortadan kaybolmuş olduğu bildirilmektedir.

Haleb istasyonunda dahilden gelen ve asilere gönderilmekte olan mühim miktarda mühimmat ve kurşun musadere edilmiştir.

İsyan mıntakasında son vaziyet

Beyrut 13 (A.A.) — Havas Ajansından:

Deirizor'dan bildirildiğine göre ordunun süratle vaki olan müdahalesi nifak hareketine nihayet vermiş gibidir.

Müfritlerin kaçmasını müteakib Amouda'ya dönmüş olan ahali, kargaşalıklar ve mukabele bilmisiller korkusundan, isyan ve galeyan mıntakasını terke davet edilmişlerdir.

Ahali, ordunun nezareti altında Kamechlie'ye çekilmektedir.

General Bekir Sıtkının Musulda katlinden sonra

Birçok Iraklı zabitler ortadan kayboldu

Beyrut 13 (A.A.) — Birçok zabitlerin ortadan kaybolmuş oldukları Musuldan bildirilmektedir. Bunların General Bekir Sıtkının ölümü ile neticelenen suikasdden mes'ul olan kimseler olup bu sebebden dolayı kaçmış oldukları tahmin edilmektedir.

* * *

Irakın Türkiye sefareti, suikasd hakkında henüz mütemmim malûmatı olmadığını söylemektedir.

[Arkası Sa. 7 sütun 6 da]

İzmirde dün yeni bir infilâk oldu

Bakırköy fabrikasında da güherçileler yandı

İzmir 13 (Hususî muhabirimizden)— Bugün İzmirde yeni bir infilâk ve bunun neticesinde bir yangın olmuştur. Kilimciler çarşısında kırtasiyeci Remzi Gürelin mağazası önünde istif edilmiş olan eczalı tabanca mantarlarına yol - dan geçenler tarafından basılmış ve bu yüzden mantarlar ateş alarak infilâk olmuş ve yangın çıkmıştır.

[Arkası Sa. 3 sütun 3 te]

Kendi kendimizi tenkid:

Nasıl iş görüyoruz?

Bir arkadaş Gülhane parkındaki şu ufak müşahedesini anlattı:

— Parkın bazı ağaclarının bir ucundan yapraklarını dökmeğe başlamış olduklarını alessabah orada bir temizleme amelesinin bu yaprakları toplıyarak kendi at arabasına doldurmakta olmasile anladım. Parka başkaca hayvan ve araba bırakılmadığı için yollar esasen temizdir. O kadar ki şimdiye kadar dökülen yapraklar bile nazarı dikkatimi celbetmemişti.

Temizleme arabacısına bu yaprakları ne yapacağını sordum. Elile biraz ilerisini işaret ederek:

— Oraya, denize dökerim.

Dedi. Halbuki bu yapraklar pekâlâ gübre olabilirdi. Bunu arabacıya anlatmak istedim.

— O senin dediğin sonbaharda olur. Şimdikilerden bir şey çıkmaz. Bunları denize dökeriz, gider.

Dedi, ve filhakika biraz sonra arabasını sürükliyerek Sarayburnuna geldi, ve yaprakları dalgalara tevdi etmek üzere arabasını aşağıya doğru sürdü gitti.

Arabacının dediğine rağmen bu yapraklar pekâlâ gübre olurdu. Demek parktan her gün denize birkaç araba servet atılıyor.

* *

Aziz misafirlerimiz gelmeğe başladı

Yunan askerî heyeti dün muvasalat etti

General Papagos'un mühim beyanatı

Dost kumandan «Biz Türkiyeyi ikinci vatanımız, ve kendimizi ayni aileden sayarız. Çünkü kardeşiz» diyor

Yunan Erkânıharbiye reisi Galata rıhtımında vapurdan çıkarken

Yunan ordusu Erkânıharbiye reisi General Papagos'un riyaseti altında olarak Trakya manevralarında bulunacak olan Yunan askerî heyeti dün saat 15 te Romanya vapurile şehrimize gelmiştir.

Yunan orduları Genel Kurmay Başkanı General Papagos'un başkanlığında, Genel Kurmay İkinci Başkanı General Melisinos ile yarbay Manidakis, binbaşı Korozis'den mürekkeb olan Yunan heyeti rıhtımda Mareşal Çakmak namına

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Üsküdar yangınında kasd olmadığı anlaşıldı

Adliye binasının dışarıdan tutuştuğu tesbit edilmiştir. Dün Adliye Vekili de tahkikatla meşgul oldu. Zarar azdır

Üsküdar Adliyesindeki yangından sonra enkaz arasından evrak çıkarılıyor

Üsküdar Adliye binasında evvelki gece sabaha karşı çıkan yangına dair tahkikat devam etmektedir. Tahkikatın dün akşama kadar olan safhası, yangının bir kasd eseri olmayıp o saatte sokaktan geçen bir yolcu tarafından atılan sigaranın bina yakınındaki kâğıd süprüntülerile kuru otları tutuşturmasından vukua geldiğini göstermektedir. Yangının kasden çıkarıldığına dair hiçbir delile tesadüf edilmemiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

Osmanlı Rasputini:
CİNCİ HOCA
Pek yakında «Cumhuriyet» te

Terfi eden muallimler

Son kanunla zam gören İstanbul muallimlerinin listesi 7 nci sahifemizdedir.

Japonyanın seferberlik ilân etmesi muhtemel

Dün Şanghay'da da muharebe başladı

Şimal cephesinde Çin kuvvetleri şiddetli müdafaada bulunuyorlar. Devletler Çin askerinin Şanghaydan çekilmesini istediler

Changhai 13 (A.A.) — Royter ajansından:

İlk topçu muharebeleri başlamıştır. Çinliler, ateşlerini Japon garnizonunun karargâhına tevcih etmişlerdir. Bombardıman, oldukça fasılalı olarak devam etmektedir.

Şanghay'da müsademeler

Changhai 13 (A.A.) — Sabahleyin beynelmilel imtiyazlı mıntakanın şimal kısmında üç veya dört noktada ufak tefek musademeler olmuştur. Ancak küllî kuvvetlerde bir hareket görülmemiştir.

Musademe, mitralyözle müsellâh bir Çin karakolile bir avuç Japonyalı arasında vukua gelmiştir.

Her iki taraf, ateşin hasım tarafından açılmış olduğunu iddia etmekte ve Japonlar, mitralyözü iskât etmiş olduklarını ilâve eylemektedirler.

Bir Çin tayyaresi, sabahleyin Şanghay'ın şimal kısmı üzerinde bir istikşaf uçuşu yapmıştır, fakat Japonlar bu tayyareye ateş etmemişlerdir.

İngiliz, Amerikan, Fransız kuvvetleri ile diğer ecnebi kuvvetleri seferber edilmiştir. İmtiyazlı mıntakanın şimalinde barikadlar vücude getirilmiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Ege sahillerinde...

Dört bin senelik kale duvarlarına yapışmış toprak evli Milâsı, kaleden dışarıya, tabiatin binbir güzelliklerinin koynuna atmak lâzımdır

İzmir, temmuz (Hususî) — Milâsın son binalarından ayrılıyoruz. Kır çiçeklerinin hafif kokularile karışık temiz havayı yutmağa başlayınca ferahlıyor, oh diyoruz, dünya varmış. Binler ve binlerce zeytin ağacının süslediği geniş ovada çiftçi ve amele karıncalar gibi kaynaşıyor.

Tabiî ve muazzam bir ehram gibi yalçın kayalıklarile Sodra tepesi sağımızda, Boğa dağının güzel dalgalı yamaçları ve yemyeşil ova solumuzda, otomobilimiz sanki bir ot denizi içinde yüzerek koşuyor. Şu açık havada çalışan ve terliyen işçilere biraz da gıpta ile bakıyor, yanıbaşımızda böyle ziya, hayat ve güzellik dolu tabiat varken nasıl olup da Milâsın, bu şehir müstehasesinin içinde yaşadığımıza hayret ediyorum.

El'an dört bin senelik kale duvarlarına yapışmış, toprak yapılı binalarının gölgesinde esneyen bu göreneksiz kasabacığın serpilip gencleştiğini niçin görmüyoruz?

Son zamanlarda bazı canlı hareketler göstermeğe başlıyan belediyeden şehir çok daha cezrî ve realist düşüncelere dayanan teşebbüsler ve faaliyetler beklemektedir.

***

Güzel bir mayıs havasının ültraviyole dolu ışıklarını içe içe yolumuza devam ediyoruz. Her toprak parçasında her yerde baharın bütün neş'esini, tazeliğini yaşatan renk renk çiçekler, otlar, yabani karanfiller, deli düğmeler, nohud çiçekleri, lâleler, zambaklar, papatyalar,papatyalar, göz alabildiğine tarlaları, yamaçları ve fundalıkları dolduran papatyalar. Küllüğe doğru şosemiz Tekir ambarının hayat ve kuvvet fışkıran Bitnel ovasını yarıp geçiyor.

İşte örgüleri sarı saçlı kızların kanarya rengi buklelerinden yapılmış büyük nadide halılar gibi, küçük tepelerin eteklerine yaslanmış arpa tarlaları. Ateşli hislerin, coşkun hatıraların sinesinde uyuduğu, sıcak yaz günlerine gönülleri tazeleyen kuru ot kokulu yaz havalarına müjdeci arpa tarlaları. Yanaklarından kan damlıyan köylü kızlarının koşmalar söyliyerek orak salladıkları arpa tarlaları..

Anadolunun yaylalarında henüz yaz buğdayları yeni ekilirken Ege sahillerinde arpalar orağa gelmiş.Bu güzel yurdun bin bir meziyetlere vatan olan kucağında biz bugünün gözile onu daha iyi tanıyoruz.

Şirin yüzlü ekin tarlaları; sağımızda solumuzda başlarını ve başaklarını toprağa doğru dindarane eğmiş buğdaylar sanki ondan aldıkları feyzin şükranını ödiyorlar. Bütün varlıkların anası, ilk ve son beşiği olan toprağı huşu ile selâmlıyorlar.

Bir tepenin omzunda keçi gibi sıçrıyarak ileri atılan otomobilimiz, bizi sanki Akdenize açılmış bir pencerenin geniş çerçevesinden geçirdi, Küllük körfezine kuşbakışı bir nazar.

Üzerinde krem rengi ışıkların yığıldığı hareli mavi kristal döşenmiş büyük bir ova: Ege sahilleri..

Denizin ufka yakın meçhul bir noktasında erimiş krom madeni kaynıyor, ve bu mavi akisli parlak beyaz madenin kızgın büklümeleri kristal levhayı buruşturuyor, harelendiriyor. Dağlar, tepeler, sanılır ki bu güzel denizin gündüzleri güneşle ve berrak gecelerinde kamerle yaptığı emsalsiz ışık oyunlarını seyir için itişe kakışa gelip, birbirlerinin omuzlarından bakar gibi bu kıyılara sıralanmışlar ve birer dantelâ kadar işlemeli sahilleri örmüşlerdir.

***

Vilâyetin en mühim iskelesi olan küllük 150 evli bir köy, yıldan yıla ağaçlanan ve şirinleşen köyceğizin küçük bir parkı ve bir de meydancığı var. Şık demir parmaklıklarla çevrili çiçekli ve yemyeşil meydancığın ortasında Atatürkün büstü Akdenizin enginlerine bakıyor. İnsan bunu görünce bilâ ihtiyar söyleniyor:

İki buçuk milyon varidatlı Milâsın kulağı çınlasın. Ondan da güzel bir meydan ve bir abide istemekte her halde çok haklıyız..

Bizi İzmire götüren Denizyolları vapurunun güvertesinde süngercilik şirketi müdürü Fatinle görüşüyoruz. Sümer Bankın bu minyatür şirketinin Badrum ve Marmaris kıyılarında bir refah unsuru olan faaliyetinden ve yapılan organizasyonun faydalı neticelerinden bahsediyoruz.

Vapurumuz Sisamla Anadolu arasındaki dar Boğazda. Önümüzde geçid resmi yapan köpüklü dalgalar, denize nefes alma taklidi yaptırır gibi göğüslerini şişirip indiriyorlar, yorgun gözlerimizi dalgaların bu temiz beyaz göğüslerinde dinlendiriyor, ciğerlerimizi serin ve bol iyodlu hava ile yıkıyoruz.

Birdenbire yanıbaşımızda muhteşem bir duvar gibi uzanan Kuşadası sahilleri beliriyor, yeşil rengin bütün müasislarını gözlere bir ziyafet gibi seren çamlı yamaçlar. Anadoludan esen bir rüzgâr yurd toprağının güzel kokusunu bize getiriyor. Renkleri göz kamaştıran, çeşidlerine akıl ermiyen, yurd çiçeklerinin yüreklerimize tazelik veren güzel kokularını bize getiriyor.

Güneşin son ışıkları karşımızdaki yeşil minalı yamaçlar üzerinde zıplarken biz bu tarif edilmez bedîî zevkin eksirini içiyor ve bulduğumuz ruh canlılığını damarlarımıza sindiriyoruz.

Kemal Sünnetçioğlu

Şirketin yeni vapuru

Hasköy fabrikasında yapılan geminin inşası bir ay sonra ikmal edilerek tecrübelerine başlanacaktır

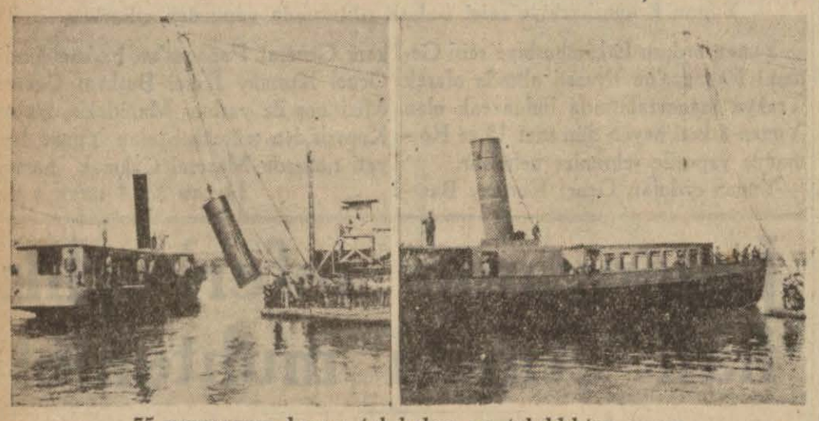

75 numaranın bacası takılırken ve takıldıktan sonra

Şirketi Hayriyenin, kendi vesaitile Hasköydeki kendi fabrikasında yapmakta olduğu iki vapurdan, teknesi geçenlerde denize indirilmiş olan 75 numaranın inşaatı bitmek üzeredir. Vapur, eylûl ortalarında ikmal edilerek tecrübeleri yapıldıktan sonra, eylûl nihayetinde seferlere başlıyacaktır.

75 numaradan boş kalan kızağa 76 numaralı vapurun omurgası atılmıştır. 75 numara yapılırken 76 numaranın da bir hayli aksamı beraber yapılmış olduğu için, ikinci vapurun, birincisinden daha süratle inşası kabil olabilecektir.

75 numara, eylûl ortalarında bittiği takdirde şirketin Hasköy Fabrikası, bu ilk yerli vapurunu on üç ayda yapmış olacaktır. Fabrikanın, bir taraftan yeni vapuru yaparken diğer taraftan Şirketi Hayriyenin, hatta Akay idaresinin ve Denizyollarının vapurlarını tamir ettiği nazarı itibara alınırsa, on üç ay müddet hiç de fazla değildir.

75 numaranın şimdiki vaziyetine gelince, vapurun kazanı, ana ve yardımcı makineleri, bacası yerlerine konulmuş olup güverteleri kalafat edilmekte ve diğer ahşab kısımları yapılmaktadır.

75 numaranın yalnız ana makinesi, kazanı ve uskuru Avrupa malı olup diğer aksamı ve yardımcı makineleri hep Şirketi Hayriyenin Hasköy fabrikasında yapılmıştır.

Gemi inşaatından ve demir işçiliğinden anlıyan mütehassıslar, ilk yerli Şirketi Hayriye vapurunun çok itina ile yapıldığını ve bütün işçiliklerin çok temiz olduğunu söylemekte ittifak ediyorlar.

Denizaltı gemilerimizi yapacak olan Alman mühendis ve ustabaşıları 75 numarayı gezmişler ve işçilik itibarile çok beğenerek fabrikanın müdürü ve Başmühendisi olan Alman mütehassıs Dik'i ve ustabaşıları tebrik etmişlerdir.

Vapurun kumanda köprüsü, salon tavanları, merdivenleri, kanapeleri gibi ahşab kısımları da fabrikanın marangozhanesinde yapılmış olup döşemecilik şubesi de döşemelerini hazırlamaktadır. Vapuru eylûl ortasında tecrübelere hazır bulundurmak için, fabrika azami gayretini sarfetmektedir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Karabük demir ve çelik fabrikaları

Kontuar U. Müdürü geldi ve Karabüke gitti

Karabük demir ve çelik fabrikalarını inşa eden kontuvarın umum müdürü Makenzi dün sabah şehrimize gelmiştir. Makenzi, Sirkeci garında Türkofisten Mümtaz Kavalcıoğlu, vagon fabrikası kurmak üzere teklifte bulunan grup mümessili Brust Wayt ve İngiliz mühendisleri tarafından karşılanmıştır.

Makenzi şu izahatı vermiştir:

«— Karabük fabrikalarında inşaat bir hayli ilerlemiştir. Şimdi ikinci kısım inşaat üzerinde meşgul olunuyor. Bu akşam Ankara üzerinden Karabüke hareket ediyorum. İnşaatı yakından tetkik edeceğim. Dönüşte iki gün Ankarada ve 15 gün kadar da İstanbulda kalacağım.

Mister Brasserd eylûl içinde Türkiyeye gelecektir. Önümüzdeki hafta içinde 15 İngiliz mühendisi daha gelecek, fabrikanın iç işlerile meşgul olacaklardır.

Kontuvar müdürü dün akşam Brust Wayt'le birlikte Karabüke hareket etmiştir.

İNHİSARLARDA

İnhisarlar Vekilinin teftişleri

Gümrük ve İnhisarlar Vekili şehrimizdeki tetkiklerine devam etmektedir. Ali Rana bu meyanda sigara fabrikasını, Maltepe tütün enstitüsünü ve gümrük teşkilâtına dahil olan muhtelif müesseseleri teftiş etmiştir.

Tuzlalar ıslah edilecek

Memleketimizde faal halde bulunan bütün tuzlaların esaslı surette ıslahı takarrür etmiştir. İlk iş olarak mevcud tuzlaların en büyüğü olan Çamaltı tuzlasının ıslahı işi ikmal edilmiştir. Bu tuzlaya tuz istihsaline, tuzların tasfiyesine ve öğüdülmesine müteallik bir çok yeni tesisat konulmuştur. Sırasile diğer tuzlalar da bu tesisatla takviye edileceklerdir.

Avrupaya tuz ihracatımız son zamanlarda artmıştır. Bilhassa Japonya bizden mühim miktarda tuz almaktadır. Bu vaziyet, tuz istihsalâtımızı artıracak tedbirler almağa lüzum göstermiştir.

DENİZ İŞLERİ

Heybeli ve Bostancı mendirekleri

Heybeliada ve Bostancı mendirekle-lerinin yapılması işine başlanmıştır. Şimdiki halde her iki mendirek için civardan taş taşınmaktadır. İki mendireğin inşası altı ay kadar sürecektir.

Liman tesisatı projeleri

Limanda yapılacak ıslahat ve yeni tesisat işini tetkik eden İngiliz Cip müessesesi tarafından tetkik mevzuu olan meseleler üzerindeki rapor ve avan projeler peyderpey gönderilmektedir.

Müessese kömür depoları projesinden sonra gemilere su verme ve suyu tasfiye etme işi üzerindeki ilk projesini de göndermiştir. Fen heyeti bu proje üzerinde çalışmalara başlamıştır.

Cip müessesesi antrepolar ve rıhtımlar hakkındaki projelerini de yakında göndereceği gibi geçenlerde şehrimize gelen heyet, yeni limanlar tesisatı işi hakkındaki nihaî tetkikatını yapmak üzere iki ay sonra tekrar şehrimize gelecektir.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Dün gelen seyyahlar

Yugoslav bandıralı Kraliçe Mari vapuru ve Alman bandıralı diğer bir Transatlantikle dün şehrimize 400 den fazla Alman, İngiliz ve Fransız seyyahı gelmiştir.

Seyyahlar, dün geceyi şehrimizde geçirmişler, bu arada festival eğlencelerinde bulunmuşlardır.

BORSALARDA

Türk borcu tahvilleri

Türk borcu tahvilleri dün de borsada düşük fiatla muamele görmüştür. Borsada 14,70 lirada açılan Türk borcu tahvilleri ayni fiatı muhafaza etmiştir. Bu fiat dünkünden beş puan düsüktür.

Festival takvimi

14 ağustos cumartesi

Taksimde Dağcılık kulübünde saat 14,30 da Türk - Rumen - Yunan amatörleri arasında tenis müsabakaları.

Anadoluhisarile Bebek arasında saat 11 de Boğazı karşıdan karşıya geçme müsabakaları.

Taksim stadyomunda saat 15,30 da İTFAİYE TÖRENİ

Kadıköyünde Şehir bandosu

Salacıkta Kızkulesi parkında Festival Galası

Kalamışta Belvü bahçesinde dans müsabakaları - Skeçler - Bale hevetleri.

Tepebaşı bahçesinde: Kızılayın Kermesi.

Sabaha kadar eğlenceler musiki, dans

İş Dairesi

Teşkilâtın ne suretle çalışacağı tesbit edildi

İktısad Vekâleti iş kanununun tatbikına aid bir talimatname vücude getirerek bunu vilâyetlere göndermiştir. Talimatnamenin birinci maddesi şöyledir:

İş kanununun 91 inci maddesi mucibince iş hayatının kanun hükümlerine ve memleket menfaatlerine uygunluğunun devlet tarafından takib, murakabe ve teftiş edilmesi muktezi bulunduğundan İktısad Vekâletine bağlı İş dairesi teşkilâtile devlet, vilâyet veya belediyelere aid diğer teşkilâtın bu hususiaki faaliyetleri işbu umumî talimatname hükümleri dairesinde cereyan eder.

İkinci madde: Her vilâyette iş kanunu hükümleri tatbikatını valinin yürütmesi esastır. İş dairesi teşkilâtına kanunun vermiş olduğu teftiş ve takib vazifesi ve salâhiyetlerinin icrası bu esasa müsteniden vali tarafından temin olunur.

İş dairesinin taşra teşkilâtı on dört bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgeler şunlardır:

Ankara, Zonguldak, İstanbul, İzmir, Edirne, Kütahya, Aydın, Antalya, Adana, Malatya, Kayseri, Samsun, Trabzon

Eroinle mücadele

Dün kadınlı erkekli iki grup daha yakalandı

Galata ve civarında eroin sattıkları Emniyet Kaçakçılık bürosu memurları tarafından haber alınan sabıkalı kaçakçılardan Sıçan Salâhaddinle metresi sabıkalı Kör Fani, dün sabah Şeftali sokağında eroin satarlarken cürmümeşhud halinde yakalanmışlardır.

Kaçakçıların odalarında da taharriyat yapan memurlar Kadri ve Rasim adında iki kişi ile karşılaşmışlar ve bunların o eve eroin çekmek maksadile geldiklerini anladıklarından onları da yakalamışlardır.

Üç tane daha

Unkapanında ve civarında eroin sattığı haber alınan Sabıkalı Yüzükesik Kâmille Muharrem ve babası Mahmud bir plân dairesinde cürmümeşhud halinde yakalanmışlardır.

MÜTEFERRİK

Riyaseticumhur treni

Riyaseticumhura mahsus tren dün Haydarpaşadan Sirkeciye geçirilmiştir.

Tersanede bugünkü merasim

Bu sabah saat 11 de Halicde eski Tersane mevkiinde ilk Türk denizaltı gemisinin omurga koyma merasimi yapılacaktır.

İtfaiyenin yıldönümü

İstanbul İtfaiyesinin on beşinci yıldönümü münasebetile bugün saat 3,30 da Taksim stadyomunda bir tören yapılacaktır.

Sergi dağılıyor

9 uncu Yerli Mallar sergisinin dünden itibaren bozulmasına ve eşyasının kaldırılmasına başlanmıştır. Millî Sanayi Birliği lisenin alt katını 2000 lira sarfile tamir ettirecek ve Maarife teslim edecektir.

Sergideki firmaların ekserisi İzmir enternasyonal fuarına gitmeğe hazırlanmaktadırlar.

İzmir Belediye reisi gidiyor

Şehrimizde bulunan İzmir Belediye reisi Behçet Salih, İzmir Ticaret Odası Umumî kâtibi Mehmed Ali ve İstanbul Ticaret Odası Sanayi şubesi müdürü Avni Abacı ile birlikte bu akşam İzmire hareket edecektir.

Balkan Ticaret Odaları kongresi

Eylûl toplantısı için hazırlıklara başlandı

Eylûlde Bükreşte toplanacak Balkan Ticaret Odaları kongresi için hazırlıklara başlanmıştır. Bükreş Ticaret Odası bu hususta hazırladığı raporu alâkadar Ticaret Odalarına göndermiştir.

Öğrendiğimize göre, Balkan Ticaret Odaları kongresile istihdaf edilen başlıca gaye, bir Balkan Ticaret Odaları birliği kurmaktır. Bundan üç sene evvel merkezi İstanbulda olmak üzere bir Balkan Ticaret Odası kurulmuş, fakat Oda bir senelik faaliyetten sonra - Türkiyeden maada - alâkadar devletlerin, lâzım gelen tahsisatı vermemeleri dolayısile kapanmıştı.

Balkan İktısad konseyinin Atinada yaptığı son toplantıda gene bu mevzu üzerinde görüşülmüş ve Bükreş Ticaret Odası bu işe memur edilmişti. Şimdi Bükreş Ticaret Odası hazırlıklarını ikmal ederek kongreyi toplamaktadır.

CEMİYETLERDE

Balıkçılar cemiyeti idare heyeti istifa etti

Balıkçılar cemiyeti idare heyeti azalarla reis arasında çıkan bir ihtilâf neticesinde hep birden istifa etmiştir. Söylendiğine göre, bu ihtilâfa sebeb, İtalyaya ihrac edilen balıkların birkaç şahıs tarafından inhisar altına alınmak istenmesi hakkında, İktısad Vekâletinin cemiyetten istediği rapordan dolayı çıkmıştır. Bu rapor hakkında reis ve azalar ayrı ayrı kanaat izhar etmişlerdir.

Ticaret Odası Esnaf şubesi bu mesele hakkında tahkikata başlamıştır.

GÜMRÜKLERDE

Gümrükler Umum müdürü geldi

Fransa, İsviçre ve Belçika gümrüklerinde tetkikatta bulunan Gümrükler Umum müdürü Mahmud Nedim şehrimize dönmüş ve dün Gümrük ve İnhisarlar Vekilini ziyaret ederek seyahat ve tetkikatı üzerinde izahat vermiştir.

Gümrükler Umum müdürü, bu üç memleket gümrük teşkilât ve sistemleri üzerinde yaptığı tetkikler neticesini bir raporla Vekâlete arzedeceğini, bu memleketlerin gümrük muamelelerinde şahid olduğu yenilikler içinde bizce istifadeye şayan olanların derhal tatbikına geçileceğini söylemiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Çivili geçidler meselesi

Köprü üstündeki çivili geçidlerden halkın münferid vaziyette karşıdan karşıya geçmeleri seyrüseferi işkâl ettiğinden vakit vakit toplu bir halde geçilmesi için tedbirler alınmaktadır. Seyrüsefer memurlarının verecekleri işaretlerle bu hareket tanzim edilecektir.

Şişli - Büyükdere yolu ehemmiyetle kontrol ediliyor

Şişli - Büyükdere yolunun seyrüsefer işlerini daha sıkı bir kontrola tâbi tutmak maksadile bu yol üzerindeki takyidat artırılmıştır. Bunun için de Maslak civarındaki jandarma karakolu kaldırılarak bunun yerine Zincirlikuyu, Maslak ve Derbend mevkilerinde üç tane seyrüsefer karakolu tesis olunmuştur. Bu karakollarda motosikletli polisler bulunacak ve yolu daimî bir kontrola tâbi tutacaklardır.

VİLÂYETTE

Muhiddin Üstündağ çarşambaya geliyor

Alınan haberlere göre, Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, Fransadan hareket ederek Viyanaya gelmiştir. Çarşamba günü de şehrimize gelmiş bulunacaktır.

Çeşme plâjlarına rağbet artıyor

İzmir (Hususî) — Sıcaklar münasebetile Çeşme plâjlarında ve banyolarında kalabalık gittikçe artmaktadır. Çeşmede geceli, gündüzlü büyük bir deniz hayatı vardır. Hergün müteaddid otomobiller gelip gitmektedir. Civardaki yeni köşkler tamamen dolmuştur.

Çeşme, müstakbel turistik asfalt yollar başarıldığı takdirde, çok inkişaf edecektir. Vali Fazlı Güleç, geçen gün Manisa valisi Lûtfi Kırdarı da misafir ederek ve belediye reisimiz doktor Behçet Salihle birlikte Çeşmeye gitmiş, bu vesile ile Çeşmenin müstakbel vaziyeti etrafında tetkikler yapmıştır.

Siyasî icmal

Şimalî Çindeki yeni muharebeler

Şimalî Çinde temmuz iptidalarında manevra yapan Japgarnizon kuvvetlerile mahasayişi muhafazaya memur yirmi dokuzuncu Çin ordusu kıt'aları arasında vuku bulan hâdiseleri kapatmak üzere tarafın mahallî makamları arasında yapılan anlaşma, muhtariyeti haiz Çahar Hopeh idaresi başında bulunan memurların emirlerindeki zabıta ve askerî kuvvetlerine sözlerini dinletemediklerinden dolayı tatbik edilememişti. Serkeşlik eden Çin kuvvetleri Pekin ve Tiençin'de tazyikat yaparak Japon kuvvetlerine karşı hasmane bir vaziyet almışlardı.

Şimalî Çinde takviye edilen Japgarnizon kuvvetleri harekâta geçerek Çin kuvvetlerini cenuba ve garba sürmüş ve on sene evveline kadar Çin devletinin payitahtı olan Pekin'le Şanghay'dan sonra Çinin ikinci ticaret merkezi olan Tiençin'i ve iki şehrin Peçili körfezinde mahreci Tangku ve Taku müstahkem limanlarını zaptetmişlerdi. Japonlar, bundan sonra siyasî vaziyetin alacağı şekle intizaren, askerî harekâtı durdurdular.

Bu masraflı ve kanlı harekâttan sonra Şimalî Çinde yeni bir vaziyet teessüs etmişti. Yani Peçili körfezile Seddiçe arasında Japonlar mühim noktalara garnizon müfrezeleri bulundurmakla kalmayıp bu havaliyi tamamile kendi askerî işgal ve idareleri altına almışlardı. Bu yeni vaziyetin tanınması esasi üzere Japonya Çin ile müzakereye hazırlanmıştı. Lâkin Çin hükûmeti bu yeni vaziyeti tanımamış ve ancak eski vaziyetin avdetine şartile müzakerede buluncağını ihsas etmiştir.

Eski vaziyetin avdetine razı olmıyan Japonlar da Çinde tekrar harekâta başladılar. Bu harekât cenuba doğru değil garba doğru yapılmaktadır. Yeni Japon ordusu orta Çin üzerine yürümeyip daha hilî Mogolistanın garbına ve Altaylara doğru ilerlemektedir. Şöyle ki yeni harekât Pekin ile Mogolistanın ikinci garp eyaleti Suiyuan arasındaki demiryolu boyunca yapılıyor.

Bu hattın en mühim noktası Nankou harben alınmıştır. Daha sonra Kalgan alınacaktır. Nihayet Japon ordusu Suiyuan eyaletini ve daha sonra Ningsia eyaletini zaptettikten sonra şimalden Altaylara, cenubdan Altın dağları, yani şarkî Türkistana dayanacaktır. Cenub istikametinde Japonların müdafaa vaziyetinde kalacakları anlaşılıyor.

Japon ordusunun harekâtı zahirde Çine ve hakikatte Sovyet Rusyaya karşı olduğundan şimalî Çindeki yeni muharebelere karşı Moskovanın alacağı vaziyet bütün dünya büyük bir ehemmiyet vermektedir.

Moskovadan son gelen haberler Sovyetler Birliğinin bu defa da sulhun muhafazasına ve harbe meydan vermemeğe çalışacağını bildirmektedir. 12 ağustos tarihile Moskovadan çekilen bir telgrafta deniliyor ki: «Buradaki bazı ecnebi mehafilde Sovyetlerin harbden içtinap için lüzumu halinde Ural dağlarına kadar gerilemeğe bile mütemayil olduğu söyleniyor. Son hâdiseler yani Amur nehrinde Sovyet harb gemilerinin topa tutulması ve Tiençin'deki Sovyet konsoloshanesinin yağma edilmesi Sovyet hükûmetinin Uzakşarkta bir harbe kolaylıkla ve düşünmiyerek girmiyeceğini göstermiştir. Şu kadar var ki Sovyet hükûmetinin, haricî Moğolistan cumhuriyetine karşı, Japonların muhtemel hücumlarına karşı müdafaa için yapmış olduğu taahhüdü yerine getirmesi melhuzdur. Çünkü Japonların böyle bir hücumu ayni zamanda, Siberya ana demiryolunu da tehdid edecektir. Moskovadaki Japon mehafili dahi Sovyetlerle Çin arasında gizli bir muahede aktedildiğinden ve Çine harb malzemesi gönderildiğinden haberdar değildir.»

Bu telgraf ve diğer haberler Sovyetlerin Japonya ile Çin arasındaki ihtilâfa dahil olmak istemediğini ve sulhu muhafaza edeceğini isbat etmektedir.

Muharrem Fevzi TOGAY

İtalyanın verdiği yeni kontenjanlar

İtalya hükûmeti memleketimiz için yeniden şu kontenjanları vermiştir:

Pamuk 6 milyon liret, kuru koza 3 milyon liret, isimleri tayin edilmemiş hububat 2,5 milyon liret, yağlı tohumlar 2,5 milyon liret, ham deri 2 milyon liret, yumurta 1,5 milyon liret, taze balık 1 milyon liret, zimpara 500,000 liret, kâğıd döküntüleri 400,000 liret, afyon 200,000 liret.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Harice için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Ispanya sularında

Meçhul tahtelbahirler, hükûmet harb gemilerini torpilledi. İki İtalyan torpitosu bir vapuru batırdı

Valencia 13 (A.A.) — Müdafaa Nezareti tebliğ ediyor: Dün sabah tabiiyeti meçhul bir takım tahtelbahirler, Cartagene açıklarında cumhuriyetçilerin Almirante, Anteguerra ve Churruga torpito muhriblerine hücum etmişlerdir.

Churruga'ya bir torpil isabet ederek mühim hasarata sebebiyet vermiştir.

3 kişi ölmüş, 9 kişi yaralanmıştır.

Cenub cephesinde ihtilâlcilerin muvaffakiyeti

Madrid 13 (A.A.) — Resmî tebliğde cenub cephesinde cumhuriyetçilerin Operayı işgal ve fakat asilerin yeni takviye kıt'alarının tazyiki üzerine munta - zam surette ricat etmiş oldukları beyan edilmektedir.

Çetin bir muharebe neticesinde düşmana ağır zayiat verdirilmiştir.

Salamanca 13 (A.A.) — Resmî tebliğde cenub cephesinde nasyonalistlerin Forcuntta mıntakasında mevzilerine girmek teşebbüsünde bulunan cumhuriyetçileri ricate icbar etmiş oldukları bildirilmektedir.

Cebelüttarıkta kapatılan ihtilâlci konsoloshanesi

Cebelüttarık 13 (A.A.) — Mahallî makamat, nasyonalist İspanyolların Cebelüttarıkın başlıca caddesinde tesis etmiş oldukları konsoloshanenin kapatılmasını emretmişlerdir. Birkaç aydanberi bu konsoloshane, kendisine bu babda mezuniyet verilmemiş olduğu halde pasaport vermekteydi.

İtalyan muhriblerinin batırdığı gemiler

Tunus 13 (A.A.)— Campeador'un kazadan kurtulmuş olan kaptanı Felix Gary, gemisinin çarşamba sabahı Kilibia'ya 60 mil mesafede Saetta adındaki İtalyan torpito muhribi tarafından takib edilmiş ve biraz sonra bu muhribe ayni eşkâli haiz olan ve fakat ayni alâmetleri taşımıyan diğer bir muhribin iltihak etmiş olduğunu beyan etmiştir.

Gece hulûl edince muhribler, gemiyi bombardıman etmişler ve batırmışlardır.

Bombalanan gemiler meselesi

Salamanca 13 (A.A.) — Nasyonalist İspanya namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat, nasyonalist tayyarelerin Akdenizde üç gemiyi bombardıman etmiş olduklarını kat'î surette tekzib etmiştir.

Mumaileyh demiştir ki:

«— Majorque adası memurlarının tecavüzün nasyonalistler tarafından yapılmış olduğunu kabul ve teslim etmiş oldukları kat'iyyen yanlıştır. Valance hükûmetinin İspanyadaki dahilî harbi geniş mikyasta beynelmilel bir ihtilâf haline getirmek gibi caniyane bir maksadla yapmakta olduğu propagandanın yeni ismidir.»

Londra 13 (A.A.) — British Corporal petrol gemisinin bombardımanı meselesi hakkında Times gazetesi, şöyle diyor:

«Çarşamba akşamı Salamanca asilerinin umumî karargâhı, radyo ile neşret - miş olduğu bir tebliğde taarruz etmiş olan tayyarelerin alâmetleri değiştirilmiş hükûmet tayyareleri olduğunu beyan etmektedir.

İngiltere hükûmeti, Palma'daki asi makamatının evvelce yapmış oldukları itiraflar karşısında, bir yanlışlık olması imkânını kabul ve teslime amade olmakla beraber, Salamanca makamatının alelâde bir tekzibini kabulle iktifaya mütemayil değildir.

İşte Londrada General Franco'nun cevabı bu şerait altında beklenilmektedir.»

Batan geminin mürettebatı

Tunus 13 (A.A.) — Geçen gece Tunus açıklarında torpillenmiş olan İspanyol vapuru 9500 ton benzin naklet - mekte olan Campemodor vapurudur. Mürettebatından 12 kişi kaybolmuştur.

Kazadan kurtulanlar, 3 torpil yemiş olduklarını beyan ve mütecavizin İspanyol nasyonalisti olmadığını ilâve etmişlerdir.

Ankaradaki motörlü tayyare mektebi

11 genç, motörlü tayyarelerle yalnız başlarına uçuşlar yaptılar

Ankara 13 (A.A.) — Hava Kurumunun İnönü yüksek yelken uçuşu kampında temmuz ayının beşinden 2 ağustosa kadar plânörlerle uçuş yapılmıştır. Kurumun 5 temmuzda işe başlamış olan Ankaradaki motörlü mektebinde dün ve bugün 11 gencimiz motörlü tayyarelerle de yalnız başlarına uçmağa muvaffak olmuşlardır. Bu gencler şunlardır:

Abdullah Ertur, Abdullah Karaca - ova, Navruz Ergök, Ahmed Gulsen, Tahir Yalçın, Korkut Bayülken, Yıldız Uçman, İbrahim Altay, Necib Tulgar, Ahmed Arıkan, Abdullah Eftem.

Not: Bu genclerden biri kızdır.

Bir deniz kazası

Nevyork 13 (A.A.) — Radio Marine Corporation, Aouzo ismindeki Danimarka yük gemisinin saat 13,50 de - Grenewich saati - sis yüzünden diğer bir gemile çarpıştığını bildirmektedir. Müsademe Bouton'un takriben 18 mil şarkında vukua gelmiştir.

Vapurun mürettebatı sağ ve salimdir.

Fransız Maliye Nezaretinin tekzibi

Paris 13 (A.A.) — Bazı gazeteler tarafından neşredilen ve M. Bonnet'nin mali kalkınma işine devam edebilmesi için teknik delegasyondan bazı tahvil muameleleri yapmasını istemiş olduğuna dair olan haberleri, Maliye Nezareti kat'i surette tekzib etmektedir.

Avusturyada Hitlerin kitabını satan kitabhaneye tecavüz

Viyana 13 (A.A.) — Graz hâdiseleri hakkında yapılan tahkikat, M. Hitler'in «Mayn Kampf» ismindeki kitabını satan kitab dükkânlarına karşı yapılan tecavüzün bazı vatanperver cephe mahfilleri tarafından tertib, izhar ve tatbik edildiğini göstermiştir.

Alman mahfilleri, büyük elçi Fon Papen'in bu meseleyi Avusturya hükûmetine bizzat bildireceğini kaydediyorlar.

Polonya Başvekili Fransaya gitti

Varşova 13 (A.A.) — Başvekil M. Skladokowski, hususî bir seyahat icrası maksadile Fransaya hareket etmiştir. Orada birkaç gün kalacaktır.

Duçe Sirakuzda bir nutuk söyledi

«İtalya her türlü ahvalde zaferi kazanmağa azmetmiştir»

Siraküz 13 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

M. Mussolini Katedral meydanında yapılan tribünden halka hitaben söylediği nutukta Siraküz ahalisini senelerden ve birçok tarihî hâdiselerden sonra tekrar görmekle sevindiğini kaydettikten sonra, nutuklardan ziyade vakıaların kıymetli olduğunu söylemiş ve on beş yıl zarfında faşist rejimi tarafından bütün İtalyada başarılan çok mühim miktarda işleri hatırlatmıştır.

Düçe bunu müteakib 1915 müdahale hareketinden İtalyan milleti tarafından başarılan İmparatorluk fütuhatına kadar cereyan eden hâdiseleri hatırlatmış ve siyah gömlekliler inkılâbının vatanın çehresini ve hatta İtalyan milletinin ruhunu değiştirdiğini söylemiş ve sözlerini şu suretle bitirmiştir:

«— Şiddetle birlikçi olan faşist devletinde artık ne siyasî, ne de iktısadî imtiyaz yoktur. Bütün İtalya her türlü imtihana ve fedakârlığa âmade ve her türlü ahvalde zaferi elde etmeğe azmetmiş bulunmaktadır.»

İşletmeğe açılan hatlar

Ankara 13 (Telefonla) — Devlet Demiryolları idaresi yaptığı bir tamimde Sıvas - Malatya ve bu kere inşaatı biten Çetinkaya - Hekimhan kısmındaki Kayapınar, Akgedik ve Hasançelebi istasyonlarının 16/8/937 den itibaren münakalâta açılacağını ve bu tarihten itibaren Sıvas - Malatya arasında her gün yolcu trenleri işliyeceğini ve Ankara - Diyerbakir yolculuğunun, Kayseri - Sıvas - Malatya yolu üzerinden temin edileceğini bildirmiştir.

Evkafı olmıyan yerler

Ankara 13 (Telefonla) — Evkaf teşkilâtı olmıyan mahallerde Evkaf taviz paralarının emaneten mal sandıklarına yatırılması kurulmuştur.

PARİS BORSASI

Paris 13 (Hususî) — Paris borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 132,85 1/2, Nevyork 26,64 1/4, Berlin 1072, Brüksel 448,50, Amsterdam 1469, Roma 140,20, Lizbon 120,75, Cenevre 611,75, bakır 64 - 65, kalay 268,17,6, altın 139,05, gümüş 19,7,8, kurşun 22,5,6 1/2, çinko 24,11,3.

Hâdiseler arasında

Erkeklerin bir vazifesi

Hukukçu ve gazeteci arkadaşlarımızdan biri, tramvayda bütün kadınlar oturmadıkça erkeklere yer verilmemesi için Belediyenin müdahalesini istiyen bir yazı yazmış. Görmedim. Fakat bir akşam gazetesinin bu yazıya şiddetli bir itirazını okudum ve hukukçu arkadaşımızın, kanun önünde herkesin müsavi olduğunu unutabilmesine şaştım. Bu kadar da değil. Kadın lehine erkeğin elinden mülkiyet hakkı nasıl alınabilir? Fikir her bakımdan abes. Fazla tahlile ve tenkide lâyık olmadığını sanıyorum.

Yalnız, bu yazının hatıra getirdiği bir nezaket borcuna işaret etmek isterim: Birkaç sene evveline gelinciye kadar, Türk erkeği, nakil vasıtalarında, Belediyenin zorile değil, kendi ihtiyarile yerini kadınlara veriyordu. Sonra gazetelerimizde acayib bir iddia ortaya atıldı: «Kadın mademki erkekle birdir, o halde neden ona bu imtiyaz verilsin?» diyenler oldu. O gün bugün, kadınlara yerini vermek için kalkan erkeklerin azaldığına dikkat ediyorum.

Kadının erkekle yüzde yüz bir olduğu hiçbir yer yoktur; hele vücudce kadın her zaman daha zayıf ve erkeğin himayesine muhtacdır: Karnında yarının Türkünü taşıyan bir kadının tramvayda ayakta kalmasına gönlümüz nasıl razı olur? Bunun gibi, işinden dönen yorgun kadın, hasta kadın, ihtiyar kadın, yorgun, hasta ve ihtiyar erkeklerden ziyade istirahate muhtacdırlar. Bu bahiste müsavatçılık, terbiyesizliğin müdafaasından başka birşey değildir.

İşinden yorgun dönen bir erkeğin sinemaya giden bir kadına tramvayda yer vermesi şart değildir ama, bir kadının nereye gittiğini bilmek yabancı bir erkeğin elinde olmadığı için, şahsî vaziyetleri bir tarafa bırakarak, kuvvetli cinsin zayıfına karşı hürmet ve şefkati namına, ihtiyar ve hasta olmıyan bütün erkeklerin, bütün kadınlara, derhal yerlerini vermeleri lâzım gelir.

PEYAMİ SAFA

İzmirde dün yeni bir infilâk oldu

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Yangın, bu mağazayı yaktıktan sonra ittisalindeki Suhami biraderlerin mağazasına da sirayet etmiştir. Bu mağazadaki benzin, ispirto ve kezzab da tutuşmuş ve yangın büyümüştür.

Şehirde bir telâş başlamış, fakat alınan sıkı tertibat sayesinde iki dükkân yandıktan sonra ateş söndürülmüştür. Çırak Hüseynin eli ve ayağı yandığından hastaneye kaldırılmıştır. Zarar ve ziyat altı bin lira kadar tahmin edilmektedir.

***

Bakırköydeki yangınlar

Dün saat 14,55 te Bakırköyünde millî bir fabrikada yangın olduğu Bakırköy İtfaiyesine haber verilmiştir.

Süratle yangın mahalline giden Bakırköy İtfaiyesi vaziyeti tehlikeli görmüş ve merkeze bildirmiştir. Bunun üzerine Fatih grupile Beyoğlu grupundan müfrezeler de yangın yerine gidere derhal faaliyete geçmişlerdir.

Yangın, fabrikanın önünde ve içinde mühim miktarda güherçile bulunan ambar binasından çıkmış ve içindeki güherçileler tamamen yanmıştır.

Ateş bir tahta kaplama ile ayrılmış olan ve ayni çatıya bitişik bulunan tahta varil ambarında da varillerden bir kısmını yaktıktan sonra söndürülmüştür.

Yangını haber alan İstanbul Kumandan vekili Korgeneral Cemil Cahid ve polis erkânı Bakırköye giderek söndürme ameliyesinde hazır bulunmuşlardır.

Kalabalık bir halk kütlesi de yangın mahallinin civarına toplanmışlardır.

Yapılan tahkikatta yangının yeni boşaltılmakta olan güherçile fıçılarında bulunması ihtimali olan herhangi bir ecnebi maddenin güherçile ile tahallüü sonunda hararet peyda etmesile çıktığı anlaşılmıştır.

İzmir fuarını İktısad Vekili açacak

Ankara 13 (Telefonla) — Aldığımız malûmata göre, İzmir fuarı 20 ağustosta Başvekil İsmet İnönü namına İktısad Vekili Celâl Bayar tarafından açılacaktır.

Dahiliye Vekâletinin bir tamimi

Ankara 13 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti, bazı vilâyet muhasebei hususiye müdürlerile memurlarının mutemed sıfatile para aldıklarını tesbit etmiş ve tekerrür etmemesini tamim etmiştir.

Hastalıklı pamuklar

Ankara 13 (Telefonla) — Pamukları hastalıklı olan Ceyhan, İçel, ve Gazianteb pamuk ve aksamının Mersinde temizlendikten sonra gümrükten geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Meseleler

Bugünün ve yarının kadını

Peyami Safa

İsmail Hakkı Baltacıoğlu, «Yeni Adam» mecmuasında, şunu soruyor: «Bir kadın ideali vardır. Bu ideal nedir? Bu ideali nasıl cisimlendirebiliriz?»

Ve şu cevabı veriyor:

«En aşağı biliyoruz ki yeni kadın idealimiz eski «ev kadını» ideali değildir. Eski ve yeni kadını ayıran başlıca farklar:

I — Eski kadının herşeyden önce bir müstehlik olması. Bu kadın güzel veya çirkin, okumuş veya cahil farklarile ayrılabilir. Fakat bir noktası var ki hiç değişmez: Kocasının eline bakması. Şimdi müstehlik kadın fikri bizi incitiyor. Böyle bir kadının müstahsil erkek gibi hür ve şahsiyetli olabileceğine inanamıyoruz ve yeni kadının müstahsil olmasını yalnız ekonomik zaruretlerin değil, ahlâkî zorağların da eseri olarak düşünüyoruz.

II — Müstehlik bir kadın ahlâkî vicdanımızı nasıl incitiyorsa, sofu, zühtî, prejüjelere saplanmış kadın fikri de ayni surette bu ahlâkî vicdanımızı incitiyor. Çok haklı olarak düşünüyoruz ki böyle bir kadın ne çocuklarına muhtac oldukları lâik terbiyeyi verebilir, ne de erkeğe lâyık bir hayat arkadaşı olabilir. Binbir mikrob, yüzbinlerce sosyal tehlike karşısında çocuğun istikametini tayin edecek, diri terbiyeyi verebilecek müspet kafalı kadını eş ve arkadaş aramakta haklıyız.

III — Nazenin, peri, huri, harem telâkkileri çok geride kaldı. Kadın fikri, dişi, işvebaz, pasif fikirlerinden gitgide ayrılıyor, erkeğe göre daha menfi bir cins fikrine değil, erkeğe göre ayrı bir cins, tamamlayıcı cins fikrine giriyor. Artık kadında bütünlüğümüzün istibdadını yapacak bir zemin değil, eksikliğimizi tamamlıyacak bir varlık aramağa alışıyoruz. Kadın fikri «eş, arkadaş» fikirlerine yerleşiyor.

IV — Ekonomik, ilmî ve cinsel vicdandan gelen bu sesler modern kadına aid bir beden telâkkisini de çağırıyor. Bu bedende sıhhat gibi gücü, çevikliği, sağ, diri güzelliği de buluyoruz. Artık kadın fikrini sağlık, spor, güç ve başarı fikirlerinden ayıramıyoruz.»

Biz de muhterem muharririn kurduğu şemadan ayrılmıyarak bu dört farkı teker teker muayene etmeğe çalışalım:

I — İsmail Hakkı Baltacıoğlunun ev kadınına müteradif olarak zikrettiği eski kadın, «eski» değil, «bugünkü» kadındır. Henüz onun tasavvur ettiği yeni kadın yeryüzünde reel bir varlık ve kıymet alabilmiş değildir, sosyalist ve komünist ideolojilerinin hayalinden ibarettir. Buna «yeni» değil, «muhayyel sosyalist cemiyetlerin ideal kadını» demelidir. Her ideolojinin kendine göre bir ideal kadını vardır. Bu noktayı bir kere tesbit ettikten sonra, kocasının eline bakan bugünkü kadının müstahsil mi, müstehlik mi, faydalı unsur mu, tufeylî mi olduğu meselesini kısaca muayene edelim:

Muhterem İsmail Hakkı da bilir ki istihsal iki türlüdür: Doğrudan doğruya istihsal, dolayısile istihsal. Eğer muhterem muharririn yeni kadında aradığı istihsal fonksiyonu, doğrudan doğruya istihsale aidse, yeni kadına gitmeğe hacet yok, bugün, yeryüzünde kadınların büyük bir ekseriyeti doğrudan doğruya müstahsildirler ve bunlar belki bütün insanlık kadar eski bir kadın sınıfına mensubdurlar: Tarlada erkeklerile beraber çalışan köylü kadınlarını kasdediyorum. Eğer muhterem muharririn yeni kadında aradığı istihsal fonksiyonu, dolayısile istihsale aidse, gene yeni kadına gitmeğe hacet yok, kocasının eline bakan bugünün kadını da, devletin eline bakan bütün memurlar, muallimler, ordu mensubları veya, hatta bir sermayedarın eline bakan bütün kafa işçileri, idare adamları ilâh... kadar dolayısile müstahsildirler. Çocuk bakımı, çocuk terbiyesi, ailenin huzurunu, sıhhatini ve saadetini temin eden ev idaresi gibi umumî istihsale, dolayısile yarayan işler görürler. Aile müessesesini yıkmak istiyen ideolojilerin haklı oldukları farzedilse bile, tasavvur ettikleri müstakbel cemiyette, her ne şekli alırsa alsın bu işleri gene kadınlar görecek değil midir? Çocuğu kadın doğurmıyacak mı? Sütünü kadın emzirmiyecek mi? İlk terbiyesini kadın vermiyecek mi? Esvabını kadın dikmiyecek mi? Kadın ütülemiyecek mi? Birçok beyaz işleri kadın işlemiyecek mi? Bu işlerin bir kısmını daha mütekâmil makinelerin yapacağı farzedilse bile başlarında kadın bulunmıyacak mı? Pekâlâ! Muhterem İsmail Hakkıya, daha doğrusu peşinden gitmeğe başladığı sol ideolojiye göre, neden, bütün bu işleri atölyede yapan kadın «müstahsil» oluyor da, evinde yapan kadın, haşarat sınıfından bir tufeyli sayılıyor? Bugünün kadını da, en aşağı muhterem İsmail Hakkı Baltacıoğlu kadar müstahsildir ve muhterem İsmail Hakkı Baltacıoğlunun hayran olduğu bugünkü teknik medeniyet, beğenmediği o tip kadının yetiştirdiği çocukların işidir.

II — Muharririn cümlesini tekrarlıyalım: «Müstehlik bir kadın ahlâkî vicdanımızı nasıl incitiyorsa, sofu, zühtî, prejüjelere saplanmış kadın fikri de ayni surette bu ahlâkî vicdanımızı incitiyor.» Muhterem İsmail Hakkı da bilir ki sofuluk yalnız dinî olmaz. Her fikrin, her inanışın kaba sofuları vardır. İşte bu sofulardan birine hitaben bir gazetede şu satırları okudum: «A canım efendim, senin inanışın da softanınki gibi değil mi? O kara kitaba inanıyor, sen beyaz kitablara inanıyorsun. Fizikte, şimide, astronomide inandığın şeyleri laboratuarda, yahud rasadhanede kendin gördün, kendin denedin mi?»

Bu satırları uzak yerden değil, Bay İsmail Hakkının mecmuasından, makalesinin bulunduğu ayni sahifeden alıyorum!.. Bay İsmail Hakkının yeni kadını da, yeni kadın olabilmek için, müfrit sosyalist ideolojilerinin bir kaba sofusu olmağa mecbur değil midir? Bu fikirleri hangi laboratuarda denemiştir? Hangi tecrübenin icazetini haizdir? Fikirleri şimdilik mücerred faraziye plânında kapalı durmuyor mu?

III — Muhterem İsmail Hakkının tabirile «kadında eksikliğimizi tamamlıyacak bir varlık aramak» elbette lâzımdır. Burada yüzde yüz kendisile beraberiz. Fakat kendisine bu güzel fikrinin evvelki fikirlerini tamamile yıktığını söylemek isteriz. Çünkü, kadın erkeğin bir *tekrarlayıcısı* değil de, bir *tamamlayıcısı* olunca, ondan büsbütün ayrı bir bünyeye ve ayrı bir vazife sistemine sahib demektir. Burada «kadın erkekle haysiyetçe bir olabilir, işçe bir olamaz.» prensipini beraber kabul etmiş oluyoruz. Bunu kabul edince kadının istihsal fonksiyonunu erkeğinkile bir hizaya koymak istemenin abesliği ortaya çıkar. Birçok işlerde bu hiza mümkün, fakat birçok işlerde de imkânsızdır.

IV — Muhterem muharririn kadında aradığı beden inkılâbına gelince, kendisi bu fikrine fazla sarahat koymamış olduğu için üstünde çok duramıyacağız. Eğer maksadı, kadının uzvî, teşrihî, adalî tekâmülünü erkekle bir tutmaksa, muhterem muharrir, gene kadının bünye farkını topyekûn inkâr etmeğe kalkan tezlerin *tabiate karşı* mülâhazalarını benimsemiş olur. Bu da kadını erkeğin bir tamamlayıcısı değil, tekrarlayıcısı haline sokan fikrin müdafaasıdır ki, Bay İsmail Hakkının 3 numaralı mülâhazasına aykırı düşer.

Şüphesiz, kazığın toprakla münasebeti derecesinde muhafazakâr olmıyan herkes, bugünkü kadının bir tekâmül buhranı geçirdiğini ve bu buhranın zarurî olduğunu kabul eder. Bugünkü kadın, elbette bugünkü gibi kalmıyacaktır. Her ideoloji ona kendi sistemine göre bir istikbal vadediyor. Bütün mesele, bu istikballerden hangisinin müspet ve reel bir kıymeti haiz olduğunu şimdiden kestirebilmektir. Mevzuun bu noktasına tekrar gelebilmek için aktualite fırsatları kollıyacağım.

PEYAMİ SAFA

Kahirede büyük bir yangın

Kahire 13 (A.A.) — Bu gece Muski mahallesinde büyük bir yangın çıkmıştır. Yangın geç vekit hâlâ devam etmekte ve bütün itfaiye teşkilâtı çalışmakta idi.

Daha geceyarısında üç büyük mağaza tamamen yanmış bulunuyordu.

Romanya Ana Kraliçesi Belgradda

Belgrad 13 (A.A.) — Romanya Valide Kraliçesi Marie ile Prens Tomislaw ve Prens Andre saat 11 de Bled'e gelmişlerdir.

Valide Kraliçe ile Prensler, istasyonda Naibi hükûmet Prens Paul ile Prenses Olga tarafından karşılanmışlardır.

Giridde bulunan eski eserler

Atina 13 (Hususî) — Giridin Yenişehir mevkiinde yapılan hafriyatta Milonik devrine aid birçok kıymetli eski eserler bulunduğu gibi Bizanslardan evvelki zamanlara aid bir de mabed bulunmuştur.

Patras kalesinde yapılan hafriyatta da büyük kıymeti haiz bakırdan mamul bir «Apollon» heykeli bulunmuştur.

İzmir Enternasyonal Fuar Komitesinden:

20 ağustosta açılacak İzmir Enternasyonal Fuarı için neşe veren bir tango güftesi ve bestesi hazırlıyanlara ellişer lira ikramiye verilecektir.

«2668» (4948)

HEM NALINA HEM MIHINA

Sarı çiviler

İstanbul Belediyesi, Köprünün üzerine, birkaç yerde, büyük başlı, sarı çiviler çaktırdı. Piyadeler, Köprünün bir yaya kaldırımından ötekine geçmek isterlerse, ancak bu sarı çivilerin arasından yürüyecekler, atlı veya motörlü nakil vasıtaları da çivilere yaklaşınca ağırlaşacaklar; çivilerin arasında yayalar gördüler mi durup bekliyecekler.

Pirinç çiviler çakıldıktan sonra, İstanbulun düzgünlük itibarile biricik Avrupai kaldırımı olan Köprü kaldırımları büsbütün Avrupalılaştı. Gerçi, Köprü, Avrupalılaştı amma... Evet, işin ammâsı var. Çivilerin kakıldığı gündenberi, tramvayla, otomobille ve yaya olarak Köprüden geçtikçe birşeye dikkat ediyorum. Her yaya, canı istediği zaman, tek başına ve ağır ağır çivili yoldan geçiyor. Bu esnada, şehrin iki büyük parçası arasında, yegâne geçid olan ve bu yüzden, üstü daima arabalar, tramvaylar, otomobiller ve kamyonlarla dolu bulunan Köprüde, bütün münakalât, ikide birde zınk diye duruyor ve bu yüzden bilhassa akşamları Köprünün üstünde, Eminönünde, Karaköyde, fevkalâde bir nakil vasıtaları kalabalığı hâsıl olarak münakalât duruyor. Böylece çivili koridorlar, bir intizam âmili olmaktan çıkarak bir izdiham vesilesi oluyor.

Hele, dün akşam, alaycı bir delikanlı, sabırsızlıkla bekliyen motörlü nakil vasıtalarının önünden müstehzi bir eda ile öyle salına salına geçiyordu ki acele işi olanların sinirlenmemesi kabil değildi. Eğer, yayalar otomobillilerden intikam almak isterler de kasden böyle çivilerin arasında salınıp dururlarsa Galata Köprüsü, geçilmez bir köprü halini alacaktır.

Bu koridorların Avrupadaki gibi bir intizam âmili olamayışı, alınan yeni tedbirin yarım olmasından ileri gelmektedir. Anlatalım.

1 — Yayalar buralardan münferiden ve ayrı ayrı geçmektedirler.

2 — Yaya halkın motörlü vasıtalara tahakküm etmesi, münakalâtın süratini çok azaltmaktadır.

3 — Tramvaylara ve otomobillere yol vermeğe alışmış olan kadınlar, geçmekten korkarak işi büsbütün uzatmaktadırlar.

4 — Köprü, Halic üzerinde, tek geçid olduğu için çok kalabalıktır ve bu kalabalığı tıkamak değil, akıtmak şarttır.

5 — Avrupada, böyle geçid yerlerinden nöbetleşe kâh yayalar, kâh nakil vasıtaları geçer. Bu münavebeyi meydanlarda seyrüsefer memurları, cadde başlarında da otomatik renkli ışıklar idare eder.

6 — Köprünün iki ucundaki meydanlar ve caddelerde ışıklar ve saire ile yayaları ve nakil vasıtalarını muayyen fasılalarla geçirmek suretile işi intizama sokacak tertibat olmadığı için, Köprüye her taraftan, arası kesilmiyen bir akın vâki olmakta, bu kalabalığın yalnız, orada intizama sokulmak istenilmesi, tabiatile izdiham ve betaet doğurmaktadır.

7 — Birçok Avrupa şehirlerinde yayalar, isterlerse çivili koridorlar haricinde de karşıdan karşıya geçebilirler. Yalnız bu vaziyette bir kazaya uğrarlarsa şoförün mes'uliyeti çok azalır; hatta bazı yerlerde hiçe iner.

Görülüyor ki birbirini itmam ve ikmal eden bir sürü tedbirden yalnız bir tanesi alınırsa, matlub hasıl olmuyor.

Bir şehirde seyrüseferin tanzimi bir kül teşkil eder ve, hiç olmazsa, mıntaka mıntaka tanzimi lâzım gelir. İstanbul ise, caddelerinin darlığı, yayaların ve bütün nakil vasıtalarının tek yol takib etmek mecburiyetinde bulunmaları gibi sebeblerden dolayı, bu şehirde, seyrüseferi, sade Köprü üzerine çakılacak birkaç çivi ile intizama sokmak mümkün değildir.

Çivili geçidlerin başına seyrüsefer memurları ikamesi de, bu kadarcık mahdud bir saha üzerinde üç dört memurun işgal edilmesini mucib olacağı için hiç de ekonomik bir hareket sayılmaz.

Yapılacak şey, bu geçidlerin üstüne Avrupadaki gibi renkli ışıklar koymaktır. Bunlar otomatik olarak yandıkça nöbetleşe otomobiller ve yayalar geçerler. Yoksa, karşıdan karşıya, her yaya, istediği zaman geçerse ve nakil vasıtaları, ceza tehdidile oralarda bunların geçişini beklemeğe mecbur olurlarsa, Köprü de, iki başı da mahşere döner.

Haşiye — Bu mütaleaları Ahmed Emin Yalman dostumuzun alnımıza kızgın bir mürtecilik damgası yapıştırmasından korka korka yazdık.

Ankara mektebleri

Ankara 13 (Telefonla) — Ankara ilkmektebleri 20 eylûlde açılacağından kayid muamelesine eylûl başında başlanacaktır.

Ortamekteb ve liseler bir teşrinievvelde açılacaktır.

Küçük hikâye

Yolda bir macera

Benim bir arkadaşım, daha doğrusu arkadaşım değil de, şöyle rasgeldiğim, bir yerde karşılaştığım vakit beş on dakika hoş beş ettiğim bir dostum vardır: Sami Kâzım.

Kendisi asrî açıkgözlerdendir. Babadan kalma beş on parası, çok hafif meşguliyeti ona oldukça serbest bir hayat temin etmiştir. Hele bekâr, biraz da yakışıklı oluşu ve henüz otuz beşle kırk arasında sallanışı kadınları ona karşı epeyce mültefit davrandırır. Onun için hani epeyce yüz bulmuştur da.. Yazın plâjlardan, kışın da Beyoğlunun gece lokallerinden ayrılmaz.. Sık sık Avrupaya, ekseriyetle Bükreşe kadar gider gelir. Bu seyahatlerinin gayesi hem kısa ve küçük aşk maceraları geçirmek, hem de ucuzca üstbaş düzmektir. Döndüğü zaman bize sevda muvaffakiyetlerini ballandıra ballandıra anlatırken yok pahasına yaptırdığı kostümleri, gömlekleri, ayakkabıları hakkında da en ince teferrüata kadar tafsilât vermekten geri kalmaz.. Yalnız biraz cimridir de.. Pasaport ücreti yirmi beş liraya çıkalı bu sık tenezzühlere bir fasıla vereceğini zannediyordum. Fakat kara ve deniz yollarında gene mekik dokumaktan vazgeçmediğini görünce şaştım.. Meğer işin başka bir kolayını bulmuş. Pasaportunu hariçdeki konsolosluklarımızın birinden almış.. Seyahatinin birini müddetin yaklaştığı bir zamana tesadüf ettiriyor.. Pasaportunu gidip beşte bir fiatına yeniliyor.. Oh kekâ!..

Neyse, bize bunların lüzumu yok.. Eskiler ne demiş, iş becerenin, kılıç kuşananın! Sami Kâzımın geçen ay Romanyanın «Prenses Maria» vapurunda geçen bir macerasını işittim.. Şaheser doğrusu! Fakat bizzat ondan dinlemedim. Bazılarını kendisi anlatmaz, anlatmak işine gelmez, bu da onlardan biri!.

Sami Kâzım, gri seyahat kostümünü giymiş, orta boyda sarı deriden şık bavulunu almış, cuma günü saat bire çeyrek kala rıhtımdaki «Prenses Maria» nın merdivenlerini çıkıyor.. Eşyasını kamarota verip kabinesine yerleştirttikten sonra güverteden kendisini teşyie gelen dostlarını seyreder ve onlarla arasıra yüksek sesle konuşurken, birden yanıbaşında bir kadın, hem de çok güzel bir kadın görüyor.. Saçlar sarı.. Gözler yeşil.. Yüz gayet ince çizgili.. Kıyafet sade, fakat kibar..

Rıhtımdakilerle konuşmakta, işaretleşmekte devam ediyor amma, aklı fikri onda.. Acaba yalnız mı?.. Acaba evli mi? Acaba hangi milletten?..

Aşağıdakiler hiç işin farkında olmaktan geri kalırlar mı? Kaşla gözle, parmakla başla ona:

— Gene yaşadın, vapurda bile sana meşguliyet çıktı!

Demek istiyorlar.. Vapur kalkıyor, mendiller sallanıyor, yolcular yerlerine dağılıyor, Boğazın güzel, lâkin bazı yerleri çok harab ve bakımsız manzaraları gözden kaybolmak üzere..

Sami Kâzım durur mu? Hemen faaliyete geçiyor.. Kamarottan o nefis kadın hakkında iptidaî bazı malûmat alıyor.. Yalnızmış.. Fransızmış.. Romanya - Lehistan yolile Almanyaya, oradan memleketine gidiyormuş!.

Sami Kâzımın niyeti ancak Bükreşe kadar uzanmak.. Hoş kadından iltifat görürse daha ilerilere de gidebilir ya!. Fakat işi mümkün olduğu kadar çabuk halletmek daha iyi değil mi? Kamarottan malûmat alınır amma, ona:

— Şu kadınla beni tanıştır!

Denmez a.. Böyle söylense bile kadın onu kendisine bir hakaret saymaz mı? Ne yapmalı... Gayet kolay... Sık gidip geldiği için üçüncü kaptan Sion'la canciğer ahbab.. Kamarot İskenderiyeden geldiğini söylediğine göre tabiî şimdiye kadar görüşmüş, konuşmuşlardır.

Fakat dur bakalım.. Galiba bunların hiçbirine hacet kalmıyacak.. O, güvertenin parmaklığına dayanıp bu düşüncelere dalmışken nazenin de karşıdan geliyor.. Bakışıyorlar.. Kadın adeta gülüyor.. Anlaşılıyor ki yanyana durdukları zaman o da kendisile alâkadar olmaktan geri kalmamış.. Hemen yanına gidip konuşmaya kalkışsa fazla bir lâübalilik olmaz mı? Amma, aceleye ne lüzum var.. İyi olacak hastanın doktor ayağına gelirmiş.. İşte Sion!

Kaptan yaklaşıp elini sıkıncıya kadar kadın geçiyor amma, arkasından yetişmek mümkün.. Bir iki cümle ile Sion'a işi anlatmasına bile hacet kalmıyor.. O da kurd birşey.. Derhal vaziyeti kavrıyor.. Koluna girip bizim kahramanı ileriye doğru sürüklüyor. O vakit kadın geriye dönmüş bulunuyor.. Karşıkarşıya ve gözgöze geliyorlar.. Sion davranıyor:

— Madam, diyor, size bir dostumu takdime müsaade eder misiniz?.. Bay Sami Kâzım!. Madam Lucille:

Sami uzun parmaklı mütenasip bir elin üzerine eğiliyor. Sion vazifesini bahane ederek uzaklaşıyor.. O vakit güvertenin bu tenha köşesinde başbaşa kalıyorlar. Madam Lucille çok mültefit ve nazik..

— Çok enteresan bir başınız var mösyö, diyor. Vapur kalkarken yanınızdaydım.. Belki siz de dikkat ettiniz.. O dakikadanberi sizinle alâkadarım..

Sami açılıyor:

— İltifatınıza çok teşekkür ederim madamcığım.. Ya ben.. Sizinle tanışmak için ne gibi çarelere başvurmak icab edeceğini uzun uzun düşünürken bu mes'ud tesadüf o müthiş müşkülümü bir anda hallediverdi.

Lucille gülüyor, parmağını sallıya rak:

— Yooo, diye cevab veriyor, birden öyle fazla heyecana kapılmayın, sevgi denen şeyin böyle birdenbire parlayıvereceğine inananlardan değilim. Coup de foudre'dan kat'iyyen anlamam.

— Hayır madam, bütün bu ihtiyatkârane sözlere lüzum yok.. Vakıâ vapur seyahatlerinde ekseriya vakti hoş geçirmek için birer kısa macera arıyanlara çok rasgelinir amma, ben öylelerinden değilim..

Banklardan birine oturuyorlar.. Lucille sol elini Saminin arkasındaki daya nacak yere doğru uzatıyor. Yüzüne uzun uzun baktıktan sonra:

— Hayır, diyor, düşüncelerinizi benden saklıyamazsınız!.. Bir kadının hoşuna gitmek için eksik hiçbir şeyiniz yok.. Buna güvendiğiniz için şimdiye kadar hayatınızda sayısız sergüzeştler var.. Fakat tabiatiniz, huyunuz fena değil.. Kalbiniz temiz.. Yalnız ruhunuzda birçok erkeklerde olduğu gibi Don Juan'ın hortlamış şahsiyeti yaşıyor.. Binaenaleyh şimdilik tek kadına saplanıp kalmak niyetinde değilsiniz.. Hayatta olduğu kadar aşkta da henüz muvaffakiyetsizliğiniz mevzuubahs değildir. Ancak birkaç sene sonra gönlünüzün hâkimesini bulup onunla evleneceksiniz!.

— Hayır madam, bunu birkaç sene sonraya atmayınız.. Ben gönlümün hâkimesini şu anda buldum..

Etraf yavaş yavaş gelen diğer yolcularla kalabalıklaşıyor.. Onun için galeyanlı mükâlemelerine nihayet vermek mecburiyetinde kalıyorlar. Lucille ilk zamankinden daha şuh ve mültefit elini uzatıyor:

— Yemekten sonra kamarama geliniz. Orada daha uzun boylu görüşürüz, diye ayrılıyor..

Oooh.. Sami Kâzım bilseniz ne mes'ud. Bu kadar az zamanda elde ettiği kadın şimdiye kadar hemen hayatında yok gibi.. Yemek zamanı o kadar uzuyor ki.. Vapur millerce mesafe katediyor da saat bir türlü yürümüyor.. Sofrada maat teessüf pek yakın düşmüyorlar. Sami Kâzım arasıra kaptan Sion'a sık sık da Madam Lucille'e bakıyor, gülümsüyor.. Ne yediğinin, nasıl yediğinin farkında bile değil..

Nihayet, saadet ve muvaffakiyet dakikası hulûl ediyor.. Güzel kadının kabinene koşuyor.. Fakat hayret.. Madam Lucille'in yüzünde ne gündüzkü, ne de demin yemekteki tatlı tebessümlerden, hududsuz iltifatlardan eser yok.. Vakıâ ona gene elini uzatıyor amma, bir zarfla birlikte.. Eyvah.. Demek şifahen reddedebilecek kadar cesaret gösteremediği aşkına mektubla mı mâni olmak istiyor... Hiç şüphesiz sebeb içinde yazılı.. Acaba neyi düşünerek böyle yapıyor. Kocasını mı, çocuklarını mı? Yoksa büsbütün başka bahaneler mi buluyor?

— Size yalvarırım, madam, diyor, böyle manasız hareketlere kalkmayınız.. Sizi seviyorum, siz de bana lâkayd değilsiniz.. Bunu gündüz pekâlâ itiraf etmiştiniz..

— Evet itiraf ediyorum, başınız ve yüzünüzü çok enteresan buldum.. Bu hususdaki düşüncelerimi de söyledim. Müstakbel hayatınız hakkında hiç de ehemmiyetsiz görülmiyecek mühim malûmat verdim.. Bu işi büsbütün bedava mı yaptım zannediyorsunuz?.. Zarftaki faturadır.. Çok rica ederim, vapur Köstenceye yanaşmadan evvel 500 frangı lûtfediniz! ***Ahmed Hidayet***

Alenî teşekkürümdür

Vücudile müftehir bulunduğumuz İstanbul Emniyet müdürü muhterem Bay Salih Kılıcın inzibat ve zaptı rapt hususundaki kudret ve tedbiri sayesinde hayatım kurtulmuştur. Ölümle tehdid edilerek bendenizden para istiyen iki şahıs bugün saat on dördü yirmi dakika geçe muhterem Bay Salih Kılıcın emri ve irşadı sayesinde tehdidle benden aldıkları sekiz yüz lira para ile ve bıçaklarile beraber cürmü meşhud yapılarak yakalanmışlardır ve Beyoğlu zabıtasının da Bay Salihin kudretli emri tertibini ve iş'arını ve irşadını bihakkın ifa ettiklerinden evvelâ Emniyet müdürü muhterem Bay Salih Kılıca arzı teşekkür ederken Beyoğlu zabıtasına da bu alenî teşekkürlerimin muteber gazetenizle yazılmasını saygılarımla rica ederim.

Beyoğlunda Tepebaşında Bristol oteli ve Sirkecide Osmaniye oteli müsteciri
Ömer Lûtfi

Mektebler

Orta mektebler
(Mabaid)

Nişantaşı 15, Beşiktaş 19, Kılıcali 20, Maçka 22, Dikilitaş 34, Beşiktaş 38, Beşiktaş 46, Arnavudköy 25, Bebek 26, Kuzguncuk 45, Nişantaşı 52, Fındıklı 13, Yıldız 24, Beylerbeyi 27, Çengelköy 28 inci ilkmektebleri mezunlarından erkekler Gaziosmanpaşa ortamektebine kaydolacaklardır. Bu mektebde ecnebi lisan fransızca ve ingilizcedir.

Fatih 11, Fatih 13, Gelenbevi 18, Unkapanı 54 üncü ilkmektebleri erkek mezunları Gelenbevi erkek ortamektebine kaydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir.

Büyükada, Heybeli, Kınalı, Burgaz ilkmektebleri mezunları Heybeliada muhtelit ortamektebine kaydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil ingilizcedir.

Cağaloğlu 1, Alemdar 2, Alemdar 44, Kadirga 3, Gedikpaşa 59 uncu ilkmektebleri mezunlarından kız talebe İstanbul kız ortamektebine kaydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir.

Cevizlik 7, Moda 8, Talimhane 35, Moda 41, Bostancı 1, Erenköy 4, İçerenköy 16, Erenköy 38, Göztepe 5, Kızıltoprak 6, 49 uncu ilkmektebleri mezunlarından erkekler Kadıköy birinci erkek ortamektebine kaydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil fransızca, almanca ve ingilizcedir.

Cevizlik, 7, Moda 8, Acıbadem 10, Moda 41, Kızıltoprak 6, Kızıltoprak ilkmektebleri kız mezunları, Kadıköy ikinci kız ortamektebine kaydolacaklardır. Bu mektebde ecnebi lisan fransızca ve almancadır.

Acıbadem 10, Yeldeğirmeni 11, Yeldeğirmeni 12, Talimhane 35 inci ilkmektebleri mezunlarından olup da diğer Kadıköy ortamekteblerine kayid olunmıyan erkek ve kız talebeler, Kadıköy üçüncü muhtelit ortamektebine kaydolacaklardır.

Parmakkapı 29, Firuzağa 12, Kasımpaşa 3, Kasımpaşa 4, Kasımpaşa 5, Kasımpaşa 6, Kasımpaşa 9, Kasımpaşa 10, Şishane 11, Fındıklı 13, Tophane 37, Kuledibi 45, Feriköy 17, Mecidiyeköy 42, Şişli 43 ve 44 üncü ilkmektebleri mezunları Kasımpaşa muhtelit ortamektebine kydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir.

Beyazıd 56, Beyazıd 10, Beyazıd 42, Kadirga 3, Gedikpaşa 59, Sultanahmed 2 nci ilkmektebleri mezunlarından erkekler Kumkapı erkek ortamektebine kaydolunacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil ingilizcedir.

Feriköy 17, Mecidiye köyü 42, Şişli 44, Şişli 43, Nişantaşı 15, Maçka 22, Dikilitaş 34, Nişantaşı 52 nci ilkmekteblerinden mezun olup da Kasımpaşa ortamektebine keydolmıyan kız talebeler, Nişantaşı kız ortamektebine kaydolacaklardır. Bu mektebde ecnebi lisanı ingilizce ve fransızcadır.

Beyazıd 5, Beyazıd 6, Beyazıd 10, Beyazıd 42, Süleymaniye 7, Süleymaniye 8 inci İlkmektebleri kız mezunları Süleymaniye Kız Ortamektebine kaydolacaklardır. Bu mektebde ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir.

Toptaşı 15, İhsaniye 19, Paşakapısı 20, İmrahor 21, Atlamataşı 22, Sultantepe 24, Nakkaştepe 25, Kefçededе 30, Toptaşı 46, Üsküdar 47, Selâmsız 48, Beylerbeyi 27, Çengelköy 28, Kandilli 32, Kısıklı 13, Tophanelioğlu 14 üncü İlkmektebleri erkek mezunları Üsküdar 1 inci, kız mezunları Üsküdar 2 nci Ortamektebine kaydolacaklardır. Bu mekteblerde ecnebi dil fransızca ve ingiliz cedir.

Bunlardan gayri liselere bağlı olmak üzere 11 ortamekteb daha mevcuddur. Bunlardan İstanbul Erkek Lisesine Cağaloğlu 1, Alemdar 44 üncü İlkmektebleri erkek mezunları kaydolabilecekler dir.

Pertevniyal Lisesine Aksaray 64, Horhor 56 ncı İlkmektebleri erkek mezunları; Cumhuriyet Kız Lisesi orta kısmına Fatih 11, Fatih 13, Gelenbevî 18, Nişantaşı 38, Unkapanı 12, Fethiye 16, Unkapanı 54, Balat 55, Çarşamba 15, Salmatomruk 17, Atikali 19, Zincirlikuyu 20, Karagümrük 27 nci İlkmektebleri kız mezunları; Vefa Erkek Lisesi orta kısmına, Beyazıd 6, Süleymaniye 7, Süleymaniye 8, Unkapanı 12 nci İlkmektebleri erkek mezunları; Kabataş Erkek Lisesi orta kısmına Ortaköy 39, Ortaköy 23 üncü İlkmektebleri erkek mezunları; Erenköy Kız Lisesi orta kısmına Bostancı 1, Erenköy 4, İçerenköy 16, Erenköy 38, Göztepe 5, Merdivenköy 18 inci İlkmektebleri kız mezunları; Haydarpaşa Erkek Lisesi orta kısmına Harmanlık 17, Bürhaniye 29 uncu İlkmektebleri erkek talebeleri; Kandilli Kız Lisesi orta kısmına Rumelihisarı 17, Uluköy 28, Yeniköy 33, Anadoluhisarı 34, Kanlıca 36, Beylerbeyi 27, Çengelköy 28, Çubuklu 37, Sarıyer 14, Büyükdere 30, Kireçburnu 36, Rumelikavağı 41, Paşabahçe 39, Anadolukavağı 42, Çubuklu 37 nci İlkmektebleri kız mezunları; Firuzağa 12, Fındıklı 13, Beşiktaş 19, Kılıcali 20, Ortaköy 23, Beşiktaş 38, Ortaköy 39, Beşiktaş 46, Arnavudköy 25, Bebek 26, Kuzguncuk 45, Yıldız 24, Beyoğlu 29 uncu İlkmektebleri kız talebeleri kaydolacaklardır.

SİNEMA

Amerikan ve Fransız filimcilerinin mücadelesi

Danielle Darrieux, Maurice Chevalier, Fernand Grawey, Marcelle Chantal'ın bu hususdaki fikirleri

Fransız sinema yıldızlarının mütemadiyen Amerikalılar tarafından angaje edilerek Holivud'a götürülmeleri neticesi Fransız filimciliğinin sukutu ihtimali karşısında «Fransız filim âmilleri sendikası» nın bazı şiddetli kararlar ittihaz ettiğini haber vermiştik. Bu kararlar arasında Amerikaya gidecek Fransız artistlerinin orada bir seneden fazla çalışmamayı ve her sene Fransaya gelerek birer filim çevirmeyi taahhüd etmedikleri takdirde kendilerine boykot edilmesi de vardı ki bunun kâfi bir tedbir olup olmadığını da münakaşa etmiştik. Şimdi bu mesele hakkında bir Fransız gazetesi bazı meşhur Fransız artistlerinin mütaleasını sormuş, onlar da şu cevabları vermişlerdir:

Yakında Amerikaya gidecek olan Danielle Darieux diyor ki:

Danielle Darieux.....

— Filim âmilleri sendikasının bu hususdaki endişelerini haklı görüyor ve ittihaz ettikleri kararı muvafık buluyorum ve bunun içindir ki Amerikalılarla yaptığım kuntratta her sene altı ay orada kalmayı ve altı ay da Pariste filim çevirmeği esas şart olarak koydum. Amerikada senelerce kalmağa hiçbir vakit taraftar değilim. Memleketimi ve Fransız sinemacılığını çok sevdiğim için onların zarara uğramasını kat'iyyen arzu etmem. Diğer Fransız artistleri için de Amerikalılardan her sene Fransada birkaç filim çevirmek için müsaade almanın müşkül olacağını zannetmem.

Maurice Chevalier şu mütaleada bulunmuştur:

Maurice Chevalier

— Bir hiç için fazla gürültü yapılıyor ve boşuna sinirlenme alâmetleri gösteriliyor. Fransız artistlerinden Holivud'a gitmiş olanların içerisinde birkaç tanesinden maadasının Amerika halkı tarafından tutulacağını zannetmiyorum. Diğerleri kısa bir zamanda geri döneceklerdir. Bu suretle yeni dünya filim âmillerinin de bu artistleri muvaffakiyetlerinden emin olmadan oraya celb için etmiş oldukları masraflar da boşuna gidecektir. Hatta Charles Boyer gibi Amerikan halkınca sevilmiş bir san'atkârımız bile her sene Fransaya gelip filim çevirmiyor mu? Bunda fazla telâş edecek ne var bilmem?

Fernand Grawey de bu husus hakkında şu fikirleri dermeyan ediyor:

Fernand Gravey

— Ben kendi hesabıma iki tarafta da çalışıyorum. Amerikada bir müddet kaldıktan sonra «Nina Petrovna'nın Günahı» filmini çevirmek üzere Parise geldim. Mademki Fransız filim âmilleri sendikası, Holivud'a gidecek san'atkârlarımızın senede lâakal bir filim de Fransada çevirmelerini istiyor. Öyleyse onları şimdiden birer kuntratla angaje etsin. Her sene ayni şekle muvafakat edeceğimizi biz şimdiden taahhüd ederiz. Bana kalırsa, filim âmilleri sendikası, bunlardan ziyade kendilerine Fransız süsü veren, fakat çalıştırdıkları artistlerin parasını vermiyen kapitalistlerden hakkımızı almakla meşgul olsa daha iyi eder!

Marcelle Chantal da tatili geçirmekte olduğu «Cannes» dan telefonla şu beyanatta bulunmuştur:

— Bundan 2 sene evvel M. G. M. Amerikan şirketi tarafından bana imzalanması teklif olunan çok müsaid şeraitli kuntratı benden 5 senelik bir taahhüde girişmemi istedikleri için reddetmiştim. Binaenaleyh bu da gösteriyor ki filim âmillerinin ortaya koymak istediği prensiplere esas itibarile muarız değilim. Fakat Amerikan sinema şirketleri de bir filim için artist angaje edemezler. Çünkü gerek yol masrafı, gerekse o artistin tanınması için reklâm parası olarak, fazla miktarda sarfiyatta bulunuyorlar. Ben her iki tarafın hüsnü niyetile bu işin iyi bir hal suretine müncer olabileceğini zannediyorum. Yoksa, herhangi bir kimseyi şahsî hürriyetinden mahrum etmek mevzuu bahsolamaz.

Bir iki satırla

Marie Dressler'in halefi

Bir müddet evvel ölen ve Amerika filimlerinde sade ihtiyar kadın rollerini oynamakla kalmıyan, ayni zamanda yıldız olarak başlıbaşına filimler çeviren Maire Dresler'in yerine konacak şahsiyeti M. G. M. şirketi çoktanberi bulmakta müşkülât çekiyordu. Nihayet bu artisti ele geçirerek geniş bir nefes almıştır. San'atkârın adı Sophie Tucker'dir. Amerikanın en meşhur kadın şarkıcılarından biridir, fakat komedi ve facia oynamakta da Marie Dresler kadar mahirdir. M. G. M. şirketi bu kadınla 40 haftalık bir tecrübe devresi için kuntrat yapmış ve kendisine bu müddet için 50 bin İngiliz lirası vermeği kararlaştırmıştır.

Pariste çevrilen ingilizce filim

«Maskeli Kadın» ve «Michel Strogof» kahramanı Adolf Wohlbrück ile Ruth Chatterton Londra stüdyolarında dahilî sahnelerini çevirmekte oldukları «The Rat» filminin haricî sahnelerini çevirmek üzere Parise gelmişlerdir. Ruth Chatterton bir Fransız gazetecisine sade bu sene beşinci defa Parise gelmekte olduğunu söylemiştir.

★ Meşhur Fransız kadın muharriri Colette'in eserinden iktibas edilmiş olan «Claudine Mektebde» filminin haricî sahnelerinden bir kısmının çevrilmesine başlanmıştır.

★ Marcel Prevost'nun eserinden iktibas edilmiş olan «Colibri Anne» isminde filmin çevrilmesine başlanmıştır. Başrolleri: Hugette Duflos ile Jean Pierre Aumont oynamaktadırlar.

Gizlice Parise gelenler

Marlene Dietrich ve Simone Simon'a yapılan hararetli istikballerin gürültüsüne tahammül edemiyeceklerini anlıyan bazı artistler Paris sergisini görmek için Fransız payitahtına başka isimlerle gelmişler ve pek az durduktan sonra dönüp gitmişlerdir. Bunlar arasında Clive Brook, Charles Langhton ve Richard Barthelmess de vardır. Bu artistler zevcelerini ve çocuklarını da beraber getirmişlerdir.

★ Holivud'a vâsıl olmuş olan Simone Simon 20 ağustosta «Aşk ve Hararet» ismindeki filmini çevirmeğe başlıyacaktır.

★ Sonja Henie Holivud'a döner dönmez Tyrone Power'le birlikte Thin İce isminde bir kordelâ vücude getirecektir.

★ İspanya ihtilâline dair Amerikada vücude getirilen «Madridden Kalkan Son Tren» ismindeki filimde genc Fransız artisti Olympe Bradna baş kadın rolünü oynamış, Lew Ayres de kendisinin partöneri olmuştur.

★ Pariste çevirilmekte olan «Ayılı Kız, Mirka» filminin muhtelif sahnelerine iştirak etmek üzere Place Clichy stüdyosuna Romanyadan kadın, erkek kırk Çingene, beş tane terbiyeli ayı getirtilmiştir.

★ «Mültefit Tamara» ismindeki filmin çevrilmesine 17 eylûlde başlanacaktır. Bu kordelânın mevzuu Siberyadaki kürk tacirlerinin hayatını tasvir eder şekilde olacak, başrolleri: Victor Francen, Vera Korène, Colette Darfeuille oynıyacaklardır.

★ Fransada başrolleri Fransoise Rosay, Line Noro, Madelaine Ozeray,ın oynamakta oldukları «Ramunço» isminde bir filim çevrilmektedir.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 muhtelif plâk neşriyatı - 14,00 SON - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,30 konferans: Dr. Ali Şükrü tarafından - 20,00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca sölev - 20,45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,15 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 23,00 SON.

VİYANA:
18,35 karışık yayın - 20,15 ORKESTRA KONSERİ - 21,15 MUSİKİ VE ŞAN - 22,50 PİYANO KONSERİ - 23,15 haberler, hava ve saire - 23,25 EĞLENCELİ MUSİKİ.

BERLİN:
19,05 EĞLENCELİ MUSİKİ - 20,05 havadis - 20,35 EV MUSİKİSİ - 21,05 haberler - 21,15 röportaj - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 DANS MUSİKİSİ.

PEŞTE:
18,05 ASKERÎ BANDO - 19,25 spor-20,20 ORKESTRA KONSERİ - 20,50 konferans - 21,15 ORKESTRA KONSERİ - 24,10 ÇİNGENE ORKESTRASI - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:
19,05 ASKERÎ BANDO - 20,30 konferans - 20,50 ORKESTRA KONSERİ - 21,20 AKŞAM KONSERİ - 22,35 karışık yayın - 22,50 KONSER - 23,50 fransızca ve almanca haberler, son haberler.

BELGRAD:
18,25 KONSER - 19,25 halk melodileri, gramofon, ulusal yayın, Sırbların gecesi; haberler ve saire - 23,35 MUSİKİ - 24,05 DANS ORKESTRASI.

LONDRA:
19,05 ORKESTRA KONSERİ - 20,05 eğlenceli konuşma, haberler ve saire - 21,05 ŞAN VE HARPA KONSERİ - 21,35 AÇIK HAVA KONSERİ - 22,45 ORKESTRA KONSERİ - 23,25 DANS ORKESTRASI, istirahat zamanlarında haberler ve saire.

PARİS (P.T.T.):
18,05 HAFİF MUSİKİ - 19,35 gramofon, haberler, eğlenceli yayın - 21,35 OPERET YAYINI - 23,35 haberler, gramofon.

ROMA:
18,20 DANS MUSİKİSİ - 18,55 karışık yayın - 21,45 KARIŞIK MUSİKİ - 22,05 OPERA YAYINI - 24,05 haberler, hava - 24,20 DANS MUSİKİSİ.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Eminönünde (Salih Necati), Beyazıdda (Haydar), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Eyübsultanda (Mustafa Arif), Şehremininde (Nâzım Sadık), Karagümrükte (Suad), Samatyada (Rıdvan), Aksarayda (Ziya Nuri), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Abdülkadir), Bakırköyde (İstepan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Della Suda), Tepebaşında (Kinyoli), Galatada (Hüseyin Hüsnü), Taksimde (Limonciyan), Pangaltı Halâskârgazi caddesinde (Nargileciyan), Kasımpaşada (Vasıf), Hasköyde (Barbut), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdarda Çarşıboyunda (Ömer Kenan), Kadıköyünde Altıyol ağzında (Rifat Muhtar), Modada (Alâeddin), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş).

Mevlid

Geçen ay içinde ölen Topkapı Müzesi müdür muavini Üsküblü İzzet Kumbaracıların ruhuna ithaf olunmak üzere ayın on beşinci pazar günü öğle namazını müteakıb Gülhane parkı karşısındaki Zeynebsultan camisinde Mevlid okutturulacaktır. Arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

Teşekkür

Refikamın korkunç bir hastalığının teşhisindeki isabet ve seri bir müdahale ile hayatını kurtaran Malatya Doğum evi kadın hastalıkları operetörü ve doğum mütehassısı sayın Bay Etem Seçkinin ilmî yardımlarile bütün ailemizi minnet ve şükranlar içinde bırakmıştır. Istırablı günlerimiz içinde müşfik himmetleri sebkeden kıymetli ebelerimize de ayrıca teşekkür etmeği vecibe bilir iz.

Ergani Malmüdürü
Memduh Teran

HALK OPERETİ
HALK OPERETİ
Bu akşam Bebekte, Belediye bahçesinde
KIRK YILDA BİR
Operet 3 perde

Kanzler'e aid satış ilânını ilân sahifelerinde okuyunuz

1937
PARİS SERGİSİNE
SON SEYAHAT
Ayrıca Venedik, Prag, Viyana, Budapeşte, Bükreş
26 gün otel, yemek dahil
Sürprizler
10 Eylûlde Çelyo vapuru ile hareket edilecektir.
Tertib eden NATTA Galatasaray Tel. 44914
Yerlerinizi derhal tutunuz.

TEPEBAŞI BAHÇESİNDE
Bugün ve yarın tekmil yeni programla
Büyük Matineler

ISTANBULUN TAŞLARI

DİKİLİTAŞ

Yazan : M. Turhan Tan

Eski Mısırın millî kahraman tanıdığı bir hükümdar vardı: Üçüncü Tutmozis, milâddan 1550 yıl önce yaşamış olan bu Fir'avunun adı Fir'avunluk batıncıya kadar dillerde gezdi ve parlak bir devrin timsali sayılarak gönüllerde yaşatıldı, çünkü o, sakallı kadın Fir'avunun, Hazop - Soi - Tonun oğluydu, milletini zaferden zafere götürmüştü, Suriye ile Filistini Mısır hududu içine sokmuştu. Şairler, onu mabudların en sevgili oğlu tanıyorlardı, kasidelerinde heyecanla terennüm ediyorlardı.

İşte bu kudretli Fir'avun, kendi zaferlerinden bir kısmının tarihini bir taşa nakşedip gelecek asırlara okutmak istedi. 19 metro irtifaında pembe granitten yekpare bir sütun yontturdu, dört yüzüne birer mensur şiir halinde zaferlerinin destanlarını yazdırdı ve bu nefis san'at eserini «Medinetüşşemsin - Helyopolisin» ortasına diktidi. Mısır halkı, hiyeroğlifle yazılı bu destanları gözden geçiriken on sekizinci sülâle Fir'avunlarının ve onlar arasında seçkinleşen Tutmozisin altın devirlerini anıp ağlarlardı.

Yirmi asır sonra Bizans Kayserlerinden Murtad Julyen bu abideyi kendi payıtahtına getirtmek fikrine düştü, Mısır fellâhlarını küme küme Helyopolise yığdı, iskeleler kurdurdu, yollar yaptırdı ve işe girişti. Fakat taşın ancak yere yatırıldığı haberini alabildi, nakline başlandığını duyma - dan öldü. Onun yerine geçen Kayserler, gaileden baş alıp bu başlanmış işi tamamlamağa teşebbüs etmediklerinden Tutmozisin granit tarihçesi tam otuz yıl yerlerde süründü. Bu müşkül işi başa çıkaran Birinci Théodose'dur ve Mısırdaki abide, onun zamanında İstanbula getirilmiştir (390).

Dikilitaşı ilk diken Fir'avun Üçüncü Tutmozis

On dokuz metro yükseklikte ve yüzlerce ton ağırlığında bir taşı Mısırdan kaldırıp - kırılmak şöyle dursun, en küçük bir mikyasta hırpalanmadan - İstanbula getirmek bin altı yüz yıl evvelki nakil vasıtaları gözönüne getirilirse, şüphe yok ki, akla hayret verir. Fakat eski devirlerde böyle işleri başarmak hüner sayılırdı ve bu hünerler sık sık tekrar olunurdu. Nitekim Osmanlı Türkleri de Süleymaniye camii yapılırken Tutmozis abidesinden daha yüksek dört granit sütunu Mısırdan İstanbula getirmişlerdi. Evliya Çelebi bu taşların taşınmasını şu suretle hikâye eder:

«Camiin sağında ve solunda dört tane somaki mermer sütunlar var ki her biri onar Mısır hazinesi kıymetindedir. Bunlar Mısır diyarında eski bir şehirden Nil nehri yolile İskenderiyeye, oradan Karınca Kaptanın idare ettiği sallarla İstanbulda Unkapanı iskelesine getirildi, kızaklarla Vefa meydanından geçirilerek Süleymaniyeye götürüldü. Sultan Süleyman, bu hizmetine karşılık olarak Karınca Kaptana Yılanlar adasını ihsan etti.»

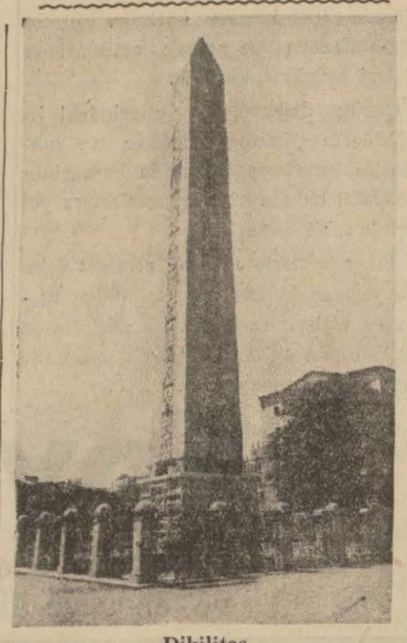

Dikilitaş

Dikili taş da Kayser Birinci Teodoz'un emrile denizleri aştı, İstanbula ulaştı, bir kıyıya yanaştı. Bizanslı ustalar, Tutmozisin granit tarihçesini Atmeydanına nakletmek için uzun bir yol hazırladılar, kızaklar yaptılar ve Kadırga, yahud Lânga limanlarından birine çıkarılmış olan taşı 3 günde o meydana getirdiler.

Kayser, bu pek nefis abideye biraz Bizanslılık vermek ve kendi payıtahtında okunamıyacak olan hiyeroğliflere karşı okunabilir kitabeler işletmek için muazzam bir kaide yaptırdı ve Tutmozis'in taşını bu kaide üzerine diktirdi. Dört köşeli olan bu kaide 2,75×2,20 eb'adındadır. Taş, üstünde yükseldiği bu ayakla 30 metro yüksekliği bulmaktadır.

Abide, şu izahtan anlaşılacağı üzere, tarih bakımından iki katlı bir kıymet taşımaktadır. Bir kere eski Mısır tarihinin bir faslını yanılmaz bir belâgatle takrir etmektedir. Hiyeroğlif yazı ile taşın dört yanına işlenmiş olan bu tarih sahifesinde cephe cephe şu satırlar okunmaktadır:

1 — Şimal cephesi: «Gizli ve mukaddes ismin her tecellisine, her feyzine mazhar olan Amoun mabuduna nezrini büyük bir aciz içinde sunarak ve ondan yardımlar dilenerek güneşin doştu, dinin nuru, iki kutrun sahibi kudretli Melik, memleketinin hududunu Mezopotamyaya kadar götürmeğe azmetti.»

2 — Cenubu garbî cephesi: «Güneşin doğduğu sırada malik olduğu altın renkleri âleme yayan (Horis) in verdiği kuvveti, serveti, şiddeti, mehabeti taşıyan, yukarı ve aşağı Mısır hükûmetlerinin tacına sahib olan ve bizzat güneş tarafından seçilmiş bulunan Melik bu eseri, babası Amoun Ra' için yaptı.»

3 — «Mabud Horis'in lûtfuna mazhar olan ve güneşin oğlu lâkabını taşıyıp aşağı ve yukarı Mısırın hükümdarı bulunan Melik, kuvvet ve adaletle bütün ufuklara nur saçtı. Ordusunun önüne geçti, Akdenizde dolaştı, Mezopotamyaya kadar - azimle - gitti, büyük savaşlar yaptı.»

4 — Şimali garbî cephesi: «On sekizinci aileden üçüncü Tutmozis Amoun mabedine nezrini takdim ettikten sonra Huris'in yardımile bütün denizleri, nehirleri hükmü altına alarak saltanatının otuzuncu yılı bayramında bu sütunu - daha nice zamanlara ve bayramlara vasıl olmak için - yaptırıp diktirdi.»

Dikili Taşın kaidesi iki kısımdır ve üst kısmın dört yanı oyma resimlerle doludur. Bir yanda İmparator Teodoz'la eşinin, iki oğlunun resmi, bir at koşusu, bir yanda gene İmparatorun karısı ve oğulları yanında bulunduğu halde elçileri kabul edişi, üçüncü cephede dikili taşın Atmeydanına konuluşu, dördüncü cephede İmparatorun bir dans sahnesine bakışı görünmektedir. Bu son tabloda İmparator elinde bir çelenk tutar vaziyette tasvir edilmiştir. Sazendeler lir ve yedi kamışlı düdük çalmaktadırlar.

Kaidenin alt kısmında - biri lâtince, biri yunanca - iki kitabe vardır ve bu kitabelerde: «Yerde yatan şu sütun şehrin valisi Proklos'un yardımile dikilmiştir» ibaresi okunmaktadır. İbaredeki Proklos adı sonradan konulmuştur. Önce onun yerinde Gotlar serdarı Gaynas'ın adı bulunuyordu. Onun bir ayaklanmada öldürülmesi üzerine kitabede de değişiklik yapılmıştır.

Bahse nihayet verirken bu Mısırdan gelme abidenin şimdiki kaidesine yapışık olarak oturtulmuş olmadığını ve dört tunç mikâb üstüne konulmak suretile kaidesine istinad ettirildiğini kaydetmeğe lüzum görüyoruz. Bu mikâblar, abideye başka bir güzellik ve ayni zamanda biraz daha irtifa vermişlerdir.

M. TURHAN TAN

Beypazarı Dikiş Yurdunun mezunları

Beypazarı (Hususî) — Şehrimizdeki Güven Biçki ve Dikiş Yurdu on aylık bir tedris devresinden sonra imtihanlarını yaptı. Kızlarımız Kaymakamla Maarif Vekâletinin gönderdiği mümeyiz ve diğer bazı kimselerin huzurlarında mükemmel bir imtihan verdiler ve sekizi pek iyi olmak üzere diplomalarını aldılar. Gönderdiğim resim diploma alan talebeyi müdürlerile birlikte göstermektedir.

Süveyş kanalı

İlk tehlike işareti verilir verilmez Akdeniz, içinde korkunç bir maç yapılacak olan kapalı bir ring haline gelecektir

Yazan : Claude Blanchard

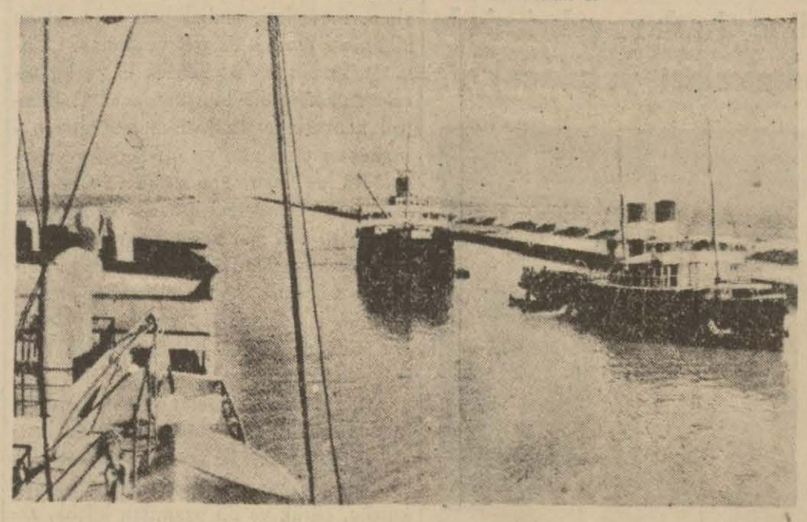

Kanaldan bir manzara

Pariste çıkan Paris - Soir gazetesi bir müddettenberi Akdeniz etrafında tetkik makaleleri neşretmektedir. Dünya siyasetinin en hassas noktasını teşkil eden Akdeniz bahsinde muharrir muhtelif nazariyeler yürüten yazılarından sonra bugün Süveyş Kanalından bahsediyor:

Habeş harbinden ve İngiliz - İtalyan rekabetinden beri bu kanalın milliyeti bahsinde birçok hatalar irtikâb edildi. İngilizlerin, Kanalı kapayabileceği, pek tabiî gibi bir iş telâkki ediliyordu. Bu deniz caddesi, Akdenizin anahtarı mesabesinde olduğu için, hakikatin bilinmesi çok lüzumludur. Kime sorsanız, Süveyş Kanalının beynelmilel olduğunu size söyler. 1888 tarihli İstanbul mukavelesi sarihtir. Kanal, hazarda ve seferde, milliyeti ne olursa olsun, her gemiye açık bulunacaktır. Süveyş kanalı, hislere bigânedir. Ancak paraya hassastır.

1905 senesinde, Japonlarla çarpışmağa giden Rus donanması, berzahtan, kumpanya kılavuzlarının sevk ve idaresi altında geçmişti. Umumî Harbde, Kanal hiç kapanmadı. Korkak yük gemileri, Kanaldan geçerken, güverteye kum torbaları yığıyorlardı.

Şu halde, Kanalın bir para turnikesi olduğu görülüyor. Hatta, ziyaretçilere: «Paraları verin bakalım» diyen kasketli memuru bile vardır. Kanala bir sahib olan varsa o da Paris borsasından hisse senedi satın alanlardır.

İşin esası budur. Fakat hakikatte vaziyet bu kadar sade değildir. Portsaid - de, Kanal müstahdemlerinin oturduğu binaya girildiği zaman, işitilen dil yalnız fransızcadır. Fakat, Fransa, kendinin olan bu eserde hâkim bir mevki sahibi bulunmakla beraber, Kanalın askerî kontrolu onun elinde değildir. Bugün Kanal rıhtımında güneşlenen askerler, İngiliz askerleridir. Habeş harbinde, İngiliz zabitanı, gemi direklerine salkım salkım asılı siyahgömleklileri yirmi adım öteden dürbünle seyrediyorlardı.

Maalesef, vaziyetin karışıklığı bundan ibaret değildir. Kanal arazisi Mısıra aiddir. Birkaç ay evvel, İngiltere, Mısırın istiklâlini tanıdığındanberi, bu toprakların Mısıra aidiyeti büsbütün kuvvetlenmiştir.

Kanalın, ne gibi bir tehdid karşısında kalabileceğine gelince, İngilizler, hâlâ denizlere hâkim oldukları için, o cihetten korkuları yok gibi görünmektedir. Hava tehlikesi ise muhakkaktır. Kanal hiçbir zaman müstahkem bir mevki olamaz ve onu tahribden vikaye edecek olan, ne Portsaid'in ahşab evleri ne de sokakları dolduran kundura boyacıları kafilesidir.

Karaya gelince, asıl tehlike de belki oradadır. 1916 da, Türklerin çölden dolaşarak Kanal kıyısına kadar gelecekleri kimsenin aklından geçmiyordu. Rahib Yanssens, Filistinden, sıkı yürüyüşle yirmi dört saat evvel gelerek, Türklerin yolda olduğunu Müteliflere haber verdiği zaman erkânıharbler gülümsediler; çünkü böyle bir şeyin vukuuna ihtimal veremiyorlardı. Ertesi gün, düşman, köprücü efradile ve çölden geçirmeğe muvaffak olduğu bir ağır topu ile karşılarına dikilmişti.

Bugün vaziyet büsbütün başkadır. Tehdid, Türklerden değil İtalyanlardan geliyor. Habeş harbindeki tehlikeli hali ve Bingaziye, Mısır hududuna tahşid edilen üç İtalyan fırkasını Londra unutmamıştır. Mısırı kurtaran, belki de, sadece susuz çöl olmuştur. Çünkü, İngilizlerin, bidayette, ancak 15.000 efradı vardı. Şayed, Mısıra bir İtalyan ordusu girmeğe muvaffak olsaydı, bu, İngiltere için, İskenderiye üssü bahrisini terkedip Kanal üzerinde çarpışmak mecburiyetini tevlid edecekti.

İsmailiye, Royal Air Force tarafından askerî bir karargâh haline getirilecektir. Bedevilerin ve bedevi develerinin hayran nazarları karşısında, doklar, atölyeler, kışlalar, soğuk hava depoları yükselmektedir. Hindistan yolu, gerek Kızıl deniz başından gerek Adenden, alelâcele silâhlanıyor.

İngilizler, başkalarının da düşündüğü gibi, harb zamanında, Kanal boyunca nöbet beklemenin kâfi olduğu fikrinde bulunsalar gerektir. Zira, Süveyş Kanalı, hava bombardımanlarına maruz kaldığı takdirde, hiçbir gemi için serbest geçid olarak kalamaz. Seyrüsefer serbestisi, bir casusun, çimento yüklü bir gemiyi Kanalda batırıvermesine bağlıdır.

İngiltere, bir harb zuhurunda, 1850 senesinde olduğu gibi Ümid burnu yolundan dolaşacaktır. Daha şimdiden, transit resminin ağırlığı altında ezilen pek çok gemiler, bu yolu tercih ediyorlar.

İlk tehlike işareti verilir verilmez, Akdeniz, içinde korkunc bir maç yapılacak olan kapalı bir ring haline gelecektir.

Anî bir ölüm

Haşim adında bir sandalcı, dün Yağ iskelesine getirdiği yolcuları çıkarmış, iskeleden biraz açıldıktan sonra sandalın içine düşerek ölmüştür.

Bu ölüm hâdisesi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Köşe Penceresinden

Felâketten ibret almak meselesi

Gazetemizin dünkü sayısında gaflet an'anemizi, felâketten ibret almamak âdetimizi gerçekten beliğ bir üslûbla tahlil ve tehzil eden mühim bir fıkra vardı, Kendi Kendimizi Tenkid başlığı altında basılıydı.

Fıkrayı yüreğim yana yana okudum ve bu mevzuda acıklı bir ibret nümunesi sayılabileceği için meşhur Babıali yangınlarını hatırladım. Malûm olduğu üzere Osmanlılığın idare merkezi olan Babıali, ilk defa olarak 1754 te yangına uğradı. Demirkapıdaki iki para etmez bir kulübeden çıkan ateş bir lâhzada üç kola ayrılarak Ayasofyaya ve Mahmudpaşaya kadar uzanmış, binlerce evi, dükkânı, hanı, hamamı silip süpürdüğü gibi Babıaliyi de küle çevirmişti.

(Akıl) denilen iyilik ve doğruluk kılavuzuna bel bağlıyan kimseler bu faciadan ibret alırlar, Babıaliyi yanmaz bir biçimde yapmayı düşünürlerdi. Değil mi?.. Hayır. İş, hiç de öyle olmadı, birkaç bin kese harcanarak gene ahşab bir Babıali kuruldu ve (1808) de Alemdar Paşayı öldürmek istiyen Yeniçeriler için de bu dermeçatma kâşaneyi ateşe vermek bir saat meselesi oldu.

Gaflet gene devam ediyordu, Babıali gene yanmağa mahkûm bir şekilde yapılıyordu. (1810) da Müneccimbaşı Râkım Efendi, gafiller alayına riyaset etti, uğurlu vakti gösterdi ve... temel atıldı, lâkin on beş sene geçmeden bir yangın çıktı, 1802 keseye, bugünkü rayice göre dokuz yüz bin liraya mal olan üçüncü Babıali de elden çıktı. (1825) te vukua gelen bu yangın tam otuz altı saat sürmüş, Babıali ile Çiftesarayları, Çarşıiçini, Balmumcuları yok etmişti. Bu büyük afet, Mahmudpaşa mahkemesini - bütün evrakile, sicillerile yakarak - bir intibah dersi daha vermişti.

Fakat gaflet devam etti, dördüncü Babıali de bu yüzden 1838 de yanıp kül oldu. Vak'anüvis Lûtfi Efendi boyuna tazelenen bu faciayı kaydederken: «Sarfolunan emeklerle paralar, tam kârgir bir bina uğrunda harcansaydı ne âlâ olurdu» demekten kendini alamıyor. Lâkin kim dinler?.. Babıali gene üstünkörü yapıldı ve 1878 de usulü ve emsali dairesinde yandı.

Biz, tarihe karışması mukadder olan Babıalinin 1911 de bir daha yandığını gözümüzle görmüştük. O yangında Yıldız sarayından alınıp vak'anüvis Abdurrahman Şeref merhuma verilen bir hayli tarih vesikaları da yandığı için maddî ziyan kadar manevî ziyan dahi vukua gelmiş oluyordu.

Kazaya rıza, bir bakımdan zaruridir. Çünkü kırılan bardak, nekadar acınılsa sağa çıkmaz, yeniden düzelmez. Lâkin bardağın kolay kırılacağını düşünmek öyle bir kırılışın önünü alabilir. İşte biz, bilinmez neden?, bu düşünüşe alışamıyoruz. Yangını görünce ateşleniyoruz, yangın sönünce bizim de ateşimiz geçiyor. Halbuki zarardan korunmak için zarar getirecek herşeye karşı hazırlıklı bulunmak lâzımdır. Ateş bacayı sardıktan sonra suya, yara kangren olduktan sonra cerraha koşmaktan ne çıkar?

M. TURHAN TAN

Şüpheli bir şahıs

Arabcadan başka bir lisan bilmiyen bir şahıs Silivri ve civarında dolaşmakta iken yakalanarak şehrimize getirilip Emniyet müdürlüğüne teslim edilmiştir.

Edebî tefrika : 40

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

Eğer hemen gelmezseniz, iki günden fazla bekletmem, odaya başka hasta alırım, diyordu. Hayır. Bu sefer kat'iydi. Geleceğim günü de tesbit ettik. Fakat Ziya, ortalarda yok. Telefonla aradık, adamlar koşturduk; yok, yok... Nihayet ele geçirebildik. Ziyanın vaziyeti, o gün bana, bir tuhaf geldi. Neye birkaç gün evvelinden haber vermediniz? demez mi?

Melikenin yüzüne bakıyordu:

— Şaşırdık, tabiî... Ben, dayanamadım, sordum; birkaç gün evvelinden haber vermedikse, ne oldu?.. Ziya, hepimizin yüzüne ayrı ayrı bakıyor, çenesini kaşıyordu: Ben de motörü sökmezdim, dedi. Hepimiz donduk kaldık. O, anlattı: Manyatolada bir bozukluk vardı, motörü de temizliyeyim, dedim, söktüm. Bir gün sonraya bırakamaz mısınız? diye sordu. Ne yapalım, çaresiz, doktora telefon ettik. Doktor; peki, dedi amma, gayet cansız. Doktor, gayet nazik, terbiyeli adamdır amma, kızacak olursa barut kesilir. Gene benim caymak üzere olduğumu zannetmişti. Bir gün sonra, Ziyayı bekliyorduk, haber gelmedi. Büsbütün şaşırmıştık. Ertesi sabah, Ziya telefon etti. Motörün tamiri bitmemiş ve iki gün daha bekliyemez mi imişiz?

Hasta kız, kemikleri görünen sarılıktan esmerleşmiş ayaklarına geçirdiği ponponlu terliklerinin burunlarına bakıyordu:

— Bizim için yapacak şey, hemen bir taksi bulup gideceğimiz yere gitmekti. Sınır buhranını, anlatmıştım ya... Darbe darbe üstüne gelmişti. Fakat garib değil mi, darbelerin üstüste gelişi, bozuk sinirlerimi kamçılamıştı, birden kalkını verdim. Bagajımı aldığım gibi, kardeşimle birlikte, bir otomobile atladık, Köprüye indik. Vapurla Haydarpaşaya geçtik, trenle Kartala indik. Daha yaz başlangıcı idi; havalar ısınmamıştı. Hele o gün, yağmur yağıyor, rüzgâr fena esiyordu. Kartaldaki otobüs servisleri karmakarışıktı. Üstü tenteli, yanları açık bir otomobil bulabilmiştik. Yağmur, yüzümüzü, gözümüzü, üstümüzü, başımızı ıslatıyordu.

Başını ağır ağır kaldırdı, Melikeye gülümsedi:

— O gün, ne üşüdüm bilseniz!..

Oda kapısı, tıkırdamış, açılmıştı; hemşire Seniha, kapıda görünmüştü, Melikeye:

— Pardon, güzelim, sizi rahatsız ediyorum amma...

Dedi ve hasta genc kızı işaret etti:

— Bizim bayanı odasında bulamadım; şüphelendim.

Ağır ağır genc kıza yaklaşmıştı; önünde durarak sordu:

— Gene firar değil mi?

Hemşire ile genc kız, birşey anlamadan bakan Melikeye gülümsediler.

Hemşire Seniha, anlattı:

— Güzelim, bizim bayan kimyagerin böyle firarları vardır. Yemekten kaçarlar. İlk zamanlar, odasına getirilen yemeği; bırakın, ben yavaş yavaş yerim, der, hepimizi atlatırdı. Bir iki lokma yemek şöyle dursun, elini bile sürmüyordu. Tepsi, konduğu gibi kaldırılıyordu. Şövester Emma ile ben yemek vakti gelince, nöbetleşe, bizim bayanın odasına gidiyoruz, zorla yemeğini yediriyoruz. Bizim bayan, bu sıkıyı görünce, başka kurnazlık düşündü, yemek vakitleri yaklaşırken, odadan firar ediyorlar.

Hasta genc kız, kuru kuru gülüyordu:

— Vallahi firar değil... Geldim, konuşuyorduk...

Kapı açılmış, elinde tepsi ile garson içeri girmişti. Hemşire Seniha:

— Yemek başladı, dedi.

Bu sırada, dışarıda kong da vurulmuştu. Hasta genc kız, yüzünü buruşturarak hemşireye bakıyor, sonra yalvarır gibi gülümsüyordu:

— Hiç iştiham yok.

— Fakat ilâcınızı da içmediniz.

— İyi ya işte... Nekadar zahmetse ilâcımı getirin, içeyim... Bir çeyrek sonra da yemeğimi yerim.

Hemşire Seniha, eğildi, bir çocuğa tenbih eder gibi:

— Yemeğinizi yiyeceksiniz amma, dedi.

— Yiyeceğim.

— Söz mü?

— Söz.

— Peki. Ben de öyle ise ilâcınızı gidip getireceğim.

Hemşire, Melikeye gözucile baktı; ne yaparsınız? Der gibi gülümsedi, çıktı.

Hasta genc kız, boynunu bükmüştü:

— Ne iyi kadındır bu hemşire... Hele siz şövester Emmayı daha görmediniz. İzinden gelince göreceksiniz. O da çok iyidir. İkisi de, benim çok hahrımı çekiyorlar.

Sustu; utanan bir sesle ilâve etti:

— Bu akşam, sizin de başınızı ağrıttım.

Melike, daldığı ağır, kâbuslu hava - dan silkinip kurtulmak ister gibi doğrulmuştu:

— Yok, istağfurullah... Ne güzel konuşuyoruz.

— Çok naziksiniz.

Melike, muhakkak birşey yapmak, hareket etmek, üzerine çöken ağırlığı atmak istiyordu, fakat karşısında oturan derdli genc kızı kırmadan, incitmeden, bunu, nasıl yapabilecekti?

Hemşire Seniha, elinde likör şişelerine benziyen bir küçük şişe ve bir küçük kadehle içeri girmişti; genc kıza yaklaştı, kadehi doldurarak uzattı. Genc kız, bu, bir yudum ilâcı da tiksinerek içmişti.

Hemşire Seniha, kadehi aldı:

— Bir çeyrek saat sonra, gelip sizi buradan alacağım.

Kapıya doğru yürürken Melikeye:

— Güzelim, dedi. Yemeğiniz soğuyor.

Genc kız da yalvardı:

— Siz, yemeğinizi yiyiniz. Rahatsız ettiğimi biliyorum amma, şimdi gideceğim. Bir kere lâkırdı açılmıştı da, ondan oturuyorum.

Melike, ayağa kalktı:

— Çok memnunum. Sizi zevkle dinlediğim için, sofra başına geçmeğe pek acele etmiyorum.

Genc kız, mendille dudaklarını kuruladı, gözlerini kapadı, önüne bakıyordu.

— Hakikaten çok naziksiniz.

Melike, karyolanın ayakucunda duran havlulardan birini almıştı:

— Bir dakika müsaade ederseniz ellerimi yıkayayım.

— Aman rica ederim efendim.

Genc kadın, odaya bitişik küçük banyo dairesine girince, geniş bir solukla, oh! dedi, ve yüzünü bol su ile yıkadı. Odaya döndüğü zaman, biraz hafiflemişti.

Genc kız, yemek kokusundan bir parça daha uzaklaşmak niyetile olacak, şezlongun ucundan kalkmış, baş tarafına ilişmişti:

— Ziyaya, niçin darıldığımı anladınız, değil mi?

Melike, genc kızı haklı bulmakla beraber, Ziyanın haklı olabilmesi ihtimalini düşünüyordu:

— Ziya hakkındaki asıl fikriniz, kanaatiniz, nedir? Onu sorabilir miyim?

Bu sual, genc kızı şaşırtmıştı:

— Asıl fikrim, kanaatim mi? Ne hususta?

Melike konuşurken, küçük lokmalarla yemeğini de yiyordu:

— Ne hususta olacak. Yani, sizi aldattı mı, diyorsunuz? Yalan mı söyledi?

(Arkası var)

SPOR

Dünya güreş yıldızları memleketimize geliyor

Ağustosun 21 inden 24 üne kadar şehrimizde çok mühim güreş müsabakaları yapılacak

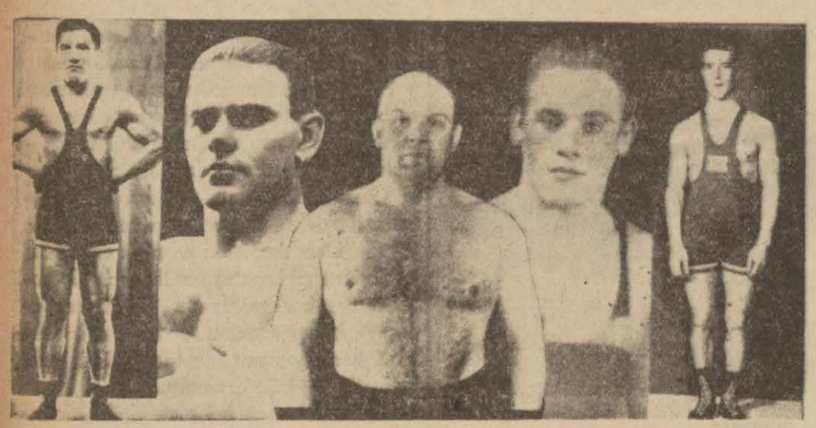

Şehrimize gelecek güreş yıldızları sağdan sola doğru: 79 kiloda Finlândiyalı Nordling, 87 kiloda İsveçli Cadier, ağırda Finlândiyalı Nistrum, 87 kiloda İstonyalı Neo, 61 kiloda Macar Zambori

Festival münasebetile 21, 22, 24 ağustosta yapılacak güreş müsabakalarına dünya şampiyonları sureti mahsusada davet edilmişlerdir.

Güreş Federasyonu bu müsabakaların teknik idaresini deruhde etmiştir. Bugüne kadar devam eden muhabere kat'i şeklini almış ve dünyaca tanınan şampiyonlarla mutabakat hasıl olmuştur. Davet edilen müsabıkların isimleri şunlardır:

61 kiloda Macar Zamburi. 1928 denberi dünya ve Avrupa müsabakalarında müteaddid dereceler almış ve 1936 da kendi sıkletinde serbest güreş şampiyonu olmuştur. Gene 61 kiloda Finlândiyalı Kerkkeinin, Finlândiya güreş yıldızlarından biridir.

79 kiloda Finlândiyalı Nordling 1930, 1931, 1933 seneleri Avrupa şampiyonu, 1934 Avrupa ikincisi olmuş, idman esnasında küçük bir kazaya uğradığından 1936 Olimpiyadına iştirak edememiştir.

87 kiloda İsveçli Cadier dünyanın ender yetiştirdiği bir güreşçidir. 1932 de dünya üçüncüsü, 1935 te Avrupa ikincisi, Berlin Olimpiyadında da dünya şampiyonu olmuştur.

Gene 87 kiloda Estonyalı Neo 1934 te Avrupa ikincisi, 1935 te Avrupa üçüncüsü, Berlin Olimpiyadında dünya ikincisi, 1937 de de Avrupa şampiyonu olmuştur.

Ağır sıklette Finlândiyalı Nistrum, 1928 de dünya ikincisi, 1931 de Avrupa ikincisi, Berlin Olimpiyadında dünya üçüncüsü olmuştur.

Gene ağır sıklette İsveçli Niman, Berlin Olimpiyadında dünya ikincisi ve 1937 de Avrupa şampiyonu olmuştur.

21 ağustosta başlayıp 3 gün sürecek bu çok mühim müsabakalara Federasyonca seçilen iyi güreşçilerimiz iştirak edeceklerdir. Balkan müsabakalarından evvel iyi bir tecrübe müsabakası mahiyetinde olan bu güreşlere hazırlanan güreşçilerimiz şunlardır:

61 kiloda dünya şampiyonu Yaşar, 61 kiloda Basri, Rasim, 79 kiloda dünya altıncısı Adnan ve Rızık, 87 kiloda dünya üçüncüsü Mersinli Ahmed, 87 kiloda dünya beşincisi Mustafa, ağır sıklette dünya dördüncüsü Çoban Mehmed, ağır sıklette son günlerde iyi çalışan ve nazarı dikkati celbeden Samsunlu Ahmed.

Bugün yapılacak su sporları müsabakaları

İstanbul Su Sporları Ajanlığı tarafından tertib edilen yüzme müsabakalarının ikincisi bugün Anadoluhisarile Bebek arasında Boğazı geçme mukavemet yarışı olarak yapılacaktır. Bu müsabakalara Galatasaray, Beykoz, Güneş ve Ortaköy kulübleri yüzücüleri iştirak edeceklerdir.

Balıkesir mıntakasında güreş maçları

Balıkesir spor mıntakasının güreşe verdiği büyük ehemmiyet mıntakaya bağlı bütün kulübleri harekete getirmiştir. Güreş Ajanlığı tarafından tertib edilen seri halindeki teşvik müsabakaları şimdiye kadar hiçbir sporda görülmemiş bir alâka ile karşılanmıştır.

Teşvik müsabakalarına mıntakaya tabi altı şehrin birçok güreşçileri iştirak etmiştir.

İkinci teşvik müsabakaları ümidin fevkinde heyecanlı ve güzel olmuştur.

Birinci teşvikte Bandırma Doğanspor 12, Balıkesir İdman Birliği 11, İdman Gücü 4, İdman Yurdu 2 sayı almışlardır.

İkinci teşvik müsabakalarında 15 sayı ile Balıkesir birinci, 8 sayı ile Bandırma ikinci, 6 sayı ile Gönen üçüncü, 4 sayı ile Bürhaniye 4 üncü, 3 sayı ile Ayvalık beşinci, 2 sayı ile Erdek altıncı olmuşlardır.

2534 kilometroluk bisiklet yarışı

Moskova 13 (A.A.) — 2534 kilometro uzunluğunda Moskova - Kiyef - Minsk - Moskova bisiklet turu 128 Sovyet bisikletçinin iştirakile dün başlamıştır. Yarış üçü istirahat olmak üzere 17 gün sürecektir.

Tire Belediye bahçesine halkın rağbeti

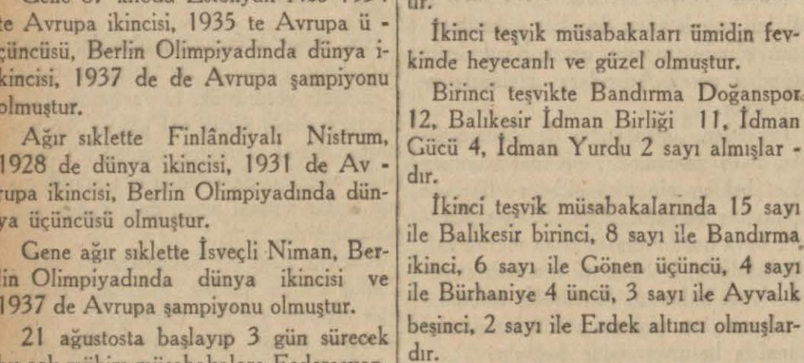

Tire (Hususî) — İyi bakımlı çam ağaçları, zarif havuzları ve fevkalâde güzel kameriyelerile Tire belediye bahçesi sıcak yaz akşamlarının bunaltıcı ağırlığını dağıtan, serin hava cereyanlarile gönüllere tam bir inşirah ve sükûnet veren sakin, nezih bir aile bahçesidir. Senenin hemen her ayında rağbeti eksilmiyen bu bahçenin kıymeti yazın çok yüksektir. Güzel tarhları, zengin, mutena çiçekleri, renkli fıskiyelerile geceleri cidden pek muhteşem bir manzara arzetmektedir.

Belediyenin bahçe ile birlikte tesis ettiği büfesinden maada son defa yaptırdığı yazlık sinema, bahçenin değerini, halkın rağbetini büsbütün artırmıştır. Güzel filimler ve ucuz bir tarife ile idare edilen yazlık sinema bilhassa kalabalık ailelerin de iştirakine imkân vermesi itibarile muhitte pek memnun ve alâkalı bir tesir uyandırmıştır.

Gönderdiğim resim Tire belediye bahçesinin bir köşesini göstermektedir.

Feci iki ölüm

Sıvas (Hususî) — Kangal yolu üzerinde Deliktaş mevkiinde Oluklupınar virajından dönerken içerisinde beş yolcu bulunan bir yük kamyonu dereye yuvarlanmıştır. Kaza neticesinde Kangallı makine sahibi 22 yaşlarında Haydarla kardeşi 12 yaşlarında Kemal feci bir şekilde ezilerek ölmüşler, şoför ve kardeşi ağır surette yaralanmış ve diğer bir yolcu da hafif yara almıştır. Yaralılar Sıvas Memleket hastanesine nakledilmişlerdir. Tahkikata devam ediliyor.

Elma ihracatı nasıl yapılacak?

Elmalar ihraçdan evvel kontrol edilecek

Memleketten ihrac edilecek hernevi elma, menşeleri, ambalâjları ve vasıfları itibarile İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası tarafından tayin edilecek eksperler tarafından kontrola tâbi tutulacaktır. Kontrol neticesinde ihraclarına müsaade olunmıyan elmaların şeraiti lâzimeye uyacak şekilde hazırlanmalarına ve ambalâjlarının düzelmesine müsaade olunacaktır. Her parti mal için kontrol ücreti olarak beş lira alınacaktır. Kontrol neticesi ihracına müsaade olunan elmaların en geç beş gün içinde ihracı icab etmektedir. Bu müddeti geçiren mallar yeniden kontrol edilecektir.

İhrac edilecek elmalar yemeklik ve sanayi işlerinde kullanılmak üzere iki kısma ayrılacaktır. Sanayide kullanılacak elmalar müstesna, ham, fazla olgun, kurdlu, çürük ve 35 gramdan küçük, zedelenmiş elmaların ihracı yasaktır. Yemeklik elmalar, ihrac esnasında beherinin ağırlığına göre beş nev'e ayrılacaktır. Her bir sandıkta ancak bir cins elma bulunabilecektir. Ambalâj sandıklarına, sandıklar içindeki talaşlara ve elmaların dizilme usullerine çok itina edilecektir.

Avrupa memleketlerine gidecek elma sandıklarının safi sıkleti 22 ve gayrisafi sıkleti 25 kilo olacaktır. Diğer ülkelere ihrac edilecek elma sandıklarının gayrisafi sıkleti 35 kiloya kadar çıkabilecektir. Her sandığın üzerinde mal sahibinin alâmeti farikası veya firması bulunacaktır.

Kuyruklu yıldızın semamızda seyri

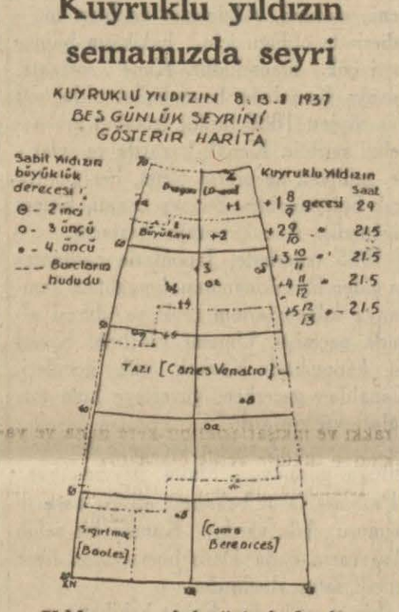

Yıldızın seyrini gösterir harita

10/8/1937 tarihli nüshamızda kuyruklu yıldızın görünüşünü bir haritada tesbit etmiş ve bazı malûmat arzetmiştik.

Bu defa 8 - 13/8/1937 tarihine kadar beş günlük seyrini gösterir 12 ve 14 saat metalî ve +20: +70 derece meyil arasını ihtiva eden bir yarım dilim sema haritasını karilerimize takdim ediyoruz.

Bu beş gün zarfında kuyruklu yıldız zâhiren (Dragon) burcunun (Kappa) yıldızının cenubundan seyrederek üç gün de (Büyükayı) burcu içinden geçip, beşinci günü yani 12-13 gecesi saat yirmi bir buçukta (Tazı) burcu dahilinde ve (Büyükayı) nın (êta) yıldızı hizasında ve mezkûr yıldıza yirmi iki buçuk dakika metalî farkında görülmüştür.

(Tazı) burcunda cenuba doğru seyreden kuyruklu yıldız geceleri yeni ay battıktan sonra elân dördüncü derece büyüklükte görülebilmekte ve bizden uzaklaşmaktadır.

H. L. T.

San'atkâr Sadi

Bugün parlak bir ses olarak dinlenen ve yarın için büyük muvaffakiyetler vadeden genc san'atkâr Sadi ile arkadaşlarının Kadınları Esirgeme Derneği tarafından bu gece Suadiye plâjları kazinosunda verilecek baloya - zengin programlı bir konser vermek suretile - iştirak edecekleri haber alınmıştır. Kıymetli san'atkârın sesi, şüphe yok ki, baloya revnak ve neş'e verecektir.

Zahire Borsasındaki vaziyet

Dün İstanbula 495 ton buğday, 20 1/4 ton tiftik, 159 ton arpa, 115 ton kepek, 15 ton bulgur, 18 ton ketentohumu, 15 ton mısır, 45 ton un, 8 3/4 ton yapağ ve 10 1/2 ton da yulaf gelmiştir. İstanbuldan hariçce 297 ton razmol ve 30 ton da kepek gönderilmiştir.

Dün İstanbul Borsasında şu fiatte satışlar olmuştur: Buğday yumuşak ekstra 6,34 kuruştan 7 kuruşa kadar, 1-5 çavdarlı 6,25 kuruştan 6,40 kuruşa kadar, 6-15 çavdarlı 6,14 kuruştan 6,20 kuruşa kadar, sert 1-5 çavdarlı 5,35 kuruştan 6 kuruşa kadar, kızılca 6,16 kuruştan 6,175 kuruşa kadar, mahlût 6,10 kuruştan 6,125 kuruşa kadar, arpa 4,20 kuruş, çavdar 4,30 kuruştan 4,35 kuruşa kadar, bakla 4,025 kuruştan 4.20 kuruşa kadar, kuşyemi 9,3 kuruş, keten - tohumu 10,10 kuruştan 10,20 kuruşa kadar, kırmızı mercimek 6,10 kuruş, nohud 6 kuruştan 6,2 1/2 kuruşa kadar, mal tiftik 135 kuruş, Anadolu yapağısı 56 kuruş.

Dün yabancı borsalarda şu fiatta alivre satışlar olmuştur: Buğday 5,24 kuruştan 6,04 kuruşa kadar, arpa 5,11 kuruş, mısır 3,87 kuruş, ketentohumu 8.30 kuruş; iç fındık 94,74 kuruş.

Hapisanede edib olan haydud!

Polonya Reisicumhuru şakiyi affetti

Varşovadan haber verildiğine göre, Lehistan Cumhurreisi, haydudluğu, yağmacılığı, katilliğile şöhret bulan meşhur şaki Piasceki'yi affetmiştir.

Bundan on iki sene evvel, Piasecki, Varşovalı bir taciri vahşiyane bir tarzda öldürerek dükkânını yağma etmiş ve idama mahkûm olmuştu. Fakat, idamdan bir gün evvel, askerlikte gösterdiği yararlıklara mükâfaten, cezası Reisicumhur tarafından on beş sene küreğe tahvil edildi.

Piaceski, hapisanede kaldığı müddetçe eline geçen kitabların hepsini okumuş ve günün birinde yazı yazmak merakına düşerek bir roman hazırlamağa başlamıştır. Haydudun tam iki sene çalışarak vücude getirdiği «Büyük ayının âşıkı» isimli roman intişar etmiş ve harikulâde bir muvaffakiyet kazanmıştır. Piasecki, bu eserde, kendi tercümei halini andırır bir vak'a tasvir ediyordu.

Birinci kitabdan sonra, şaki, ikinci bir roman daha neşretmiş ve bunda daha büyük bir edebî istidad göstermiştir.

Bunun üzerinde, Lehistandaki müteaddid edebî cemiyetler Cumhurreisi nezdinde teşebbüste bulunmağa karar vermişler ve sundukları istidada, haydud Piasecki'nin öldüğünü, romancı Piasecki'nin doğduğunu söyliyerek, mahkûmun affını istemişlerdir.

Reisicumhur, önce bu ricalara kulak asmamışsa da, şefaatçilerin gitgide artan sayısı ve ısrarı karşısında nihayet yumuşamış ve haydudu affetmiştir.

14 üncü gece

Janin Kremezi

Kızılayın bu akşam için Tepebaşı bahçesinde tertib ettiği 14 üncü gece şenliği için dün Tek sesli üçüzler isimli iki erkek ve bir kadından mürekkeb üç kişilik bir Habeş şarkıcı heyeti gelmiştir. Bunların kendilerine mahsus bir takım hususiyetleri bulunduğu ve çok beğenileceği iddia ediliyor.

Genc bestekârımız Necib Celâl, 14 üncü gece şenliğinde bestelediği son tango parçalarını bizzat çalacak ve İstanbul Radyosunda sesini sık sık işittiğiniz sevimli san'atkâr Bayan Janin Kremezi bu şarkıları okuyacaktır. Necib Celâl bestelediği tangolarla ecnebi memleketlerde büyük şöhret yapmış bir Türk gencidir. Bir ay kadar konserler vermek üzere Janin Kremezi ile Avrupa turnesine çıkacaklardır.

Romanya mısır ihracını menetti

Yeni bir kararname ile Romanya hükûmeti Romanyadan mısır ihracını menetmiştir. Romanya hükûmetinin bu kararı almasının sebebi, yeni mısır mahsulünün ancak memleketin dahilî istihlâkini karşılıyacak kadar az olmasıdır. Romanyanın senelik vasatî mısır istihsalâtı 5 milyon ton iken bu seneki mahsulün 2,5 - 3 milyon ton arasında olduğu anlaşılmıştır. Romanyanın senelik mısır ihtiyacı ise 3,200,000 tondur.

Dünya pamuk rekoltesi

Amerika istatistiklerine nazaran bu sene cihan pamuk rekoltesi 6,432,000 tondur. Geçen seneye nisbetle takriben yüzde 11 fazladır. Aşağıda isimleri sayılı 11 memleket bu miktarın yüzde 96 sını istihsal etmektedir. Yüzde 41 le Amerika başta gelmektedir.

Amerika 2,670,000, Hindistan 1,149,000, Çin 661,000, Rusya 585,000, Mısır 419,000, Brezilya 325,000, Arjantin 98,000, Peru 87,000, Meksika 76,000, Oganda 60,000, Sudan 51,000 ton. Türkiye bu istatistiğe ithal edilmemiştir.

Ölü olarak bulunan kadın

Fatihte Hasanhalife mahallesinde Toprak sokağında oturan İnhisarlar amelesinden 45 yaşlarında Ayşe, dün ölü olarak evinde bulunmuştur.

Cesed üzerinde yapılan tetkikat sonunda Morga kaldırılmasına lüzum görülmüş ve cesed Morga kaldırılmıştır.

Tifo aşısı

Kızılay cemiyeti Eminönü kaza merkezinden:

Kaza merkezimizle nahiye şubelerimizde aşağıda yazılı gün ve saatlerde tifo aşısı yapılmasına devam edilmektedir.

Eminönü Köprübaşında Kaza merkezinde salı, çarşamba ve cumartesi günleri saat 12 den 13 e kadar.

Kızılay Beyazıd nahiye şubesinde pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 12 den 13 e kadar.

Paraguay donanması isyan etti

Assompition «Paraguay» 13 (A. A.) — Donanma isyan etmiş, sabahleyin erkenden payitahtı işgal ederek hükûmetin istifasını vermesini istemiştir.

Niçin her yemekten sonra Radyolin?

Çünkü mütemadiyen ve muntazaman temizlenmiyen dişler çürümeğe mahkûmdur

Dişler mikrobların ve hastalıkların vücude ilk hücum hattıdır. Bizzat ağzın ifrazatı ve yemek artıkları da dişleri aşındırır, çürütür.

Çürük dişlerin, diş etlerindeki iltihabların çıkardığı irinlerle ve müteaffin havaların ise, mide kanserinin de dahil olduğu birçok hastalıklara yol açtığı sabit olmuştur.

Bu sebeblerle medeni cemiyet içinde yaşıyan herkes çocukluğundan itibaren dişlerine azamî itina göstermeğe ve her gün en az 3 defa diş macunile fırçalamağa mecburdur.

RADYOLİN

Sıhhatinizi garanti eden en müessir, en saf ve en ucuz diş macunudur.

Ankara Belediyesinden:

1 — Sehirde yapılacak muhtelif yolların inşası işi on beş gün müddetle ve kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 315,000 liradır.

3 — Muvkkat teminatı 16,850 liradır.

4 — Sartnamesini 790 kuruş bedel mukabilinde almak istiyenlerin her gün Yazı İşleri kalemine müracaatleri ve ihale 20 ağustos 937 cuma günü saat on bir buçukta Belediye Encümeninde yapılacağından o gün saat on buçuğa kadar isteklilerin teminatlarile birlikte teklif mektublarını Belediye Encümenine vermeleri. «2563» (4955)

Bütün ıstırabların çaresi

SEFALİN

Aklınızda tutacağınız ve cebinizde taşımanız lâzımgelen yegâne ilâc SEFALİN'dir.

Baş, Diş, Adale, romatizma ağrıları, üşütmekten husule gelen **Kırıklıklar, nezleyi, gripi** derhal geçirir.

1 lik ve 12 lik ambalâjlarını her eczaneden arayınız.

Kırklareli İlbaylığından:

Keşif bedeli «7716» lira «28» kuruştan ibaret Kırklareli - Vize - Saray yolunun 10 + 189 — 52 + 170 nci kilometreleri arasında «19» parçada «3775» metre tulünde yapılacak şose esas tamiri 17/8/937 salı günü saat «16» da ihale edilmek üzere eksiltmiye konmuştur. İlk teminat «579» liradır. İsteklilerin keşif ve şartnamelerini görmek ve eksiltmiye girmek üzere ilk teminat makbuz veya mektubu ve 937 yılına mahsus Nafıa Vekâleti veya Nafıa Müdürlüklerinden alınmış müteahhidlik vesikasile birlikte Kırklareli Daimî Encümenine müracaatleri ilân olunur. (4939)

Her akşam Harbiyede **BELVÜ** Alaturka kısmında

Suriyenin meşhur rakkasesi **MELİKE CEMAL**

Mısır filim yıldızı ve meşhur rakkasesi **TAHİYYE MUHAMMED**

Ayrıca

Bayan **Muallâ** ve Anadolu zeybek revülerî

Ankara Bahçeli Evler Yapı Kooperatifi Ortaklarına:

İdare Meclisinden:

Ortaklarımıza aid 150 evin inşasına bu günlerde başlanacaktır.

Statümüz mucibince peşin ödenmesi gereken yüzde onların seçilen ev tiplerine göre miktarları ortaklarımızın adreslerine bildirilmiştir. Bu yüzde onların bir hafta zarfında Sümer Banktaki hesabımıza yatırılması ve herhangi bir sebeble mektubumuzu almamış olan ortaklarımızın Ankarada bulunanların doğrudan doğruya, başka yerde bulunanların da mektubla üç gün zarfında Cumhuriyet Merkez Bankası Emisyon Müdürü Bay (Fethi Aktan) a müracaat etmeleri ilân olunur. «2741» (5236)

SİNİR, ÇARPINTI ve BAYGINLIGA

NEVROL CEMAL

Hiddet, merak ve korkudan bayılanlar, siniri, hafakanı, çarpıntısı tutanlar 20 damla «Nevrol Cemal» alınca hemen açılırlar. Evinizde bulundurunuz, onsuz yolculuğa çıkmayınız. Bu meşhur «Nevrol Cemal» i alırken «Cemal»ismine dikkat ediniz.

Devlet Demiryolları İşletme IX Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli 3875 lira olan 25.000 kilogram petrol 30/8/1937 tarihinde saat 15,30 da açık eksiltme usulile Sirkecide 9 uncu İşletme binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 291 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve Resmî gazetenin 7/5/1937 tarih ve 3297 sayılı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesikalarile birlikte Komisyon Reisliğine müracaatleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden ve Sirkecide İşletme Komisyonunda dağıtılmaktadır. (5214)

Japonyanın seferberlik ilân etmesi muhtemel

Dün Şanghay'da da muharebe başladı

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Şanghay nehri kapatıldı

Tokyo 13 (A.A.) — İyi bir membadan öğrenildiğine göre Çin makamları Şanghay nehrini kapamak için birkaç gemi batırmışlardır.

Sabahleyin Tehapei'da vuku bulan musademe esnasında mermilerden birkaç tanesi Japon askerî ataşesinin oturduğu eve isabet etmiştir.

Japonya seferberlik ilân ediyor

Tokyo 13 (A.A.) — Japon kabinesi, bugün bir içtima aktederek Başvekil ile Bahriye, Harbiye ve Hariciye Nazırlarının küçük kabine halinde yapmış oldukları bir toplantıda seferberlik yapılması için verdikleri kararı resmen tayid edecektir.

Kabinenin kararı

Tokyo 13 (A.A.) — Sabah toplanan nazırlar heyeti, aşağıdaki kararları ittihaz etmiştir:

1 — Japon zabiti ve bahriye neferinin katli hâdisesi Nankin hükûmeti nezdinde protesto edilecektir.

2 — Şanghay şehrinin etrafında tahşid edilmiş olan jandarma kuvvetlerinin geri çekilmesi istenecektir.

3 — Japon tebaasının hayatını ve emval ve emlâkini himayesi için Japon deniz müfrezesi kumandanına tam salâhiyet verilmiştir.

Tokyo 13 (A.A.) — Kabine, fevkalâde olarak saat 9,45 te toplanmış ve hükûmetin Şanghay'da vaziyetin vahamet kasbetmesine mâni olmak için Çin hükûmetile müzakerelerde bulunması lâzım gelmekte olduğuna ve Çin hükûmeti nezdinde ısrarda bulunarak mezkûr hükûmeti Japonyayı Şanghay'da tahrikten vazgeçirmesine karar verilmiştir.

Bu içtimada Çinde mukim Japon tebaasının himayesi için zarurî olan tedbirler de kararlaştırılmıştır.

Diğer hükûmetler de Şanghay'a kuvvet getiriyorlar

Hangkong 13 (A.A.) — İngiliz kuvvetlerinin burada bulunmakta olan tabur hemen Şanghay'a gitmek üzere vapurlara binmeğe âmade bulunmaktadır.

Şanghay 13 (A.A.) — İngiliz amiral gemisi Augusta, yarın buraya gelecektir.

Şanghay 13 (A.A.) — Bir Fransız piyade taburunun 27 ağustosta Hindiçiniden Şanghay'a gelmesi beklenilmektedir.

86 ncı fırkanın hazırlığı

Tokyo 13 (A.A.) — 86 ncı Çin fırkası şimal mıntakası mahallesini işgal ederek buraya mitralyözler yerleştirmiştir.

Bu civarda öğle zamanı iki Japon jandarmasının kaybolması endişeyi mucib olmaktadır.

Nankin'e gelen fırka

Tokyo 13 (A.A.) — Çang - Kai-Çek'ten aldığı bir emir üzerine 98 inci Çin fırkası alelâcele Hanken'den Nankin istikametine hareket etmiştir.

Nankeou hâlâ Çinlilerin elinde

Tokyo 13 (A.A.) — Nankeou cephesinden bir Japon membaından gelen bir haberde mevsimsiz olarak verilmiş olan bir takım haberler hilâfına olarak Hankeou şehrine hâkim olan kalenin henüz Çinlilerin elinde bulunmakta olduğu ancak Japonların burayı geceden evvel ele geçirmek ümidinde bulundukları bildirilmektedir.

Pekin cephesinde harb vaziyeti

Şanghay 13 (A.A.) — Centrol News \ Çin ajansı bildiriyor:

Japon ağır topçu kuvvetlerinin ve tayyarelerinin bombardımanına rağmen ve iki gündenberi devam eden çetin muharebelerden sonra dahi Pekin ile Suiyuan arasındaki demiryolu boyunda kâin Nankow geçidi Çinlilerin elinde bulunmaktadır.

Evvelki gece Tiençin'le Pukow arasındaki demiryolu boyunca da muharebeler olmuş ve bugün Çinlilerin Tiençin'in 28 kilometro cenubu garbisinde kâin Touliuchen'e girmelerile neticelenmiştir.

Çin kıtaatı, halihazırda Touliuchen'in 5 kilometro şimalinde kâin Liangwong'a doğru ilerlemektedirler.

Seyrüsefere kapatılan mıntaka

Nankin 13 (A.A.) — Çin hükûmeti, devletlere bir nota göndererek Yang-Tsekiang nehrinin memba cihetindeki Şinkiang noktasına kadar iş'arı ahire değin seyrüsefere kapalı bulundurulacağını bildirmiştir.

Askerî nakliyat

Tokyo 13 (A.A.) — Şanghay'dan gelen haberlere göre bu şehirle Nankin arasındaki şimendifer hattı tamamile askerî harekâta tahsis edildiği için münakalât durmuştur.

Devletlerin notasına Japon cevabı

Tokyo 13 (A.A.) — Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat, dört devlet tarafından verilmiş olan müşterek notayı kabul etmiş olduğunu beyan, yalnız bu vesikanın muhteviyatı hakkında malûmat vermekten imtina etmiştir.

İngilterenin görüşü

Londra 13 (A.A.) — Diplomasi mehafili, İngiltere hükûmetinin Şanghaydaki vaziyeti çok büyük bir dikkatle takib etmekte olduğunu ve Şanghay'da ahvalin hiç de memnuniyeti mucib şekilde bulunmadığını beyan etmiştir.

Bu babda Japon - Çin ihtilâfının patlak vermiş olduğu mahalle münhasır kalacağı ümidi izhar olunmaktadır.

Londra hükûmeti, Nankin ve Tokyo hükûmetlerile temasını muhafaza etmekte ve Amerika hükûmetinin mümasil bir hattı hareketi takib edeceğini tahmin eylemektedir.

Japon ileri hareketi hitam bulmuş

Tientsin 13 (A.A.) — Japonlar, Tientsin - Pekin demiryolunun himayesinden ibaret olan gayelerini elde ettikleri için, Japon ileri hareketinin nihayet bulduğu bildirilmektedir.

Üsküdar yangınında kasd olmadığı anlaşıldı

Adliye binasının arkasından tutuştuğu tesbit edildi

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Yanan kısım, binanın arka tarafına isabet eden asliye ceza mahkemesi, Tabibi Adlî dairesi, Müddeiumumilik kaleminin bir kısmı, sulh ceza ve hukuk mahkemeleri salonları ve kalemlerile tebligat dairesinden ibarettir.

Yanmıyan daireler: Asliye hukuk mahkemeleri, Müddeiumumilik ve muavinlik daireleri, sorgu hâkimlikleri, emanet dairesi, icra dairesi ve bu mahkeme ve dairelerin kalemleridir.

Maddî ve manevî zarar

Maddî zararın pek az olduğu tahmin edilmektedir. Maamafih henüz hakikî zarar miktarı tesbit edilmemiştir. Manevî zarara gelince, bunları sulh mahkemesinin dosyaları teşkil etmektedir ve yeniden tanzimi kolaydır.

Esasen yangın mahalline yetişen zabıta ve adliye memurları yanan kısma girerek evrakın büyük bir kısmını kurtarmışlardır.

Vekilin tetkikleri

Şehrimizde bulunan Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu, yanında Hukuk İşleri müdürü Şinasi ve Hususî Kalem müdürü Şakir olduğu halde dün Üsküdara giderek orada tahkikatla meşgul olan Teftiş Heyeti reisi Sezai ve müfettiş Halidle yangın tahkikatını bizzat idare eden Üsküdar Müddeiumumisi Tahsinden izahat almıştır.

Vekil bilâhare yangının çıktığı yerde de meşgul olmuş ve kaza kaymakamını, Üsküdar Adliye memurinini, itfaiye ve zabıtayı yangındaki gayretli çalışmalarından dolayı takdir etmiştir.

Müddeiumuminin beyanatı

İstanbul Müddeiumumisi Hikmet Onat dün gazetecilere şunları söylemiştir:

«— Yangın geceyarısından sonra saat 2,30 da binanın arka kısmına isabet eden zemin katında sulh mahkemelerinin kalemi ittihaz edilen odanın dış kaplaması nın zemin katına isabet eden tahtadan çıkmıştır.

Yangını ilk gören İhsaniye mahallesi bekçisi 62 numaralı Lâtiftir. Bekçi, yangını gördüğü zaman derhal polis nokta sına haber vermiş, polis de süratle itfaiyeyi haberdar etmiştir. Bu zamana kadar yangın zeminden bir buçuk metro irtifaında yukarıya doğru çıkmakta olan bir alev sütunundan ibaretti.

İhbar üzerine gelen Üsküdar ve Kadıköy itfaiye grupları süratle faaliyete geçmişlerdir. İstanbuldan da iltihak eden bir müfreze ile takviye edilmiş olan itfaiyenin gösterdiği gayret ve havanın sükûneti neticesinde yangın binanın üçte bir kısmı yandıktan sonra itfa edilmiş ve diğer kısımlar kurtarılmıştır.

Yanan dairelerdeki evrakın büyük bir kısmı da kurtarılmıştır. Zararın az olduğu zan ve tahmin edilmektedir.

Hakikî zarar miktarının tesbiti yapılmakta olan tahkikat sonunun alınmasına bağlıdır.

Yangının haricden zuhur ettiği bugüne kadar yapılan tahkikatla teeyyüd etmektedir. Müddeiumumilik her ihtimali gözönünde tutarak yangının sebebi zuhuru ve alâkalıların tesbiti için son derece çalışmaktadır. İleride tecelli edecek neticelere göre, hâdisenin mahiyeti anlaşılacaktır. Şimdilik, işin içinde bir kasd olduğuna dair elimizde hiçbir delil yoktur.

Üsküdar Adliyesinin binasız kalan daireleri muvakkaten eskiden Maliye Tahakkuk şubesi olan binaya nakledilmiştir. Muamelâta burada devam edilmektedir.»

Aziz misafirlerimiz gelmeğe başladı

Yunan askerî heyeti dün muvasalat etti

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Genel Kurmay İkinci Başkanı Korgeneral Asım Gündüz, İstanbul Mevki komutan vekili Korgeneral Cemil Cahid Toydemir, Genel Kurmay Yarbaşkanı Tümgeneral Veysel Ünivar, İstanbul Merkez Komutanı Tuğgeneral İhsan İlgaz ve heyet refakatine memur edilen mihmandarlarla Protokol müdür muavini Kudret, Yunan maslahatgüzarı, General konsolosu, konsoloshane erkânı, Yunan ataşemiliteri tarafından karşılanmışlardır.

General Papagos'la diğer misafirlerin zevcelerine mihmandarlık eden Bayan Mümtaz vapura çıkarak misafir bayanlara buketler vermiştir.

Korgeneral Asım Gündüz maiyeti erkânını General Papagos'a takdim ettikten sonra, hep beraber vapuru terketmişlerdir. Rıhtımda bir müfreze asker resmi selâmı ifa etmiş, mızıka Yunan ve Türk marşlarını çalmıştır. Bu esnada rıhtımda toplanmış olan kesif bir halk kütlesi misafirleri alkışlamıştır.

Misafirler Galata rıhtımından otomobillerle Perapalas oteline gitmişler ve orada bir müddet istirahat ettikten sonra Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsusu imzalamışlar ve bilâhare Korgeneral Asımı, İstanbul Valisi ve İstanbul Kumandanını ziyaret ederek otele dönmüşlerdir.

Heyet reisinin beyanatı

General Papagos saat 18 de Perapalasta İstanbul gazetecilerini kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

«— Türk hükûmetinin bize karşı gösterdiği fevkalâde hüsnü kabule teşekkür ederim. Türkiye ile çözülmez dostlukla bağlıyız. Biz, Türkiyeyi ikinci vatanımız sayarız. Hükûmetimden başlıyarak en son Yunanlıya kadar mümtaz Cumhurreisiniz Atatürkün eserine ve Türk hükûmetine karşı derin takdir hisleri besliyoruz.

Kendimizi ayni aileden sayarız, çünkü kardeşiz. Bu sıfatla, Yunan ordusu namına Türk ordusunun Trakyada yapacağı manevralara geldik. Bu ziyaretimiz kahraman Türk ordusunun kıymetli şeflerin idaresi altında tahakkuk ettirdiği terakki ve inkişaflarını bir kere daha ve yakından takdire vesile olacaktır.

İstanbula ilk defa olarak geliyorum. Kıymetli Erkânıharbiye Reisiniz Mareşal Fevzi Çakmağı, geçen sene Bükreşte Balkan Erkânıharbiye reislerinin iştirakile yaptığımız toplantıda yüksek kıymetile tanımak şerefine nail olmuştum.»

General Papagos sözlerini bitirirken kendilerine karşı gösterilen fevkalâde hüsnü kabulden son derece mütehassis olduğunu tekrarlamış ve gazetemiz vasıtasile teşekkürlerinin alenen bildirilmesini istemiştir.

Efgan ve Irak heyetleri bugün geliyor

Trakya manevralarına iştirak edecek olan Efgan ve Irak askerî heyetleri bugün şehrimize gelerek, Perapalas oteline misafir edileceklerdir.

Efgan heyeti General Esadullah Hanla General Abdullahat Handan mürekkebdir. Kurmay yarbay Fasihle binbaşı Nazım Efgan heyetine mihmandar tayin edilmişlerdir.

Memleketimize gelirken Musulda müessif bir suikasd neticesinde kıymetli reisini kaybeden Irak heyeti General Hüseyin Fevzi, Binbaşı Nureddin Mahmud, önyüzbaşı Refik Arif ve Teğmen Cemal Cemilden mürekkebdir.

Vekiller de manevraya davet edildi

Ankara 13 (Telefonla) — 17 ağustosta başlıyacak olan manevralara bütün Vekiller de davet edildiğinden Vekiller İstanbulda toplanacak ve oradan Trakyaya gideceklerdir. Yalnız Celâl Bayar, fuarı açmak için İzmirde kalacaktır.

Dost Yunan gazetelerinin neşriyatı

Atinada çıkan Katimerini gazetesi yazıyor:

«Türk ordusunun Trakyada yapacağı büyük manevralar hususî bir alâka ile beklenmektedir. Bu manevralarda komşu ve müttefik memleketin kuvveti ve ordusunun harikalar yaratmağa olan istidadı bir kere daha tebarüz edecektir. Manevraların kat'î bir muvaffakiyetle neticeleneceğini önceden kestirmek mumkun değildir. Yunan zabitleri ve bütün Yunan ahalisi dost Türk milletinin ordusunu tekâmül ettirmek için sarfettiği gayretleri büyük bir memnuniyetle takib etmekte ve millî hükûmetin ilk büyük neticeler veren asil tefevvuk hissini bir defa daha görmektedir.

Bu sayede Türk - Yunan askerleri Balkan Antantının diğer askerlerile birlikte Yakınşarkın sulhuna hizmet için en iyi bir kurumu teşkil etmektedirler. Türk askerinin önümüzdeki manevraları bu kurumun sulhun hakikî ve müspet koruyucusu mevkiinde olduğunu ispat edecektir.»

Tekirdağında yapılan hazırlık

Tekirdağ 13 (Hususî muhabirimizden) — Tekirdağındaki alayların manevra hazırlıkları hitam bulmuş, Korgeneral Asım ve Salih tarafından mıntakamızdaki bütün kıtaat teftiş edilmiştir.

Malkaradaki piyade, Hayreboludaki süvari alayları Çorluya hareket etmişlerdir. Üç güne kadar Çanakkale ve Tekirdağındaki alaylar da Çorluya gidecekler dir.

Manevra sahasındaki muhaberatı temin için Tekirdağ fırka merkezinde büyük bir santral yapılmıştır. Şehrimiz taklarla süslenmektedir. İzmir vapurunun getireceği misafirler Akayın bir vapurile iskeleye çıkacaklar, buradan otomobillerle manevra sahasına gideceklerdir.

Manevralardan sonraki geçid resmine Tekirdağından binlerce kişi iştirak edecektir.

Irak heyeti Adanadan geçti

Adana 13 (Hususî muhabirimizden) — Iraklı General Hüseyin Fevzi, manevralarda hazır bulunmak üzere bugünkü Toros ekspresile şehrimizden geçti. Son hâdiseden müteessir görünen general vagondan çıkmadı.

İran askerî heyeti Trabzonda

Trabzon 13 (A.A.) — İran askerî heyeti dün şehrimize gelmiş, vali, alay komutanı, belediye reisi tarafından 30 kilometro mesafedeki Maçkada ve asker tarafından da Değirmenderede merasimle karşılanmıştır. Heyet valiyi, mevki komutanını, belediyeyi ve Soğuksudaki Atatürk köşkünü ziyaret eylemiştir.

Heyet bugün Aksu vapurile İstanbula hareket edecektir.

Terfi eden muallimler

Orta mekteb, lise ve muallim mekteblerin muallimlerinden 173 ünün maaşlarına muhtelif zamlar yapıldı

1702 numaralı kanun mucibince 937 senesi eylûlünden itibaren kıdem zammına istihkak kesbeden İstanbul ortamekteb, lise ve muallim mektebleri muallimlerinden 200 kişinin terfi listesi hazırlanmış ve Maarif Vekâletine gönderilmişti. Bunlardan 173 kişinin terfi kararnameleri tasdikten çıkarak dün İstanbul Maarif müdürlüğüne bildirilmiştir. Terfi eden muallimlerin listesi şudur:

16 liradan 17,5 liraya

Erenköy kız lisesinden Muammer, Galatasaray lisesi ilk kısmından cihad.

17,5 liradan 20 liraya

Galatasaray ilk kısmından Osman, Kadıköy ikinci ortamektebinden musiki muallimi Sıdıka, Erenköy kız lisesi ilk kısım muallimlerinden Münevver.

22 liradan 25 liraya

Davudpaşa ortamektebi muallimlerinden Ali Fuad, İnönü ortamektebi muallimlerinden Güzin, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Naciye, Kasımpaşa ortamektebi muallimlerinden Rebia, Üsküdar birinci ortamektebi muallimlerinden Nuri, Cumhuriyet ortamektebi muallimlerinden İlhami.

5 lira zam görenler

Galatasaray lisesi muallimlerinden Hüsameddin, Galatasaray fransızca muallimlerinden Jorjet, Kabataş lisesi türkçe muallimi Nihad Sami, Kabataş lisesi fizik muallimi Ecvet, Kabataş lisesi tarih muallimlerinden Samiye Nafiz, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Müeyyed, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Hatice Behire, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Bedriye Mustafa, Faika, Kabataş lisesi muallimlerinden Ali Kemal, Halim Lüdner, Galatasaray lisesi muallimlerinden Bedros, Hikmet Cemil, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Ayşe İsmet, Süreyye, İstanbul erkek Muallim mektebi mualimlerinden Yusuf Cemil, Galatasaray ilk kısım muallimlerinden Hafız Nuri, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Behire, Kabataş lisesi muallimlerinden H. Hamdi, Abdülkutsi, Kasımpaşa ortamektebi muallimlerinden Rıfkı Melûl, İstanbul erkek lisesi muallimlerinden Oğuz, Salâhaddin, Malik Ramiz, İstanbul kız lisesi almanca muallimi Hayrünnisa Yesari, İstanbul erkek lisesi muallimlerinden Ahmed Rifat, Agâh, Üsküdar ikinci ortamektebi muallimlerinden Ziya Sabri, Galatasaray lisesi muallimlerinden Mehmed Cavid, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Belkis Rıza, Mebrure, Haydarpaşa lisesi muallimlerinden Celâleddin, Kâmil, Abdülkadir, Vehab, Marko, İstanbul erkek lisesi muallimlerinden Agâh Sırrı, Gelenbevi ortamektebi muallimlerinden Osman Nuri, Yusuf Agâh, Beykoz ortamektebi muallimlerinden Nurhayat, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Ratibe, Kasımpaşa ortamektebi muallimlerinden Osman Nuri, Kumkapı ortamektebi muallimlerinden Remziye, Memduha, Ahmed Rasim, Vefa lisesi muallimlerinden Rahmi, Nimet, Fatih ortamektebi muallimlerinden Neşet, Gaziosmanpaşa ortamektebi muallimlerinden Melâhat Cemil, Hasan Sırrı, İnönü ortamektebi muallimlerinden Makbule, Emine Meliha, İstanbul kız ortamektebi muallimlerinden Tahir, Kadıköy ikinci ortamektebi muallimlerinden Raife, Galatasaray lisesi muallimlerinden Kürkçiyan, İstanbul kız muallimektebi muallimlerinden Abdi, Eyüb ortamektebi muallimlerinden Şadiye, Hasan Tahsin, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Makbule, Semiha Vamık, Medi ha, Mehlika, Vefa lisesi muallimlerinden Sabri, Erenköy kız lisesi muallimlerinden Gülizar, Macide, Zehra, Melâhat, Münevver, Sadiye, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Semiha, Süleymaniye ortamektebi muallimlerinden Bürhan, Nişantaşı kız ortamektebi muallimlerinden Fatma Nestren, Kumkapı ortamektebi muallimlerinden Naşide, Nişantaşı kız ortamektebi muallimlerinden Hüsniye Melek, Kâtime, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Zaime Hayriye, Pertevniyal lisesi muallimlerinden Haşmet Fikret, Bekir, Muvaffak ve İhsan, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Meliha, Şükûfe Nihal, Sabahat, Raife, Üsküdar birinci ortamektebi muallimlerinden Şaziye, Eyüb ortamektebi muallimlerinden Nevber Kasımpaşa ortamektebinden Sabiha, Kadıköy üçüncü ortamektebi muallimlerinden Müveddet, Şaziye, Kadıköy ikinci ortadan Necibe Fazıl, Ruhsar, Üsküdar birinci ortamektebinden Müeyyed, Naciye, Abburrahman, Cumhuriyet ortamektebi muallimlerinden Fatma Şükriye Saliha Kâniye, Bakırköy ortamektebi muallimlerinden Naim, Üsküdar ikinci ortamektebinden Meliha.

10 lira zam görenler

Kandilli kız lisesi muallimlerinden Hatice, Kabataş lisesi muallimlerinden Hasib, Hıfzı Tevfik, Nuri, İstanbul erkek lisesi muallimlerinden Tahir Nadi, Halil Nimetullah, Hasan Fehmi, Cevdet Barlas, İstanbul erkek muallim mektebi muallimlerinden Celâl, Galatasaray lisesi muallimlerinden Recai, Ahmed Mazhar, Said, Kadıköy birinci ortamektebinden İzzeddin, Niyazi, Fatih ortamektebi muallimlerinden Rahmi, Vefa lisesi muallimlerinden Osman Habib, İstanbul erkek lisesi muallimlerinden İhsan Nazmi, Hakkı Süha, Haydarpaşa lisesi muallimlerinden Necati, Behçet, Halid Ziya, Hüsnü Hâmid, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Saffet, Eyüb ortamektebi muallimlerinden Etem, Davudpaşa ortamektebi muallimlerinden Nazif, Kandilli kız lisesi muallimlerinden Münif Kemal, Vefa lisesi muallimlerinden Mehmed Samih, Kadıköy üçüncü ortamektebinden Lûtfiye, Bakırköy ortamektebi muallimlerinden Etem Nuri,

15 lira zam görenler

Kabataş lisesi muallimlerinden Sereddin, Galatasaray lisesi muallimlerinden Halid, İstanbul erkek ortamektebi muallimlerinden Zekâi, Gelenbevi ortamektebi muallimlerinden Abdurrahman, İstanbul kız lisesi muallimlerinden Süleyman Şevket.

Hatay ülkesi kendi kendini müdafaa kuvvetinden mahrumdur

[*Başmakaleden devam*]

meselenin mahlûl olduğuna hükmetmekte hata yoktur. Bu Hatay meselesinin hallinden çıkan en büyük neticelerden biri Fransız - Türk dostluğunun çetin safhalar arzeden böyle bir ihtilâftan muzaffer çıkması olduğunu defalarla bu sütunlarda kaydetmiştik. Fransız - Türk elbirliğinin faaliyeti bir, beş, on Hatayla ölçülemiyecek kadar geniş sahalara tamâllûk eder. Binaenaleyh üç beş kendini bilmezin mahlûl Hatay meselesi etrafında hâlâ yaşatmak istedikleri rahatsızlık kaynağı fesad ve şurişi Fransanın bizim kadar fena ve izalesi vacib göreceğinde şüphemiz yoktur. Akıl ve iz'an için gidilecek yol birdir. Fazla olarak Hatay işinin Türk efkârı umumiyesi için haiz olduğu çok büyük ehemmiyete binaen Türkiye **bu işe dokunacak kararlarında ve hareketlerinde istical iltizam etmek mecburiyetinde kalırsa** bunda yerden göke kadar haklı olduğundan ve haklı görüleceğinden emindir.

Suriye hükûmetinin kendi Başvekili dilile teyid ettiği Türk dostluğunu şüpheli görmek istemiyoruz. Kendi hesabımıza biz Suriyenin dostuyuz ve Suriye halkı ekseriyetinin Türk dostluğuna samimiyetle büyük kıymet verdiğine inanırız. İmparatorluktan ayrılan bu komşu ülkenin istiklâline kavuşmasını bütün samimiyetimizle diler ve ona bütün kuvvetimizle muzaheret etmekten zevk duyarız. Hatay meselesi ayni zamanda Türkiye - Suriye dostluğunun sağlam hududlarda sağlam temellerini de kurmuştu. Ne yazık ki hâlâ bulanık suda balık avlamak istiyen bazı şuriş elemanları vücude getirilen bu eserin güzelliği üzerine gölgeler kondurmağa koyulmuş bulunuyorlar. Suriyenin şimdiki hükûmetine komşu memlekete dahi muzır olmaktan hâli kalmıyacak olan bu türlü hareketlerin önüne geçmeği ciddiyetle derpiş etmesini bütün bir samimiyetle temenni etmekten başka ne yapabiliriz?

Bizce Milletler Cemiyetince verilmiş olan kat'î karardan sonra Hatay meselesine karşı ve çevresinde herkesin vaziyet ve vazifeleri taayyün etmiştir. Bu vazifelerin başkaları tarafından iyi niyetlerle güzel şekillerde ifa edileceğini umud etmekle beraber kendimize taallûk edenlerinde tereddüdümüz yoktur. Şu büyük farka bütün alâkadarların nazarı dikkatlerini ehemmiyetle celebederiz. **İdarî istiklâline henüz kavuşmamış olan Hatay hâlâ eli silâhlı yabancı kuvvetlerin zebunu bulunan bir Türk ülkesidir. Hatay kurbanlık koyunu andıran şimdiki halinde şunun bunun eza ve cefasına uğrarsa kendi kendini müdafaa kudretinden mahrumdur.** Böyle bir vaziyet biz Türklere bir dakika bile tehiri imkânsız vazifeler tahmil eder. Sebebiyet verilirse derhal bu vazifelerin ifa edilerek sonuna kadar götürüleceğinde kimsenin en ufak şüphe ve tereddüdü olmamalıdır.

Bilâhare bize söylemediydiniz denilmesin. İşte söylemiş ve açıkça haber vermiş bulunuyoruz.

YUNUS NADİ

Windsor Dük ve Düşesi Yugoslavyaya gelecekler

Belgrad 13 (A.A.) — Pravda gazetesi, Dük ve Düşes de Windsor'un ağustos ayının ikinci yarısında Dalmaçya'ya gelerek Yougoslawenski Lloyd ismindeki Yugoslav seyrisefain şirketi idare komitesi reisi M. Banatz'a misafir olacaklarını istihbaratına atfen yazmaktadır.

Bu gazete, Dük ve Düşes de Windsor'un Dalmaçya'da Dük'ün İngiltere Kralı sıfatile geçen sene gezmiş olduğu bütün mevkileri ziyaret edeceklerini de yazıyor.

Macmahon tahliye edildi

Londra 13 (A.A.) — Vaktile 8 inci Edvard'ın geçeceği yol üzerine rovelverini atmış olan George Andre Macmahon, 12 aydan ibaret ağır hizmetli mahkûmiyet müddetini ikmal ettikten sonra dün akşam serbest bırakılmıştır.

Zulme uğrıyan Hatay halkı kaçıyor

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

ne düşman unsurların azgınlıkları ve Türklere karşı vaki olan tecavüzleri devam etmektedir. Çarşılar tamamen kapalı, hertürlü muhabere ve münakale kesilmiştir. Sokaklarda süngülü askerlerle Türk düşmanı müsellâh adamlardan başka kimse görülmüyor. Son hâdiselerde yaralanan Türklerin sayısı otuz beşi geçmiştir.

Müstemlekecilerin uluorta yapılan cinayetlere göz yummaları dolayısile büsbütün heyecana düşen ve canından emin olmıyan halk, telgrafla Milletler Cemiyetine müracaate karar vermiştir. Royter muhabiri Antakyaya gelmiştir.

Şekib

General Bekir Sıtkının Musulda katlinden sonra

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Vaktile Osmanlı ordusunda hizmet etmiş, büyük bir Türk dostu olan General Bekir Sıtkının böyle feci bir suikasde maruz kalması memleketimizde ve Ankarada büyük bir teessür uyandırmıştır.

Irakta sükûnet var

Londra 13 (Hususî) — Irak Erkânıharbiye reisinin katli hakkında henüz mütemmim malûmat alınamamıştır. Memleketin her tarafında sükûnet hükümfermadır.

Lord Runciman öldü

Londra 13 (A.A.) — Deniz ticaretinin en maruf simalarından Board of Trade'in eski reisi Lord Runciman, 90 yaşında vefat etmiştir.

GÜNÜN BULMACASI

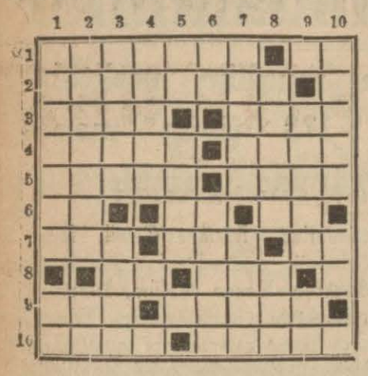

Soldan sağa:

1 — Zafer kazanarak arazi zaptetmek - lik, nota. 2 - Bir emir. 3 - Bir iskambil oyunu, deniz nakliye vasıtalarından biri. 4- Tesbihin kısımlarından biri, hal edatı. 5 - Lûtûf, bir çeşid saç, sakal ve tırnak boyası. 6 - Bir emir, başka bir emir, bir edatın kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı. 7 - Vidanın girintileri ve çıkıntıları, bir hayvan, nota. 8 - Çok değil, yarı karanlık. 9 - Hem emir hem ağacın kısımlarından, darılan. 10 - Müsavi ve benzer, bir Mısır Fir'avunu.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Pangaltı civarında bir mahalle, bir edatın kısaltılmışı. 2 - Çoğalmalı, yemek. 3 - Atın tuvaleti, ilbay. 4 - Vücudünde so - ğukluk hissetme. 5 - Gülerken çıkarılan ses, gayret. 6 - Bu işi yapmak için tezkere almak lâzımdır, eziyet ve işkence. 7 - Tüfeğin kısımlarından biri, bir çeşid yol. 8 - Dans, neş'eli. 9 - Etraf, bir soru edatı. 10 - Bir vilâyetimiz, arkadaş.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	E	K	E	M	E	L	E	Ğ	■
2	A	S	A	L	E	T	■	Ş	A	H
3	R	İ	Z	A	N	■	K	E	K	A
4	A	R	■	M	E	Z	E	L	İ	K
5	S	■	B	■	T	A	L	E	B	E
6	I	Ş	I	K	■	M	İ	M	■	M
7	P	A	Ç	A	■	A	M	E	L	■
8	A	Z	A	■	İ	N	E	K	■	D
9	■	■	K	O	F	■	■	■	F	A
10	Ş	U	■	N	A	Z	E	N	İ	N

İst. Borsası 13/8/937

PARALAR

	Açılış	Kapanış
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	127.—
Frank	90.—	100.—
Liret	110.—	115.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.50	23.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	75.—	84.—
Silin Avusturya	21.—	23.—
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	15.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1057.—	1058.—
Banknot	257.—	258.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	631.—	631.—
New-York	0.7890	0.7888
Paris	21.055	21.055
Milâno	15.0142	15.0142
Brüksel	4.6930	4.6930
Atina	86.60	86.85
Cenevre	3.44	3.44
Sofya	63.3919	63.3919
Amsterd.	1.4330	1.4330
Prag	22.6418	22.6418
Viyana	4.1790	4.1790
Madrid	13.7084	13.7084
Berlin	1.9640	1.9640
Varşova	4.1790	4.1790
Budapeşte	4.—	4.—
Bükreş	106.4975	106.4975
Belgrad	34.39	34.39
Yokohama	2.7225	2.7225
Moskova	20.435	20.435
Stokholm	3.0775	3.0775

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Peşin		
» » I Vadeli	14.70	14.70
» » II Peşin	14.35	14.35
Ergani	95.25	95.25
Sıvas-Erzurum I	97.50	97.50

SAMSUNDA

Halk Kitabevi

Cumhuriyet Gazetesinin ve bütün mekteb kitabları, kırtasiye, mecmua ve gazetelerin tevzi yeridir. En son model daktilo ve fotoğraf makinelerini de burada bulursunuz.

Samsun — Gazi caddesi

Dünyada birinciliği kazanan

MOVADO

saatleridir.

Her yerde arayınız.

155 birinci mükâfat.

Kocaeli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Adapazarında yapılacak orta okul binası inşaatından 85 bin liralık bedeli keşiften 80 bin liralık iş kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamsi
B — Mukavelename
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Fennî ve hususî şartname
E — Keşif, metraj ve hulâsai keşfiye defteri
F — Proje.

3 — İhale 20/8/937 cuma günü Kocaeli Nafıa Müdürlüğü dairesinde saat 15 te toplanacak Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

5 — İsteklilerin bu işe aid dosya muhteviyatını Kocaeli Nafıa Müdürlüğünden 4 lira bedel mukabilinde alabilirler.

6 — Eksiltmiye gierbilmek için isteklilerin 5250 liralık muvakakt teminat vermesi:

A — Ticaret Odasına kayidli olduğuna dair vesika ile Nafıa Vekâletin - den asgarî 35 bin liralık bina inşaatı yaptığına dair müteahidlik vesikasını hâmil olması.

7 — İsteklilerin 2490 numaralı kanun mucibince ihzar edecekleri teklif mektublarını eksiltme tarihi olan 20 ağustos 937 günü saat 15 e kadar Nafıa Müdürlüğünde toplanacak Komisyona makbuz mukabilinde vermesi lâzımdır. (4904)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Millî Müdafaa Vekâleti
Deniz Merkez Levazım Satın Alma Komisyonundan:

1 — Tahminî olan bedeli (218000 ve ilk teminatı 12150) lira olan (5000) ton mazutun kapalı zarfla eksiltmesi 16 ağustos 937 pazartesi günü saat on dörtte Vekâlet binasında müteşekkil Komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanun gereğince vesikalarile temi - natı havi kapalı zarflarını saat 13 e kadar Komisyonumuza vermiş bulunmaları ve postada vukua gelecek gecikme yüzünden yapılacak mü - racaatlerin kabul olunmıyacağı. (3795)

1 — Muhammen bedeli (11000) lira ve muvakkat teminatı (825) lira olan (55,000) kilo zeytin 16/8/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır.

2 — Şartnamesi komisyondan her gün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. (5118)

1 — Tahmin edilen bedeli 9960 lira olan 1200 aded battaniye 17 ağustos 937 tarihine raslıyan salı günü saat 11 de pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muvakkat teminatı 747 lira olup, şartnamesi komisyondan her gün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «5178»

1 — Tahmin edilen bedeli (53950) lira olan (65000) kilo sadeyağı 25 ağustos 1937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te kapalı zarf usulile alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Muvakkat teminatı (3947) lira (50) kuruş olup; şartnamesi komisyondan (270) kuruş mukabilinde hergün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (4899)

Bozkır Kaymakamlığından:

KARAR ÖRNEĞİ

3 numaralı kararımızda oy birliği ile istediğimiz bürüşür bugüne kadar gelmediğinden Yüce Önder ve Büyük Kurtarıcı ATATÜRK'ün kamun özeğinde diktirilmesine karar verdiğimiz büstün gününün geçmesi ve belli gününde yaptırılması için aşağıda kabul ettiğimiz üç madde üzerine olan malzeme ve inşaatın hepsinin tahminî olarak bedeli keşfini kurulumuz (500) lira taktırılmıştır.

Bundan aşağı bedelle yapacak müessese ve isteklileri olduğu takdirde Bozkır İlçebaylığı volu ile kamunumuza 15 gün içinde başvurmaları gerekmekte olduğundan bu cihetin yayımının basılmış gazetelerle kabul ettiğimiz söz kesiminin Kamunbaylık kanalile yayptırılması ve bu iş için gereken yayım ücretinin anıt tahsisatından verilmesi muvafık görülmekle imza edilip onandı. 24/6/937

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Mahmud Kıyak	Muhasebeci Kerim Ertuğrul	Sandıkemini Abdullah Atalay	Mehmed Erduğan	Ahmed Ünlü

1 — Atatürkün İç İşleri Bakanlığınca onanmış sivil modelden ve tabiî cesametten 1 ve 1 1/4 misli büyüklüğünde bronzdan yaptırılıp kanun özeğinde belli verine diktirilmesi.

2 — Atatürkün gençliğin gözü önünde bulundurulması gereken hitabelerinden seçilmiş bir parçanın mermer kitabe üzerine altın yazı ile yazdırılması.

3 — Büstün kaidesinin iki metre irtifaında mozayik ve temel hafriyatı olmak şartile yaptırılması.

4 — Bunlar için isteklilerile kurulumuz mutabık kaldığı takdirde işe başlamadan evvel (100) lira verilir, diğer kısım isteklisi emrine Bozkır Ziraat Bankasına yatırılır, mukavele mucibince iş teslim alındığında bankadaki parayı almıya mutemed mezun olacaktır.

5 — Bu işin isteklisi % 10 teminat akcesini veya banka mektubunu Kurulumuz adına Bozkır Ziraat Bankası emrine vermesi lâzımdır. (5241)

Havayolları Devlet İşletme İdaresinden:

Ankara Tayyare meydanında inşa edilmiş olan tayyare hangarının demir kapıları yaptırılacaktır. Tafsilâtı ihtiva eden şartlar ve resimler aşağıda yazılı acentlerimizdedir. Alâkadar firmaların tekliflerinin Ankarada Havayolları Umum Müdürlüğüne 31/8/937 ye kadar gönderilmesi ilân olunur.

İstanbul Acentemiz: Karaköy P. T. T. binasında.
Ankara acentemiz: Bankalar caddesi P. T. T. binasında. (5219)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

Ankarada Ulus, İstanbulda Cumhuriyet gazetelerinin 31 temmuz, 12 eylûl 937 tarihli nüshalarında intişar eden 250,000 M. sahra kablosu ilânı iptal edilmiştir. (5218)

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Müdiriyet ve mülhakat limanlarile kılavuzluğa aid 55 kalem evrakı matbua açık eksiltme ile bastırılacaktır. Tahmin bedeli (2079) liradır. Yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatesi olan 155 lira 92 kuruşun İstanbul Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğüne yatırıldığına dair makbuz veya banka teminat mektubile 31/8/1937 salı günü saat 15 te Galatada Deniz Ticareti Müdürlüğünde müteşekkil Komisyona ve şartname ve nümuneleri görmek istiyenlerin de Müdiriyet İdare Şubesine müracaatleri ilân olunur. (5231)

Çatalca hukuk hâkimliğinden:

Çatalcanın Keşli çiftliği sahibi Remzinin Arnavud Kebir çiftliği hissedarlarından Nazif oğlu Mustafa ve saire aleyhlerine açmış olduğu men'i müdahale davasının icra kılınmakta bulunan muhakemesi esnasında bunlardan Nazif oğlu Mustafanın namına çıkarılan davetiyenin bulunamadığı meşruhatile bilâtebliğ iade kılınması üzerine hukuk muhakemeleri kanununun 141 inci ve müteakıb maddeleri mucibince tebligatın gazete ile ilânına ve tarihi ilândan itibaren ilân müddetinin yirmi gün olmasına karar verilmiş olmakla müdeaaleyhimadan Mustafanın muhakeme günü olan 9/9/937 perşembe günü saat 14 te mahkemede hazır bulunması lüzumu ilânen tebliğ olunur.

GAİB ARANIYOR

Drama sancağının Pravizta kazasının Meştiyan karyesinde müteveffa Hafız Abdullahın haremi Bayan Fatmanın adresini bilenlerin Eminönünde Hüseyinefendi hanı altında kahveci Azim Ağaya bildirmeleri rica olunur.

Dr. Faik i. ökte
OPERATÖR
Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 6. Tel: 21109 Muayene 1 liradır.

Zayi — Emirgân Rüştiye mektebinden 336 senesinde aldığım şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

615 numaralı Ahmed oğlu Sadeddin

öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

Terkibinde
ALTIN KREMİ
bulunan
ve 48 saat havalandırılmış

VENÜS PUDRASI Alman ve İngiliz kimyagerleri tarafından en son keşfedilen yeni bir şaheserdir. Bu yeni Venüs pudrasile pudralanan bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Hiçbir pudra VENÜS pudrası kadar cildi mat tutup cazibeli gösteremez. Sarışın, kumral, esmer her tene uygun renkleri vardır. İsmine dikkat ve taklidlerinden sakınınız.

Satılık köşk

Boğaziçinin en mutena yerinde, manzarası ve havası fevkalâde, (13) odalı, altı kârgir, üstü ahşab, elektrik, terkos ve bahçesinde ayrıca bir kuyuyu havi bir köşk bahçesile birlikte ehven fiatla satılıktır.

Arzu edenlerin Emirgânda bekçi İbrahime müracaat etmeleri rica olunur.

Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Tümen birlikleri için 40200 kilo sabun kapalı zarfla 23/8/1937 saat 16 da alınacaktır. Muhammen bedeli 16482 lira, ilk teminatı 1326 lira 15 kuruştur. Teklif mektubları belli saatten bir saat evveline kadar kabul olunur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmiye iştirak için belli gün ve saatte teklif mektubları ve kanunî vesikalarile Lüleburgaz Tümen Satınalma komisyonunda bulunmaları. (225) (4859)

Bir metrosuna tahmin edilen fiatı 30 kuruş olan 495,800 metro hâki astarlık bezle bir metrosuna tahmin edilen fiatı 24 buçuk kuruştan 120 bin ilâ 167 bin metro çamaşırlık bez ayrı ayrı kapalı zarfla alınacaktır. Astarlık bezin şartnamesini 744 ve çamaşırlık bezin şartnamesini 255 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. Astarlık bezin ilk teminatı 8687 ve çamaşırlık bezin ilk teminatı 3068 lira 63 kuruştur. Astarlık bezin ihalesi 1/9/937 perşembe günü saat 11 de ve çamaşırlık bezin ihalesi 1/9/937 perşembe günü saat 15 tedir. Münakasalara gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. «265» «5209»

Bir tanesine tahmin edilen fiatı 900 kuruş olan 15 bin ilâ 25 bin tane battaniye ve bir tanesine tahmin edilen fiatı 210 kuruş olan 15 bin tane yün fanilâ ile 1 kilosuna tahmin edilen fiatı 230 kuruş olan 15 bin ile 20 bin kilo yün çorab ipliği ayrı ayrı kapalı zarfla alınacaktır. Battaniyenin şartnamesini 1125, fanilâlarınki 158 ve ipliklerininki 230 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. Battaniyenin ilk teminatı 12,500, fanilâların 2362 ve ipliklerin 3450 liradır. Battaniyenin ihalesi 3/9/937 cumartesi günü saat 11 de, fanilânın ihalesi 5/9/937 pazartesi günü saat 11 dedir ve ipliklerin ihalesi 5/9/937 pazartesi günü saat 15 tedir. Münakasalara gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatlerinden en az 1 saat evvel Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. «266» «5210»

Beher metrosuna biçilen ederi 325 kuruş olan 12,000 metro kışlık elbiselik kumaş kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 39,000 lira olup ilk teminat parası 2925 liradır. İhalesi 1 eylûl 937 çarşamba günü saat 15 tedir. Şartnamesini 195 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma komisyonundan alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez. Nümunesi komisyondadır. Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile teminat ve teklif mektublarile birlikte ihale saatinden en geç bir saat evvel Ankarada Satınalma komisyonuna vermeleri. «269» «5211»

ilk küşadından beri Boğaziçi Sarıyer
CANLI BALIK
LOKANTA ve BİRAHANESİ

halkın rağbet ve sevgisini kazanmıştır. Bütün sahil ahalisi akşamları büyük kafilelerle buraya koşarlar. Pazar günleri tenezzüh için kırlara çıkanlar burasını randevu yeri tayin etmişlerdir. Virtüöz kemanist Bayan Lilly Szekely idaresinde Avrupalı san'atkâr kızların musikisini dinliyerek lezzetyab olurlar. Rikkat verici kemanlar - keyif verici kantolar. Klâsik ve modern musiki.

Metr dotel Viktor

Babaeski İskân Memurluğundan:

Bu sene Babaeski kazasında yapılacak göçmen evleri için Babaeski istasyonundan inşaat yerlerine 747,542 metre mikâbı kereste nakli açık eksiltmiye konmuştur. Eksiltme 16/8/1937 pazartesi günü saat 14 te Babaeski İskân Memurluğu makamında müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

Kerestenin bir tonunu bir kilo metre mesafeye nakli muhammen bedeli on kuruştur. Eksiltmiye iştirak için gene muhammen bedeli üzerinden tutacak yüzde yedi buçuk nisbetinde depozitonun vezneye tevdii ile makbuzunun ibrazı lâzımdır.

Bu işe aid şartnameyi görmek istiyenlerin hergün İstanbul, Kırklareli, Edirne İskân Müdürlüklerine ve Babaeski İskân Memurluğuna müracaatleri ilân olunur. (4900)

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Zabıta memurları için satın alınacak kumaşın 1 inci ihalesine talib zuhur etmediğinden on beş gün müddetle ikinci defa olarak münakasaya konulmuştur.

1 — Elde mevcud örneği ve şartnamesinde yazılı vasıfları dairesinde zabıta memurları için azı 12900 çoğu 13500 metro gri renkte kumaş kapalı zarfla 1/9/937 çarşamba günü saat tam 15 te satın alınacaktır.

2 — Beher metrosuna 4 lira 50 kuruş kıymet biçilen bu kumaşlara aid şartnameyi almak ve nümunesini görmek istiyenlerin Emniyet Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenler 4287 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublarını ve 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyona teslim etmiş bulunmaları. «2689» (5221)

AÇIK ARTTIRMA İLE SATIŞ

1937 ağustosunun 15 inci pazar günü Beyoğlunda Taksimde Ayazpaşada Alman sefareti karşısında GAYRET apartımanının 3 numaralı dairesinde mevcud ve Bay İzzet KANZLER'e aid gayet zarif asrî ve kübik eşyalar müzayede suretile satılacaktır.

Hakikî Viyana mamulâtı ve bronz garnitürlerile müzeyyen, emsalsiz bir yatak oda takımı, 9 parçadan mürekkeb gayet zarif ve ceviz kökü kaplamalı ültra kübik bir yemek oda takımı, açık renk (avudre) kaplamalı üç kapılı dolablı gayet zarif bir asrî yatak oda takımı, hayli gümüş ve gümüş kaplama parçalar ve emsalsiz biblolar, İngiliz bronz karyola, İngiliz ufak yatak oda takımı, her biri 3 parçadan mürekkeb gayet güzel 2 aded kübik salon takımları, Sahibinin Sesi en son model möble - gramofon, Lui-Sez ve asrî elektrik avizeler, hakikî kristal kesme vazo ve saire, mavun kaplama asrî kütübhane ve yazıhane maakoltuk, 28 parça dan limoj çay takımı, yağlıboya ve sair tablolar, çatal, bıçak takımları ve saire. Anadolu ve Acem halıları.

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Kadıköy - Haydarpaşa hattında 16 ağustos 1937 tarihinden itibaren tatbik olunacak yeni tarife iskelelere asılmıştır. (5212)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kısıklıda Cami önünde set üzerinde vakfa aid kahve mahalli 31/5/940 sonuna kadar ve senelik kirası peşin verilmek ve tamirat isteklisine aid olmak şartile açık arttırmıya çıkarılmıştır. İsteklilerin ihale günü olan 20/8/937 cuma günü saat «15» te Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatleri. (5061)

Taşdelen ve Defneli suları Vakıflar idaresi tarafından bardak ve damacanalarla yalnız Bahçekapıdaki sebilde satılmaktadır. Başka yerde şube yoktur. (5213)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

31/5/938 tarihine kadar idare namına Samsun limanına vapurla gelecek olan tahminen 20,000 ton kömürün vapurdan supalan alınması ve idare iskelesine naklile supalan olarak idareye teslimi işi kapalı zarf usulile iki defa eksiltmiye konulmuş ise de talib çıkmamıştır.

Bu tahmil ve tahliye işi 25/8/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Kayseride İşletme Müdürlüğü binasında toplnacak olan Komisyon tarafından muvakkat ihalesi yapılmak üzere yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

Vapurdan alınarak idare iskelesine nakledilecek kömürün beher tonunun muhammen bedeli 69 kuruştur.

Bu işe girmek istiyenler 1035 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesika ve beyannamelerini havi teklif mektublarını ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri veya kanunun tarifatı dairesinde posta ile göndermeleri lâzımdır.

Bu işe aid mukavelename ve şartname projeleri Samsun İstasyon Şefliğinde ve Kayseride İşletme Müdürlüğünde ve İstanbulda Haydarpaşa veznesinde parasız olarak dağıtılmaktadır. «2738» (5235)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Kuduz Tedavi Müessesesine lâzım olan 25 aded demir köpek kafesi açık eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda 18/8/937 çarşamba günü saat 14,30 da yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat beher kafes için 65 liradır.

3 — Muvakkat garanti 121 lira 88 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi hergün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile birlikte 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5240)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü Direktörlüğünden:

1 — Asgarî 120,000 azamî 150,000 kilo arpa kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 8250 liradır.

3 — İhalesi 3 eylûl 937 cuma günü saat 15 tedir.

4 — Şartnamesini görmek ve almak istiyenler hergün, eksiltmesine girecekler arpa için 2490 numaralı kanunda yazılı şartlar dahilinde ve muayyen gün ve saatten bir saat evvel 618 lira 75 kuruşluk teminat ve teklif mektublarını İstanbulda eski Düyunu Umumiye binası arkasında Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü ve Serom Darülistihzarı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (5222)

Devlet Çiftliği Satış Komisyonundan:

150 dekar iyi bakımlı ve bol dollü çiftlik kavunlarının son arttırma ile satış günü 27 ağustos 1937 cuma günüdür. Taliblerin o gün çiftlikteki Satış Komisyonuna müracaatleri ve pey akçesi vererek arttırmıya iştirakleri lüzumu ilân olunur. (5216)

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. Bahçekapı SALİH NECATİ

Ekzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için
EKZAMİN
kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Kültür Bakanlığından:

1 — Bu yıl hükûmet hesabına okumak üzere yabancı illere gönderilecek talebe sayısı, bu talebenin okuma kolları, hangi memleketlere ve hangi Bakanlık hesabına gönderilecekleri aşağıda gösterilmiştir:

Gönderilecek talebe adedi	Okuma kolları	Gidecekleri memleketler	Hangi Bakanlık hesabına okuyacak
4	Hukuk ve ceza	Muhtelif memleketlere	Tüze B.
1	Deniz inşaiye Müh.	Almanya	Ekonomi B.
1	Deniz makine Müh.	»	» »
1	Telsiz ve elektrik Müh.	»	» »
1	Mendirek iskele mümasili liman inşaatı Müh.	»	» »
11	Maliye ve İktısad	Muhtelif memleketlere	Finans »
8	Mühendislik	Almanya «2 si inşaat, 3 ü elektrik, 3 ü makine.»	Kültür »
27			

2 — Hukuk ve ceza kolundan tahsile gönderilecekler İstanbul veya Ankara Hukuk Fakültelerinden, deniz inşaiye ve deniz makine mühendislikleri için gönderilecekler Yüksek Deniz Ticareti okulunun 1934, 1935, 1936 ve 1937 yılları mezunlarından, telsiz ve elektrik mühendisliği ve mendirek, iskele ve mümasili liman inşaatı mühendisliği için gönderileceklerle Maliye ve İktisad ve inşaat, makine, elektrik mühendislikleri tahsili için gönderilecekler 1936 - 37 ders yılı lise olgunluk sınavını verenler arasından seçileceklerdir.

3 — Hukuk mezunlarından sınava gireceklerin 7 senelik idadî veya lise tahsilini yaptıktan sonra hukuk tahsilini bitirmiş ve hâkimler kanununun ikinci maddesinin hükümlerine uygun evsafı haiz bulunmaları ve bunlardan askerliklerini yapmamış olup ta tecil edilmiş olanların 25 yaşını ve askerliklerini yapanların 30 yaşını geçmemiş olmaları lâzımdır. Hukuk kolundan seçilecek dört talebe gönderilecekleri memlekette dört yıl için lisan tahsilini bitireceklerdir. Hukuk tahsiline namzed olanlar «medenî hukuk, ceza hukuku, hukuk muhakemeleri usulü, ceza muhakemeleri usulü, hukuku düvel, hukuku hususiyei düvel, hukuku idare, hukuku esasiye ve yabancı dilden» sınav geçireceklerdir. Bunların sınavları Ankara ve İstanbul Hukuk Fakültelerinde 15 eylûl çarşamba günü başlıyacaktır.

4 — Yüksek Deniz Ticareti mezunlarından sınava girecekler, mesleklerine aid bilgilerden yoklanılacaklardır. Bunların sınavları İstanbul Yüksek Deniz Ticareti okulunda 15 eylûl çarşamba günü başlıyacaktır.

5 — Lise olgunluk mezunlarından mühendislik öğreneceklerin sınavları «riyaziye, fizik, kimya, yabancı dil ile türkçe kompozisyon» dan yapılacaktır.

Lise olgunluk mzunlarından Maliye ve İktısad tahsil edeceklerin «içtimaiyat, tarih ve yabancı dil ile türkçe kompozisyon» dan yapılacaktır.

Lise olgunluk mezunlarının sınavları bulundukları yerin resmî erkek liselerinde ve 20 eylûl pazartesi günü başlıyacaktır.

6 — Bütün kollardan sınava gireceklerin kendilerini aday seçtirmek üzere en çok ağustos 1937 ayının 27 nci cuma günü akşamına kadar mezun oldukları Fakülte veya Okul Direktörlüklerine beşer aded vesika fotoğrafı göndermek suretile başvurmuş olmaları lâzımdır.

7 — Aday seçildikleri fakülte ve okullarca kendilerine tebliğ edilen sınav gününden üç gün önce sınav geçireceği müessese direktörlüğüne başvuracak ve sağlık kurulunun muayenesinden geçecektir. Adayların kendilerini ispat için tahsil, askerlik ve hüviyet belgelerini hâmil olmaları lâzımdır. «2614» (5068)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme Pazarlık Komisyonu İlânları

Cinsi	Az Kilo	Çok Kilo	Muhammen fiat	Muvakkat teminat	İhale gün ve tarihi
Arpa	7000	9125	5,5	73 lira	16/8/937
Kepek	7000	9125	4,5		
Ot	500	500	3,5		
Saman	500	500	2,5		
Buğday	200	200	8,5		

Tıb Fakültesi laboratuarlarında mevcud hayvanlar için alınacak beş kalem yem Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmiye konulmuştur.

Şartname ve liste pazartesi ve perşembe günleri Rektörlükte görülür. (4714)

İşin özü	Keşif bedeli Lira		Muvakkat teminat Lira	İhalesi
Haseki hastanesinde tedavi paviyonu inşaatı	124687	92	7485	2/9/937 perşembe günü saat 15 te
Gureba hastanesinde nisaiye paviyonu tamiratı ve operasyon kısmı inşası.	95092	57	6005	2/9/937 perşembe günü saat 16 da

1 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Hususî şartname
E — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli
F — Proje

İstiyenler bu şartnamelrden tedavi kliniği projesini 7 lira, kadın ve doğum projelerini ise 5 lira bedelle Üniversite Rektörlüğünden alabilirler.

2 — Yukarıda yazılı iki iş ayrı ayrı kapalı zarfla Üniversite Rektörlüğünde ihale edilecektir.

3 — Eksiltmiye girebilmek için muvakkat teminattan başka Bayındırlık Bakanlığından alınmış 1937 senesine aid müteahhitlik vesikasile beraber bir defada 100 bin liralık bina inşaatı taahhüdünü iyi surette ikmal ettiğine dair vesika verecektir.

4 — Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evveline kadar Üniversite Rektörlüğüne makbuz mukabilinde verilmis olmalıdır.

5 — Posta ile gönderilecek mektubların nihayet ihale saatine kadar gelmiş olması ve dış zarflarının mühür mumile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5080)

İstanbul Belediyesi İlânları

İstanbul Belediye sınırı içinde muhtelif mıntaka ve semtlerde kurulmakta olan hafta ve akşam pazarlarında sebze ve meyvaların doğrudan doğruya kaldırımlar üzerine konulmak suretile satıldığı görülmektedir. Umumî sağlık ve şehrin temizliği bakımından çok mahzurlu olan bu halin devamı caiz olmadığından pazar yerlerinde sebze ve meyvalar ya muntazam sepet ve küfeler içinde veya temiz tahta kerevetler üzerinde satılacaktır.

Buna riayet etmiyen satıcılar umuru Belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye kanunu hükümlerine göre cezalandırılacaktır. «B.» (5249)

Biga Belediyesinden:

Daimî Encümence 600 lira bedeli muhammenle ve kapalı zarf usulile mezbaha için bir aded elektrik tulumbasile otomatik şalter alınması işi 5/8/1937 gününden itibaren 16 gün müddetle eksiltmiye çıkarılmıştır. Taliblerin yüzde yedi buçuk teminat ikametgâh ve faaliyette olduklarına dair vesaikini havi teklifnamelerin ihale günü olan 20/8/1937 cuma günü saat 17 ye kadar ismi geçen Encümene gönderilmiş olmaları ve ihalenin Encümen huzurile yapılacağı taliblerin evsaf ve şeraitini bedelsiz olarak Daimî Encümen Reisliğinden istemeleri ilân olunur. (5233)

Havayolları Devlet İsletme İdaresinden:

Makinist ve Telsizci aranıyor

1 — İdaremiz için yer ve uçuş makinistliklerinde kullanılmak üzere «9» tayyare makinisti ile «5» i lüzumuna göre uçuşta ve 4 ü yer istasyonlarında kullanılmak üzere imtihanla «9» telsiz memuru alınacaktır.

2 — Makinistlerin azamî aylık ücreti 80 lira
Telsiz memurlarından imtihanda kazanacakları derecelere göre:
«3» memurun azamî ücreti 125 «ikisi uçucu»
«5» memurun azamî ücreti 100 «üçü uçucu»
«1» memurun azamî ücreti 80 liradır.
İmtihana kabul şartları:
A — Bütün makinistlerle uçucu telsizcilerin sıhhatlerinin havacılığa müsaid olduğu Eskişehir Hava Sıhhiye Muayene Komisyonunun raporile sabit olmak «diğer telsiz memurları tam teşekküllü heveti sıhhiye raporunu haiz olacaktır.»
B — Devlet memuru olmak için icab eden evsafı haiz bulunmak.

3 — İsteklilerin 31 ağustos 937 akşamına kadar evrakı müsbitelerini Ankarada Havayolları Umum Müdürlüğüne göndermiş olmaları lâzımdır.

4 — Imtıhanlar:
Ankarada idare merkezinde ve İstanbulda Yeşilköy Tayyare istasyon Müdürlüğünde 6 eylûl 937 pazartesi günü saat «10» da yapılacaktır. «2605» (5112)

TÜRK HAVA KURUMU
BÜYÜK PİYANGOSU
5 inci keşide 11 eylûl 937 dedir
Büyük ikramiye 50.000 liradır
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki aded mükâfat vardır.
DİKKAT:
Bilet alan herkes 7 eylûl 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Sevhan İskân Müdürlüğünden:

Kazası ve köyü	Ev adedi Çift	ve	Tek	Yapının tip ve cinsi				Muhammen bedeli Lira	K.
Kozan merkezi	4	ve	4	4	ve	6	kârgir	5041	28
» Pekmezci	6	»	7	»	»	»	»	8658	89
» Ayvalı	7	»	6	»	»	»	»	9085	07
» İhsanülhâmid	12	»	11	»	»	»	»	15985	56
» İmamoğlu	39	»	40	»	»	»	»	53939	41
Ceyhan Kırmıt	20	»	10	3	»	5	kerpiç	29382	00
» Soğanlı	10	»	6	»	»	»	»	15300	02
Bahçe Haruniye	—		13	4	»	—	kârgir	5870	00
» Hasanbeyli	—		11	»	»	—	»	4967	71
Saimbeyli Doğanbeyli	—		10	»	»	—	»	4468	10
» Şar	—		10	»	»	—	»	4468	10
» Höketçe	—		10	»	»	—	»	4468	10
								161634	24

Seyhan Vilâyetinin 4 kazasında yukarıda yazılı verlerde keşif bedelleri, tip ve cinsleri ve miktarları gösterildiği vechile 2490 numaralı eksiltme ve arttırma kanununun 40 ncı maddesi 2849 numaralı kanun ve 3711 numaralı kararname hükümleri dahilinde ve pazarlık usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

1 — Bu inşaata lüzumu olan keresteler İskân dairesince verilecektir. Diğer bil'umum malzeme ve işçiliği müteahhide aid olacaktır ve bu suretle inşaat anahtar teslimi şartile yapılacaktır.

2 — —Talibler gösterilen keşif bedellerine nazaran % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat vereceklerdir.

3 — Bu ise talib olacakların bulundukları mahallerin İskân dairelerine müracaatle Vekâletten bu işler hakkında verilmiş olan plân, proje, fennî ve hususî şartnamelerini görebilirler.

4 — İsteklilerin müracaatleri hergün kabul edilir ve muvafık görüldüğü takdirde pazarlığı yapılarak ihale olunacağı ilân olunur. (4945)

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Erzincan Vilâyetinde Erzincan - Kiği yolu üzerindeki Beyçayırı köprüsünün betonarme olarak inşaatıdır. Keşif bedeli «55,500» liradır.

2 — Eksiltme 18/8/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 16 da Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasınada kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «278» kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin «4025» liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasile Ticaret Odasına kayidli bulunduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2374» (4766)

Ordu Belediyesinden:

(Su Borusu Alınması Hakkında)

Ordu şehri su şebekesi tesisatına muktezi boru veasir teferrüatının satın alınma işi kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

1 — İşin muhammen keşif bedeli 30284 lira 31 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, malzeme listesi vesair evrakı parasız olarak Ankara, İstanbul ve Ordu Belediyesinden alabilirler.

3 — İhale 7 eylûl 1937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 te Ordu Belediyesi Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 2271 lira 32 kuruştur.

5 — Bu iş hakkında fazla malûmat almak istiyenlerin Ordu Belediyesine müracaat eylemeleri. (4768)

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

1 — Ankara Müzik Öğretmen okulunda yapılacak tamirat açık eksiltme ile yapılacaktır. Keşif bedeli 2951 lira 31 kuruştur.

2 — Münakasa 16/7/1937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 3 te Okullar Sağışmanlığında tesekkül eden Komisyonda yapılacaktır.

3 — İstekliler % 7,5 güven paralarile tayin olunan gün ve saatte Komisyona gelmeleri.

4 — Keşif projesini görmek istiyenler Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne başvurmaları. «2522» (4893)

Samsun Belediyesinden:

Belediyemiz elektrik fabrikası basmakinistliği açıktır.

150 liraya kadar ücret verilecektir. Aşağıda yazılı şartları haiz olanların müracaatleri ilân olunur.

1 — Türk olmak.
2 — Askerlikle alâkası bulunmamak.
3 — Memur olabilecek evsafı haiz olmak.
4 — Dizel motörlerile çalışan santrallarda başmakinistlikle asgarî 5 sene veya makinistlikle 10 sene çalışmış olmak.
5 — İyi derecede tornacı ve tesviyeci olmak.
6 — Bir sene müddetle çalışmağı taahhüd etmek.
7 — Sanayi Mektebi mezunu olanlar veya bu derece tahsil görenler tercih edilir. (4958)

KIZKULESİ PARKINDA
Üçüncü Istanbul festivali münasebetile
Bu akşam saat 22 den sabaha kadar
FESTİVAL GALASI
Skeç - Balet - Dans müsabakaları - Sabaha kadar eğlenti
Duhuliye 25 kuruş. Meşrubat mecburi. Fiatlarda zam yoktur.
Dans müsabakalarında kazananlara muhtelif hediyeler verilecektir.

Çanakkale Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Kilo	Tahmini bedeli Lira	K.	Muvakkat teminatı Lira	K.	İhale günlemeci	Günü saati nasıl olacağı
Sığır eti	115300	34590	00	2594	25	1/9/937	Çarşamba 15 te Kapalı

1 — Çanakkalede bulunan Birinci J. Alayına bağlı I, II, III. üncü J. Taburlarının «2. 3. 9. sayılı J. okullarının» 1 eylûl 937 günlemecinden 30 nisan 938 günlemeci sonuna kadar ihtiyacları olan «8» aylık yukarıda yazılı bir kalem erzakın hizasında gösterilen günlemeç gün ve saatte II. nci J. Tabur «3. sayılı J. Okul» karargâhında salâhiyettar Komisyonca eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Teminat mektubları ihale gününden bir saat evvel Komisyona teslim edilmiş bulunacaktır.

3 — Şartnameler Çanakkale J. Satınalma Komisyonunda parasız verilebilir. (5071)

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Maraş Vilâyetinde ve Maraş - Eloğlu yolu üzerinde Aksu ve Maraş - Kayseri yolu üzerinde Suçatı Alikaya ve Tekir köprülerinin betonarme olarak inşaatıdır.

Bu dört köprünün keşif bedeli «180,500» liradır.

2 — Eksiltme 31/8/1937 tarihine musadif salı günü saat (16) da Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (903) kuruş bedel mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girebilmek için taliblerin (10275) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasile Ticaret Odası sicil varakası ibraz etmeleri lâzımdır:

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2621» (5092)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

Ankara istasyonundaki demir markiz, peron ve bagaj tüneli inşaatı eksiltmesi

Ankara istasyonundaki demir markiz, peron ve bagaj tüneli inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin muhammen keşif bedeli cem'an 317740.73 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid fennî şartname, proje ve sair eksiltme evrakını Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci ve İzmir İşletme Müdürlükleri veznelerinden 15.88 lira bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 15/9/1937 tarihinde çarşamba gün üsaat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında toplanacak olan merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A) 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 16460 liralık muvakkat teminat.

B) Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar.

C) Nafıa Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine tevdi edilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli taahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

6 — Bu işler hakkında fazla tafsilât almak istivenlerin Devlet Demiryolları Dairesine müracaatleri. «2375» (4733)

Sıvas, Malatya, hattının bu kere inşaatı biten Çetinkaya - Hekimhan kısmındaki Kayapınar, Akgedik, Ulugüney ve Hasançelebi istasyonları 16/8/937 gününden itibaren işletmeye açılacaktır.

Bu tarihten itibaren Sıvas, Malatya arasında hergün yolcu trenleri işletilecek ve Ankara, Diyarbekir yolculuğu Kayseri, Sıvas, Malatya yolu üzerinden temin olunacaktır.

Sayın halka ilân olunur. «2670» (5147)

Sirkeci - Edirne, Bursa - Mudanya, Samsun - Sahil ve Erzurum - Sarıkamış - Hudud hatları haric olmak üzere şebekemiz üzerinde işlemekte olan sürat, yolcu, muhtelit trenlerin vakti hareketleri 16 ağustos 937 gününden itibaren değiştirilecektir. Yeni vakti hareket cetvelleri istasyonlarımıza asılmıştır.

Daha fazla malûmat almak istiyenlerin istasyonlarımıza müracaatleri ilân olunur. «2677» (5148)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Nümunesi gibi «3500» aded tuz küfesi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 16/8/1937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (4728)

I — Kayseride inşa edilecek Karabarut, Dinamid, Kapsül tecrid depolarile bekçi kulubesi ve etrafının telörgülerle çevrilmesi işleri kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

II — Kesif bedeli «11957.06» lira, muvakkat teminat «895.35» liradır.

III — Eksiltme 23/VIII/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat on beşte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşifname vesair eksiltme evrakı «60» kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar İnşaat Şubesi Müdürlüğünden ve İnhisarlar Kayseri Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik, şartname, keşifname vesair eksiltme evrakile muvakkat teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat on dörde kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (4998)

1 — Nümune ve şartnameleri mucibince 15000 kilo bel ipi, 15000 kilo kalın kınnap pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 18/VIII/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5040)

Cibalide Tütün ve Kutu fabrikalarımızda 1/VII/937 tarihinden itibaren bir sene zarfında çıkacağı tahmin olunan 350 ton kâğıd ve karton kırpıntıları 25/VIII/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat parasile birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Satış Komisyonuna müracatleri. (5110)

700 gram sikletinde 1 kilo kabul edermisiniz ?

NE MÜNASEBET !

Elektriklı bir soğuk hava cihazı alacağınız vakit bu ciheti düşünmezseniz:

Gayet ehven ve cazip şartlara kapılarak yapacağınız mubayaattan bilâhare nadim olacaksınız.
Makul bir tetkikten sonra göreceksiniz ki hakikî bir FRIGIDAIRE'in tam manasile mağrur sahibi olabilmek için vereceğiniz her kuruş mahallına masruftur.
Soğuk hava cihazlarının en idareli olan EKOVAT sayesinde *FRIGIDAIRE* asgarî cereyan sarfeder.
Bu ekonomi yüzünden zamanla FRIGIDAIRE diğer marka dolaplardan çok daha ucuza mal oluyor.

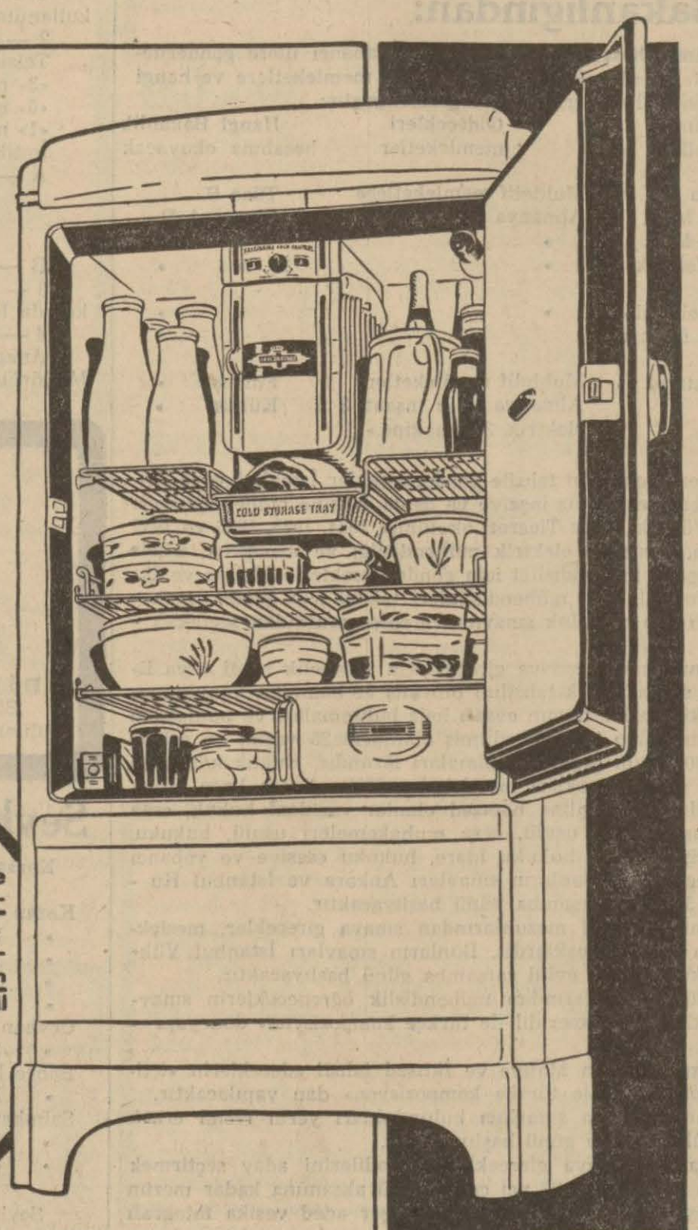

FRIGIDAIRE

Yalnız hakikî FRIGIDAIRE ile verilen resmî 5 senelik teminat istemeği unutmayınız. Bu teminat bozukluk vukunda tekmil mekanizmanın meccanen tebdilini tekeffül eder.

BOURLA BİRADERLER VE Şsi

İSTANBUL - ANKARA — İZMİR

ve bütün SATIE Şubelerinde

Adana	—	Muharrem Hilmi Remo	Bursa	—	Marko Herman	İzmit	—	Zihni Kaman ve şeriki	Samsun	—	B. Albala ve oğl u
Adapazarı	—	Keramddin Barut	Diyarbekir	—	Misbah Münib Uras kardeşler	Kayseri	—	Zeki Saatman	Tokad	—	B. Albala ve oğlu - Cemal Kovalı
Antalya	—	Ahmed Şevki Zaman ve Şsi.	Eskişehir	—	Hikmet Özgür ve Hasan Tozman	Konya	—	Ali Ulvi Erandaç	Trabzon	—	Harunlar Müessesesi
Balıkesir	—	Hüseyin Şahlan	Gazianteb	—	Hasan Hilmi ve Abdullah Güzel	Mersin	—	Çankaya Şirketi	Zonguldak	—	Ali Rıza İnce Alemdaroğlu
			Giresun	—	İsmail Uzunkaya	Kütahya	—	Mehmed Fahri			

AĞUSTOS AYI ÇEŞİTLERİ

SUTYENLER
30 Kuruştan itibaren

KİLOTLAR
40 Kuruştan itibaren

BULUZLAR
2.50 Liradan itibaren

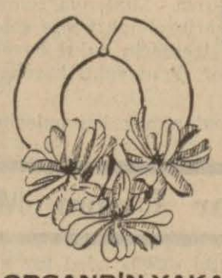

ORGANDİN YAKALAR
1.25 Liradan itibaren

MAYOLAR
2.25 Liradan itibaren

GÖMLEKLER
2.25 Liradan itibaren

YERLİ MALLAR PAZARLARI

Bu adamı canından bezdiren şey:

GRİPİN

i tecrübe edinciye kadar çekmeğe mahkûm olduğu ağrı ve sızılardır.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarını keser.

GRİPİN

Romatizma, sinir, adale, bel ağrılarına karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

Kırıklığı, nezleyi, soğukalgınlıklarından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancıları geçirir.

VİROZA PATI

Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark ispençiyari Lâboratuvarı, İSTANBUL

Antalya Vilâyetinden:

1 — Antalya Memleket hastanesine gereken 2700 liralık tıbbî malzeme ve mualece 18/8/1937 çarşamba günü saat on ikiye kadar açık eksiltmiye konulmuştur.

2 — İhale Vilâyet makamında Daimî Encümence yapılacaktır. Talib - lerin iki yüz iki buçuk liralık muvakkat teminatla müracaatleri ve İstanbul Sıhhat Müdürlüğü ile Antalya Daimî Encümen kaleminden izahat almaları ilân olunur. (5060)

Festival mehtab âlemi

BU EMSALSİZ GECENİN PROGRAMINI
Salı günkü gazetelerde okuyunuz.

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden:

Siyasal Bilgiler okuluna lise mezunları arasında yapılacak seçme sınavında kazananlardan 65 i meccanî, leylî ve 35 i neharî olmak üzere bu yıl 100 talebe alınacaktır.

Ücretli leylî talebe alınmıyacaktır. Namzed kaydi 15 ağustos 937 den 18 eylûle kadar muayyen günlerde Ankarada Siyasal Bilgiler Okulunda, İstanbulda Yüksek Öğretmen Okulunda yapılacaktır. Fazla izahat için bu okullara müracaat olunması. «2240» (4642)

Karabük Fabrikaları Kantinine

TABLDOT VERECEK TALİB ARANIYOR

KARABÜK DEMİR ve ÇELİK

Fabrikaları Bürosu Direktörlüğünden :

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarının memurini için kantin idaresi münhaldir. Takriben günde 30 - 40 kişi sabah, öğle ve akşam yemeklerini yemektedirler. Memleket ucuzdur, kantin binası, mutfak ve emsali için kira alınmıyacaktır. Ziya, frijider ve mobilya mevcuddur, bir şahıs için üç kab yemekle doymak şartile ayda (16) lira tabldot vermeğe talib olanların hemen Karabük Demir Çelik Fabrikaları Büro Müdürlüğüne müracaatleri.

Türkçe ve Almanca

için makine ile iyi yazmasını bilen veya güzel tercüme yapan bir daktilo alınacaktır. İleride terakki imkânı vardır.

Teklifler yazı ile «Türk - Al - man» rumuzu altında 176 numaralı posta kutusu adresine yollanmalıdır.

Milâs Belediye Reisliğinden:

Milâs kasabasının hali hazır haritası münakasaya çıkarılarak Cumhuriyet gazetesinin 13. 16. 19. 29 temmuz 1937 tarihli nüshalarında ilân edilmiş ise de talib çıkmadığından 29 temmuz 1937 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. Taliblerin Milâs Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (4856)

Siz de bu kremden şaşmayınız!

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMİN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücude getirilmiş yegâne sıhhî kremlerdir.

KREM BALSAMİN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil, sıhhî evsafının Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla ispat etmiştir.

KREM BALSAMİN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri. Tanınmış ecza, itriyat ve tuhafiye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Kiralık Apartıman

Ortaköyde, Vapur iskelesi yanında denize ve sokağa bakan apartıman daireleri kiralıktır. Terkos suyu, elektrik, havagazi ve yeni sistem elektrikli banyosu vardır. Galatasaray ve Kabataş iselerine yakındır. Her gün yerinde gezilebilir. Müracaat: Galata, Nur Han, No. 13, saat 1 - 3. Telefon 43265.

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri
Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası